

TREBALL COMUNITARI PER LA DINAMITZACIÓ SOCIOCULTURAL DE LA URBANITZACIÓ DE PINEDA DE BAGES

Jordi Mira Pou
Projecte de l'itinerari pràctic del Màster Oficial en Gestió Cultural
Dirigit per Ferran Cortès Izquierdo
Universitat de Barcelona
18 de juny de 2012

... el meu poble i jo.

SALVADOR ESPRIU

comunitat

1 f. [LC] Qualitat de comú. Comunitat d'interessos. Comunitat d'idees, de sentiments. Comunitat d'origen. Comunitat de béns.

2 1 f. [LC] [AN] [SO] Grup social que es caracteritza generalment per un vincle territorial i de convivència o per una afinitat d'interessos i de conviccions ideològiques. La comunitat alemanya de Polònia. Comunitat religiosa. Comunitat de regants. Comunitat lingüística.

DIEC2

Treball Comunitari per la dinamització sociocultural
de la urbanització de Pineda de Bages.

©Jordi Mira Pou

jrdimira@gmail.com

Sant Fruitós de Bages, juny de 2012.

Universitat de Barcelona.

Pròleg

El present projecte s'emmarca en l'itinerari pràctic del Màster Oficial en Gestió Cultural de la Universitat de Barcelona i és fruit del darrers mesos d'investigació en l'entorn de la urbanització de Pineda de Bages (Sant Fruitós de Bages). L'experiència adquirida durant el període de pràctiques del màster a Casa Flors Sirera per la Solidaritat i la Pau, realitzant tasques de dinamització i treball en xarxa amb les entitats del Consell Municipal de Solidaritat de Manresa, m'han proporcionat el coneixement necessari per desenvolupar un projecte amb la participació de diferents agents.

La selecció del cas de la urbanització de Pineda de Bages per desenvolupar el projecte es va produir de forma casual arrel de l'Assemblea General de Socis de l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització que es va realitzar el juny del 2011. Les diferents intervencions que van tenir lloc en aquella reunió van ser el que em van impulsar a iniciar un projecte centrat en la dinamització sociocultural a Pineda de Bages.

La realització d'aquest projecte no hauria estat possible sense les múltiples aportacions i consells d'un grapat de gent. Per això vull agrair mol sincerament el suport de: el meu tutor, el Ferran Cortès per orientar-me en els moments més oportuns; els veïns, entitats i institucions de Pineda i Sant Fruitós de Bages que m'han facilitat en tot moment la informació necessària; la Núria Mira sense la qual no hauria pogut entendre el fenomen de la dispersió urbana; la Noemí i la Laia de Comunitària per la *màster class* que em van oferir al barri de Sant Andreu; el Ramon Parramon de l'ACVic per ajudar-me a descobrir la relació entre art, educació i territori; i per últim, i els més important, agrair els meus familiars i amics per l'enorme paciència i suport. A tots ells, moltes gràcies.

Índex

Bloc I. Introducció.....	10
1 La problemàtica de les urbanitzacions de baixa densitat.....	11
2 Objectius.....	11
3 Metodologia.....	12
Bloc II. Fonamentació teòrica.....	14
1 Introducció.....	15
2 Factors de base territorial que expliquen la disminució de la interacció social.....	17
2.1 Ciutat dispersa com a concepte urbanístic.....	17
2.2 Origen i evolució de la ciutat dispersa a Catalunya.....	20
2.3 Causes que expliquen el fenomen de la ciutat dispersa.....	21
2.4 Efectes en les relacions socials de la població resident en ciutats disperses.....	23
2.5 Propostes de futur per a la ciutat dispersa.....	25
3 Metodologia per la implementació del projecte: Treball Comunitari.....	26
3.1 El Treball Comunitari com a concepte.....	26
3.2 Beneficis associats al Treball Comunitari.....	27
3.3 El Treball Comunitari com a metodologia.....	29
3.4 Experiències.....	37
4 Teories i experiències complementàries.....	43
4.1 Desenvolupament Cultural Comunitari.....	43
4.2 Art Contextual.....	46
4.3 Art i pedagogia.....	46
4.4 Experiències.....	48
Bloc III. Diagnosi sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages.....	56
1 Presentació del municipi de Sant Fruitós de Bages.....	57
2 Anàlisi sociocultural de Pineda de Bages.....	62
2.1 Història.....	62
2.2 Entorn físic.....	62
2.3 Població.....	64
2.4 Les percepcions dels veïns de la urbanització.....	68
2.5 Estructures col·lectives.....	74
2.6 Mitjans de comunicació.....	83
2.7 Punts de trobada.....	84

3	Diagnòstic de cara l'acció.....	85
	3.1 Situació General.....	85
	3.2 Definició i causes dels problemes detectats.....	86
	3.3 Precisar les possibilitats d'emprendre una acció.....	88
	3.4 Fixar els objectius i prioritats de la intervenció.....	92
	Bloc IV. Definició del projecte d'intervenció comunitari 'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'	94
1	Presentació del projecte.....	96
2	Estratègies de captació de públics.....	98
3	Fases i execució del projecte.....	102
	3.1 FASE 1 – Constitució del grup promotor.....	102
	3.2 FASE 2 – Mobilització participativa.....	104
	3.3 FASE 3 – Exposició comunitària.....	106
4	Programació i temporalització d'activitats.....	110
5	Estratègia comunicativa.....	114
6	Pla econòmic.....	120
7	Avaluació.....	132
8	Escenaris.....	134
	Bloc V. Reflexions finals.....	136
	Bloc VI. Bibliografia.....	140
	Bloc VII. Annexos.....	148

Bloc I. Introducció

1 La problemàtica de les urbanitzacions de baixa densitat

En el decurs de les últimes dècades el creixement de les urbanitzacions s'ha multiplicat a Catalunya. Les antigues ciutats compactes, físicament acotades en un territori ja no delimiten amb un paisatge sense urbanitzar. Avui en dia la diferència entre zones urbanes i paisatges no urbans s'esvaeix cada cop més degut a un nou model de ciutat que s'expandeix en l'espai, el que alguns autors anomenen com a: *la ciutat dispersa*. Entre les diferents classes d'àrees disperses que existeixen les urbanitzacions residencials de baixa densitat són les que impliquen menor cohesió social i vincle entre els ciutadans. La raó que explica aquest fet és, segons Muñoz (2010), l'especialització dels usos del sòl, la morfologia i la distribució dels habitatges que generen una explícita renúncia a l'espai públic dels seus habitants.

El projecte que es presenta a continuació parteix d'aquesta situació i se centra en el cas de la urbanització de Pineda de Bages¹ amb la intenció d'abordar la problemàtica de la manca de relació i sentiment de comunitat dels veïns de la urbanització.

2 Objectius

L'objectiu marc del projecte és dinamitzar socioculturalment la urbanització de Pineda de Bages. L'objectiu del projecte neix arrel de l'Assemblea General de Socis de l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages que va tenir lloc el juny del 2011. Els diferents comentaris i reflexions que es van aportar en aquella reunió per part de diferents veïns van servir per detectar la necessitat d'emprendre accions per a la millora de la cohesió social.

Els objectius específics que persegueixen el present treball són:

- Entendre l'origen i la formació del fenomen de les ciutats disperses.
- Conèixer tècniques útils per la dinamització sociocultural.
- Conèixer i diagnosticar socioculturalment la situació concreta de Pineda de Bages.
- Proposar un projecte de millora per fer emergir el sentiment de comunitat entre els veïns de la urbanització.

¹ Urbanització pertanyent al municipi de Sant Fruitós de Bages.

3 Metodologia

La metodologia utilitzada en el present treball es basa principalment en observacions i entrevistes qualitatives en profunditat. Així, la principal font d'informació per poder diagnosticar quina és la situació de la urbanització de Pineda de Bages són els mateixos veïns i les entitats. Un dels altres factors que s'ha de tenir en compte és que a vegades es fa difícil poder accedir a dades concretes d'un nucli de població com el de Pineda de Bages. Per altra banda s'ha realitzat una recerca bibliogràfica que ha esdevingut fonamental degut a la diversitat de disciplines que aborda el projecte (urbanisme, treball comunitari, desenvolupament cultural comunitari, etc.). El present treball ha fet l'intent de sintetitzar tant els factors que incideixen en la disminució dels contactes en àrees de baixa densitat com aquelles metodologies que poden fomentar el sentiment de pertinença a una comunitat. No obstant s'és plenament conscient de la falta d'aprofundiment, que en cas contrari, hauria implicat un treball molt més extens i rigorós.

El present projecte s'organitza en set blocs:

Bloc II: Fonamentació teòrica

En el segon bloc es descriuen les bases teòriques que permeten contextualitzar i conceptualitzar el fenomen de la dispersió urbana a Catalunya. Així s'identifiquen els efectes d'aquest model d'urbanisme. És també en aquest bloc on s'analitza la metodologia del Treball Comunitari com a eina capaç de redensificar el teixit social. Finalment, s'aporten visions complementàries provinents del sector artístic o l'educació que es complementen mitjançant diferents exemples. Per tant, l'aproximació teòrica permet, d'una banda crear la base necessària pel posterior procés de dinamització sociocultural, i de l'altra, esdevé una aportació teòrica de síntesi i de combinació d'elements multidisciplinars en el camp de les urbanitzacions de baixa densitat. Els diferents aspectes tractats en el Bloc II són essencials per comprendre la situació concreta de Pineda de Bages del Bloc III.

Bloc III: Diagnosi sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages

En el tercer bloc es duu a terme una radiografia a nivell sociocultural de Pineda de Bages i es delimita quines són les possibilitats d'acció per a la futura intervenció. La diagnosi sociocultural del Bloc III és el que determina el projecte definit en el Bloc IV.

Bloc IV: Definició del projecte 'Treball Comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'

En el quart bloc es presenta el projecte per dinamitzar socioculturalment Pineda de Bages. En ell es mostren totes i cadascuna de les fases que incorpora el procés que s'ha dissenyat amb les corresponents estratègies de captació de públics, estratègia comunicativa, pla econòmic, etc.

Bloc V: Reflexions finals

En el cinquè bloc es realitzen unes breus reflexions finals on s'adverteix de la necessitat de buscar estratègies per fomentar el sentiment de comunitat a Pineda de Bages durant els propers anys.

Bloc VI: Bibliografia i Bloc VII: Annexos

En els darrers blocs s'hi introdueix la bibliografia i els annexos com a material complementari del present treball.

Bloc II. Fonamentació teòrica

1. Introducció

Pels humans, viure és relacionar-se en societat. Els humans són éssers socials, és a dir, relacionals, que per tal de sobreviure i de superar adversitats necessiten conviure amb altres humans, establir-hi lligams d'alguna mena i guiar-se per algun tipus de norma estable. La sociologia és la ciència que estudia racionalment els problemes plantejats pels grups humans organitzats (societats) i les causes dels comportaments socials.

La sociologia és una ciència relativament jove que apareix al segle XIX². Segons Alcoberro i Torres l'explicació a aquest fet és que les societats de tradició agrària anteriors a la Revolució Industrial eren extraordinàriament estàtiques. Amb la Il·lustració i la màquina de vapor el món es torna molt més dinàmic i el temps històric s'accelera. A partir d'aquest moment les intuïcions i les tradicions del passat deixen de ser útils per interpretar els problemes socials de l'actualitat. És en aquest nou escenari quan hi ha la necessitat d'un nou tipus de saber més vinculat a les dades concrets i neix la sociologia.

La raó de ser de la sociologia és l'existència de problemes socials, més que no pas de grups humans organitzats. Es defineix com a problema social aquella dificultat que un humà no pot resoldre per ell tot sol, sinó que necessita un grup, una organització i un projecte (tàcit o explícit) per tal de resoldre'l. Cal afegir, també, que el concepte de grup en sociologia s'associa a aquell *grup humà organitzat* que estableix algun tipus de regles i lligams (emocionals, econòmics, culturals, etc.) entre els seus membres. Tal i com expliquen Alcoberro i Torres les regles d'organització de la societat funcionen en dues dimensions diferents: dinàmica i estàtica. En general la dinàmica social és de caire material i s'associa als canvis, la introducció de nova tecnologia, circulació de coneixement, en les modes, etc. Per contra, l'estàtica social és de caire immaterial (simbòlica), lligada a la seva història, tradicions i costums. Una societat sense dinàmica es col·lapsa per la seva involució i una societat sense estàtica no té valors a defensar i, en conseqüència és irrellevant.

Aquesta breu introducció sociològica del concepte de grup i societat pretén ser el punt de partida des del qual s'inicia el present projecte pràctic de dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages.

² El primer a emprar el mot *sociologia* va ser Auguste Comte el 1836.

El present bloc dedicat a la fonamentació teòrica es divideix en els següents tres apartats.

El primer apartat titulat **Factors de base territorial que expliquen la disminució de la interacció social** explora el fenomen de la ciutat dispersa per evidenciar els efectes d'aquest model d'urbanisme en les relacions socials dels seus habitants i comunitat.

El segon apartat porta per nom **Metodologia per la implementació del projecte: Treball Comunitari**. L'objectiu d'aquest capítol és fer una breu síntesi de la metodologia de treball comunitari com a eina útil per dur a terme el projecte de dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages. Es fa un petit recull on es mostren diferents experiències on la organització veïnal, comunitària i grupal, han aconseguit generar projectes que han contribuït a la millora social del territori.

En el tercer capítol es presenten **Teories i experiències complementaries** que han estat font d'inspiració al llarg del projecte. És en aquest apartat on s'exploren diverses experiències que serveixin d'exemple per aprendre i investigar noves tipologies de propostes artístiques que ajudin a fomentar la participació i interacció ciutadana, transformant el públic de subjecte passiu a subjecte actiu.

2. Factors de base territorial que expliquen la disminució de la interacció social

En el següent apartat es volen evidenciar els factors de base territorial que expliquen la disminució de la interacció social i conseqüentment del sentiment i significat de pertinença a una comunitat. És per aquesta raó que s'incidirà en l'anàlisi d'estudis procedents del camp de la geografia i l'urbanisme per detectar de quina manera la ciutat dispersa afecta a les relacions socials dels seus habitants.

El principal objectiu, doncs, és detectar, a partir de l'estudi de com i per què ha proliferat el model de ciutat dispersa, quines conseqüències socials té aquesta tipologia d'urbanisme. Així es vol observar de quina manera afecta la dispersió urbana en com els habitants d'aquestes zones es relacionen entre ells, s'identifiquen com a grup, consumeixen oci, etc.

La ciutat dispersa

L'objectiu d'aquest capítol és conèixer el fenomen de la ciutat dispersa: concepte, origen, causes i conseqüències. Els diferents estudis aportats a continuació han de servir per configurar el marc conceptual bàsic que ajudi a explicar quines són les dinàmiques socials que tenen lloc en les urbanitzacions residencials de baixa densitat com la de la urbanització de Pineda de Bages del municipi de Sant Fruitós de Bages.

2.1 Ciutat dispersa com a concepte urbanístic

El procés de la dispersió urbana és un fenomen complex que, si bé, repeteix un mateix patró arreu a on s'estén, hi ha diverses especificitats que varien en funció de cada territori. Per aquest motiu cal tenir present que existeix una àmplia varietat de conceptes que expliquen el mateix procés de la dispersió urbana des de diferents punts de vista: Contraurbanització (Berry, 1976), Periurbanització (Caruso, 2002), Suburbanització (Caruso, 2002), Metropolinització (Indovina, 2004), Urbanalització (Muñoz, 2004), Naturbanització (Prados, 2005). Amb la intenció de no perdre de referència l'objectiu inicial d'aquest apartat es pren com a marc de referència teòric la definició realitzada per Indovina (2004, 2007) en el qual es descriu el fenomen de la ciutat dispersa com l'explosió urbana i difusió en tot el territori dels assentaments de poblacions, les activitats i serveis. El concepte de *ciutat dispersa* que constitueix una contradicció en sí mateix, es dona quan una determinada i àmplia porció del territori urbanitzat ofereix una gran abundància i varietat de funcions, caracteritzant-se per

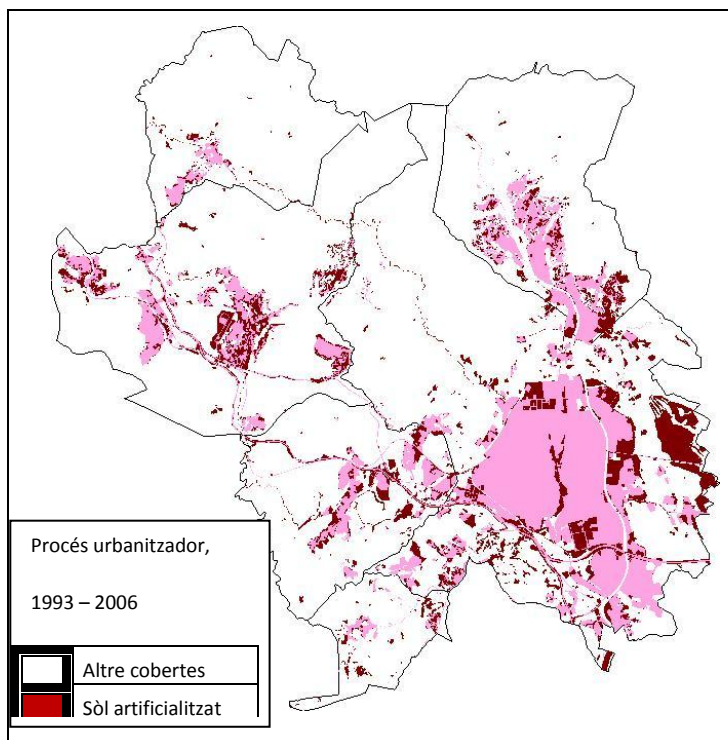
una àmplia dotació de serveis malgrat aquests estiguin dispersos pel territori, i quan – aquest és el principal requisit - és utilitzat per la població allí assentada com si d’una ciutat es tractés.

Segons Muñoz (2004) el model d’organització territorial deixa de tenir la forma d’una ciutat que creix com una taca d’oli i ara es parla d’un territori on les taques d’oli es multipliquen al llarg d’autopistes i cinturons orbitals, en municipis de primera, segona, i actualment, ja tercera corona metropolitanas. Tal i com afegeix García-Coll (2011) malgrat que el creixement dispers de les ciutats i pobles tingui un impacte en diferents tipologies d’activitat (indústria, comerç, transport, etc.) és especialment significatiu en les àrees residencials ja que aquest és el sector que involucra a individus i famílies que canvien els seus patrons de vida, hàbits i activitats.

El fenomen de l’expansió de les àrees residencials de baixa densitat ha estat especialment significatiu en els darrers vint anys quan hi ha hagut la màxima producció d’habitatges unifamiliars de la història. Aquest procés d’expansió residencial s’ha caracteritzat per seleccionar territoris i paisatges en funció de l’accessibilitat a les ciutats principals i simultàniament a les àrees menys urbanitzades o sense urbanitzar; és a dir als espais amb vistes panoràmiques sobre el camp, el mar o la muntanya (Muñoz, 2004).

En el mapa que es presenta a continuació s’exemplifica el fenomen de la dispersió urbana en el municipi de Terrassa, tot mostrant el procés d’artificialització del sòl en l’àmbit del sistema urbà de Terrassa durant el període comprès entre el 1993 i el 2006 (Armengol).

Tal i com es pot apreciar en el mapa els límits geogràfics de la ciutat compacta es difuminen. Les taques d’oli a les que fa referència Muñoz es fan evidents en la present imatge. El territori queda *impregnat* per una discontinuïtat de traces urbanes (polígons, àrees residencials, àrees comercials, etc.) properes als vials de comunicació.

Font: Armengol (2011), Observatori Econòmic i Social i de la Sostenibilitat de Terrassa (OESST).

A continuació es fa un succint resum d'algunes aportacions fetes per autors especialitzats en la matèria a fi de concretar amb més detall les característiques intrínseques de la ciutat dispersa.

Segons Henry (2004) la ciutat dispersa es destaca per ser un hàbitat de baixes densitats en comparació amb el centre urbà, fet que incentiva un excessiu consum de sòl. L'especialització espacial amb la corresponent separació dels usos del sòl i funcions urbanes és una de les característiques principals de la ciutat dispersa. Així, doncs, la separació d'usos es comprova en la multiplicació d'àrees residencials, polígons industrials i zones comercials i d'oci distanciades unes de les altres. Aquest fet implica una fragmentació del territori que s'urbanitza de forma discontinua en zones properes a les vies de comunicació. La discontinuïtat dels nuclis urbans així com les baixes densitats que impedeixen la sostenibilitat econòmica del transport públic en aquestes àrees obliga als residents, treballadors, etc. que s'han de desplaçar pel territori a dependre del vehicle privat.

El nou model de ciutat dispersa, que coexisteix amb el tradicional model de ciutat compacta, es diferencia per abandonar l'estructura clàssica de ciutat monocèntrica que distribuïa els usos

del sòl al voltant d'un centre principal (centre històric). La ciutat dispersa, per contra, organitza el territori a partir d'una estructura policèntrica de petits nuclis urbans especialitzats en la seva funcionalitat.

A continuació s'exposen dues fotografies que posen de relleu de manera gràfica les diferències entre el model de ciutat compacta i el model de ciutat dispersa (en aquest cas es mostra una àrea residencial de baixa densitat).

Observant les dues imatges es pot evidenciar com en la imatge superior (Urbanització de Torreblanca I a Vacarisses) es tracta d'un sòl especialitzat d'habitatges residencials.

Font: Ortoimatge de Catalunya 25 cms de l'ICC (2010). Armengol (2011).

Per contra en la imatge inferior (Barri de Sant Pere Nord de Terrassa) es pot apreciar una mixtura dels usos del sòl amb diverses funcionalitats (residencial, comercial, oci, industrial, etc.). Cal destacar que cada imatge abasta una extensió equivalent de 27 ha. Es comprova, d'aquesta manera, el gran consum de sòl que utilitza la ciutat dispersa en relació a la densitat de població.

2.2 Origen i evolució de la ciutat dispersa a Catalunya

El fenomen de la ciutat dispersa té el seu origen a EUA a partir de la dècada dels anys trenta. La combinació de diferents factors (el desenvolupament de polítiques urbanístiques expansionistes, la generalització del ús de l'automòbil i un sistema d'ajuda financera a llarg termini per l'adquisició de vivendes, etc.) van fomentar l'expansió urbana basada en el creixement perifèric i l'hàbitat de la baixa densitat. (Henry,2004).

És precís puntualitzar que malgrat el fenomen europeu de la dispersió té unes característiques similars a l'*urban sprawl* d'Amèrica del Nord, les causes que originen l'aparició de la ciutat dispersa en els països mediterranis (França, Itàlia, Portugal, Espanya) són particulars en funció de les condicions i singularitats de cada país o regió.

A Catalunya, el procés de transformació urbana que ha proliferat a partir de la segona meitat del segle XX es pot resumir en les quatre etapes següents (Font, 2004; Bertran, 1998; Nel-lo, 2004; Muñoz, 2004; Mira, 2007):

1950-1975: Industrialització moderna i boom immobiliari.

Despoblament de les zones rurals i industrialització del país a través de grans ciutats que genera corrents migratoris i demandes urbanes de tot tipus. Es produeix un boom immobiliari que causa la formació de barris d'urbanització marginal i els polígons d'habitatge popular. És en aquest període quan apareixen les primeres urbanitzacions de segona residència i s'inicia la dispersió a Catalunya.

1975-1986: Final de la dictadura i crisi internacional de les energies.

Destaquen en aquesta etapa el creixement de les urbanitzacions de segona residència i la tendència a omplir i completar les urbanitzacions existents que progressivament s'aniran transformant en zones d'habitatge permanent. Els nuclis centrals metropolitans presenten una tendència de pèrdua constant de població propiciada per les migracions metropolitanes associades al mercat de l'habitatge i a la dotació d'infraestructures de comunicació.

1986-2004: Recuperació econòmica i urbanisme de grans esdeveniments.

Els grans esdeveniments com les Olimpíades (1992) i el Fòrum (2004) reforcen el paper de Barcelona com a ciutat de serveis del territori metropolità. Es corregeixen les mancances d'infraestructures i serveis dels creixements dispersos de les etapes anteriors. Entre els anys 80 i 90 es finalitza l'edificació de les urbanitzacions de baixa densitat del període anterior i els nous creixements dispersos es construeixen de forma ràpida. Durant la segona meitat dels 90, la immigració estrangera genera el creixement dels nuclis centrals i els de major dimensió, que s'acompanya del manteniment de la tendència a la dispersió territorial de la població autòctona que afecta en particular a les capes mitges i altes. Les migracions intrametropolitanes passen a estar associades al mercat de l'habitatge. L'augment dels preus dels habitatges fa que la població afectada pel procés de dispersió siguin els segments de població jove, amb nivell d'ingressos i de formació superior a la mitjana que no troben l'habitatge que busquen al preu que poden pagar en el seu municipi d'origen. En el cas de la província de Barcelona, una dada significativa que posa de relleu l'augment de les àrees residencials de baixa densitat és la proliferació de les cases unifamiliars que van representar més de la meitat de l'habitatge nou construït a vuit de cada deu municipis entre el 1987 i el 2001 segons l'Observatori de la Urbanització, UAB.

2007-2012: Crisi econòmica i paràlisis de la dispersió urbana.

La crisi econòmica (que s'inicia al 2008) paralitza el procés d'expansió de la dispersió urbana. Fruit de l'època de creixement econòmic anterior són les 1.860 urbanitzacions fantasmes (espais parcel·lats industrials i residencials amb clavegueram, enllumenat, i vials que no han estat habitats) que ha comptabilitzat a Catalunya l'Observatori de la Urbanització de la UAB.

2.3 Causes que expliquen el fenomen de la ciutat dispersa

El naixement de la ciutat dispersa s'explica com a conseqüència d'una nova demanda iniciada a mitjans de segle XX de la societat que busca *ciutats fora muralles*. Segons Indovina (2007) no es tracta d'una tendència antiurbana sinó d'una demanda que ha estat facilitada per les possibilitats sorgides amb l'augment de la mobilitat i ha vingut determinada per les modificacions dels processos productius, les innovacions tecnològiques i els canvis en els costums.

A grans trets els factors causants del procés de dispersió urbana són:

- El progressiu abandonament i devaluació de les activitats tradicionals com l'agricultura, la ramadera i la silvicultura ha comportat la desaparició d'uns usos que

fins a la segona meitat del segle XX configuraven un espai rural multifuncional i diversificat. La pèrdua de la rendibilitat dels terrenys agrícoles o rurals ha incentivat a transformar-los en terrenys edificables per poder-ne obtenir un major benefici econòmic (Indovina, 2007; Mira, 2007).

- L'extensió de la xarxa d'infraestructures de transport, la generalització de l'automòbil i de noves tecnologies de telecomunicacions, així com la revolució en les tecnologies de la informació i la comunicació ha augmentat exponencialment els desplaçaments en el territorial i la interacció a través de mitjans digitals (Cuadrado, 2005; Indovina, 2004; Muñoz, 2010).
- La desconcentració de les activitats econòmiques i el mercat de treball degut als menors preus del sòl de la perifèria. Els avantatges associats a la localització en zones perifèriques properes a les matèries primeres, amb major superfície disponible ha causat la deslocalització de empreses i centres de producció en polígons industrials (Henry, 2004).
- Els assentaments de certa dimensió fora de la ciutat caracteritzats per la baixa densitat són el resultat d'una promoció immobiliària especulativa que, per un cantó, aprofiten els baixos preus dels terrenys agrícoles i, per altra, satisfan i exploten el desig de les famílies, habitualment de classe mitjana-alta, de fer realitat els seus ideals de vivenda: casa aïllada en mig de la naturalesa (Indovina, 2007).
- La diversificació de la renda, ja que aquesta esdevé un factor d'expulsió dels subjectes intermitjos de la ciutat concentrada (Indovina, 2004). Aquest fet implica que la classe social mitja que aspira a viure en una casa millor abandoni la seva població d'origen tot buscant la residència més convenient segons les seves capacitats econòmiques i ho fa en relació a la nova dispersió territorial de les activitats i per tant dels llocs de treball. Les diferències de preu en el mercat del sòl de l'habitatge en ciutats compactes i ciutats disperses permet a la classe mitja-alta satisfer les seves expectatives de millora de qualitat de vida (Indovina, 1998).
- Els canvis en la societat actual que es tradueixen en modificacions dels comportaments i els modes de vida. Les externalitats negatives associades al centre urbà (contaminació, estrès, grans aglomeracions, embussos, inseguretat, etc.) generen la valoració positiva de la vida en espais rurals, pròxims a la natura (Henry, 2004).

La combinació al llarg del temps d'aquests factors, conjuntament amb d'altres, ha provocat segons Muñoz (2004) l'aparició d'un espai metropolità urbanitzat no de forma concentrada

sinó dispers. Un territori que integra espais, llocs i paisatges diferents: uns de més urbanitzats, altres de menys construïts però tots ells utilitzats intensament per habitants, el número dels quals canvia en funció del temps. D'aquesta manera, la vida urbana, que al segle XIX s'entenia com quelcom característic de la ciutat i que era substancialment diferent a la vida que tenia lloc al camp, ha acabat per estendre's de manera total al territori.

2.4 Efectes en les relacions socials de la població resident en ciutats disperses

El model d'organització territorial basat en la ciutat dispersa té efectes econòmics, ambientals, polítics, socials, etc. En aquest apartat no s'aborden els costos públics de manteniment de les àrees residencials, tot aprofundint en els costos dels serveis col·lectius mínims que tal i com posa de manifest Indovina (2007) aquests són quatre vegades superiors en zones de baixa densitat. Tampoc es fa referència en aquest apartat a les múltiples repercussions ambientals que comporta la utilització d'una gran extensió de terra per albergar una baixa proporció de població. Un exemple que mostra aquest fet es troba a la Comunitat Autònoma de Madrid on l'àrea ocupada per habitatges unifamiliars és més gran que l'ocupada pels habitatges plurifamiliars (63,1% i 36,9% respectivament), encara que només el 10,7% de la població viu en el primer i el 89,3% en l'últim (García-Coll, 2011). Deixant, doncs, de banda els efectes econòmics, ambientals, polítics, etc. a continuació es detallen els costos socials associats a la ciutat dispersa, objecte d'interès del present apartat.

Segons Henry (2004) la major problemàtica des del punt de vista social de la ciutat dispersa, i concretament de les àrees residencials de baixa densitat, es centra al voltant de la manca de cohesió social. L'augment de l'hàbitat de baixa densitat està associat amb l'abandonament d'espais urbans centrals per part de la població i nous assentaments en espais perifèrics. El distanciament entre les zones residencials, de negocis i d'oci porta implícit un impacte sobre la qualitat de vida, que incentiva el desplaçament en vehicle privat pel territori.

Per altra banda, la residència en habitatges unifamiliars disminueix els contactes i la interacció social, reduint les relacions personals i potenciant l'aïllament. Una de les causes que expliquen aquest aïllament és l'ús del transport privat per arribar a casa, i per tant, els espais bàsics on les relacions socials es produeixen, - com ara el carrer - són poc freqüentats. Les relacions a l'atzar que normalment sorgeixen entre els veïns, tenen menys possibilitats de succeir en una àrea residencial de baixa densitat (García-Coll, 2011). A més a més la inexistència d'instal·lacions properes (escoles, centres de salut, etc) són raons que dificulten la possibilitat d'una estreta i forta relació entre el veïnatge. Cal afegir, també, que un dels factors a tenir present és el poc temps que els residents porten vivint en les noves àrees residencials en les

quals s'han traslladat. La majoria de gent té poques arrels en el seu nou barri i una vida social limitada. L'estil de vida de les residències de baixa densitat minimitza, doncs, els espais de relació socials i tendeix a debilitar la cohesió de les comunitats. Segons Muñoz (2007) aquesta tipologia d'urbanisme residencial de baixa densitat és reproduïble arreu, de manera que la forma urbana deixa de representar cap contingut cultural o simbòlic per a la col·lectivitat que, suposadament, s'hauria de sentir identificada i reconeguda en aquell paisatge.

Les ciutats mediterrànies han estat concebudes, i encara són considerades, com una reserva de la diversitat urbana en funció de la seva típica imatge de densitat constructiva, complexitat urbana i diversitat social. El procés de dispersió urbana, amb la principal característica de l'especialització dels usos del sòl, estableix barreres que propicia l'aparició de fenòmens com la segregació i l'exclusió social. Segons Muñoz (2007) el preu de l'habitatge nou representa un veritable filtre social que determina quines poblacions habitaran les promocions de cases aïllades de gran superfícies (més de 500 m²), i quines les illes de cases adossades que amb pocs feines arribaran als 120 m² oferint preus més accessibles. Aquest fet és el que determina la creació d'entitats formades per persones amb característiques idèntiques (rendes i formació similar i estils de vida estandarditzats).

Segons l'estudi realitzat per Alabart (2007)³ el perfil de població que estableix el seu habitatge en la ciutat dispersa són persones d'entre 25 i 45 anys procedents majoritàriament de Barcelona o de la Regió Metropolitana de Barcelona. Conseqüentment l'estructura per edats de les urbanitzacions residencials és jove, on el 20,39% té menys de 15 anys i tan sols el 10% té més de 65 anys. El nivell d'instrucció dels seus habitants és mitjà-alt, predominant els estudis secundaris i universitaris. Es tracta d'una població eminentment activa on majoritàriament hi ha tècnics i professionals, i hi destaca un elevat percentatge de personal directiu.

El perfil predominant de família que habita les urbanitzacions disperses és el de parelles amb fills menors d'edat, que representen un 51,87% del total. Cal subratllar que, d'aquestes parelles, el 52,73% té fills menors de 10 anys. Les parelles sense fills representen un 27% del total dels habitatges i es destaca l'escassa presència d'habitatges unipersonals, monoparentals o sense nucli.

Pel que fa a la tipologia d'habitatges aquests es caracteritzen per cases unifamiliars noves (adossades i aïllades) amb una superfície mitja de 176 m². El 31% d'aquestes fou construït a

³ L'estudi està realitzat a partir d'entrevistes dutes a terme a una mostra de 1.924 persones residents en 600 habitatges repartits en 22 municipis de la Regió Metropolitana de Barcelona caracteritzats per l'urbanisme residencial de baixa densitat.

partir del 1985, amb major percentatge de propietaris que en un hàbitat compacte i pràcticament la meitat (48,2%) estan pendents de pagament.

A partir d'aquest estudi es pot comprovar com les noves promocions residencials de baixa densitat són habitades per una població de característiques molt homogènies, i per tant el territori en el seu conjunt esdevé socialment més segregat.

2.5 Propostes de futur per a la ciutat dispersa

Havent observat els principals efectes socials que la ciutat dispersa comporta, a continuació s'aporten algunes visions i propostes de diferents autors per afrontar a mig llarg termini el repte de la dispersió urbana.

Indovina (2007) distingeix tres posicions que són a la vegada teòriques i operatives. En primer lloc la consideració que la urbanització difusa és un fenomen que s'ha d'*extirpar*. Aquest posicionament considera que la dispersió urbana és una negació de la ciutat i no creu justificat ni lícit un assentament difús en el territori que no estigui associat a l'activitat agrícola.

En segon lloc, partint de la teoria que és impossible frenar la dinàmica de la dispersió urbana, s'opta per afavorir el fenomen amb la construcció, per exemple, de les oportunes infraestructures.

Finalment, una última línia d'opinió considera precís aplicar un plantejament de correcció amb l'objectiu de donar cada vegada més qualitat a aquests assentaments, activant una política de densificació, imposant regles i sense acceptar de forma passiva els seus efectes socials, ambientals, econòmics, etc. Són diversos autors que defensen aquesta última posició que significa repensar l'escenari dispers per introduir-hi elements de complexitat i diversitat (Muñoz, 2007). L'estratègia per aconseguir aquest objectiu de correcció hauria d'establir els instruments actius (infraestructures) i passius (normes, limitacions, etc.) oportuns de densificació per evitar i reduir processos que pugin afectar el territori. Els desequilibris econòmics i socials entre diferents zones és un dels aspectes, també, a tenir presents a l'hora de repensar la ciutat dispersa i que es poden mitigar amb la presència en el territori de serveis socials. Una de les estratègies plantejades (Indovina, 2007) per introduir diversitat proposa la utilització de capital social i dels recursos locals per a la implementació de projectes de desenvolupament local.

3. Metodologia per a la implementació del projecte: Treball Comunitari

En l'apartat anterior s'ha evidenciat que el fenomen de la dispersió urbana porta associat les conseqüències socials de segregació, disminució de l'entramat social, reducció de la interacció entre els habitants d'un mateix territori, etc. Aquests efectes debiliten la cohesió social que en els darrers anys s'ha convertit en un dels béns més preuats per la majoria de ciutats del nostre país (Ripoll, 2012).

A continuació, tot cercant estratègies útils per incentivar les relacions entre els veïns de Pineda de Bages que ajudin a augmentar el sentiment de pertinença a una comunitat, s'aprofundeix en el camp del Treball Comunitari. Es pretén fer una revisió a la disciplina, a partir de la seva metodologia de treball i exemples concrets, a fi d'extreure el coneixement bàsic per el posterior treball pràctic en l'àmbit concret de la urbanització de Pineda de Bages.

3.1 El Treball comunitari com a concepte

S'entén per Treball Comunitari un tipus d'activitat que pretén l'organització de poblacions. Segons Barbero i Cortès (2005) aquesta disciplina té per objectiu abordar la transformació de situacions col·lectives mitjançant l'organització i l'acció associativa. Es tracta, doncs, d'una tasca de constituir i sostenir un grup (o varis) al voltant de l'elaboració i l'aplicació de projectes de desenvolupament social. El grup apareix com una nova eina de treball, que redensifica la vida social, dinamitza i promou la participació democràtica, útil per abordar el canvi de situacions col·lectives dins d'un espai social concret.

La tipologia de projectes basats en el referent metodològic del Treball Comunitari tenen especial interès en generar nous subjectes socials, nous agents col·lectius i/o estructures de relacions entre ells que permetin encarar la transformació de situacions col·lectives. És per aquest motiu pel qual es parla de *projectes de desenvolupament social*. Tot projecte basat en la metodologia de Treball Comunitari té tres dimensions o processos transversals que es desenvolupen simultània i complementàriament:

1. **El procés de conscienciació:** consisteix en treballar la identitat de l'actor, permetent la identificació col·lectiva dels membres del grup.
2. **El procés d'organització:** es reforcen els vincles de cooperació, interns i externs. El procés d'organització és segons els diferents autors la dimensió fonamental, i per aquest motiu el Treball Comunitari és l'aplicació de processos organitzatius a l'àmbit de la intervenció social. Segons Dumas i Séguier (1997) el procés d'organització

col·lectiu enllaça el conjunt d'operacions per les quals un grup latent, una fracció de població que té interessos comuns, es transforma en grup organitzat de manera eficient, es a dir capaç de promoure els seus interessos.

3. **El procés de mobilització:** es pretén construir una relació de forces i negociar sobre els reptes col·lectius i socials amb els actors institucionals.

L'objectiu central del Treball Comunitari és, segons Ross (1967), desenvolupar la capacitat de la gent per funcionar junts entorn un projecte. Es tracta de posar en marxa processos que configuren noves situacions d'interaccions socials que fomentin la cohesió i l'enfortiment col·lectiu. Els resultats importants es produeixen durant i degut al procés.

3.2 Beneficis associats al Treball Comunitari

Els processos que posa en marxa el Treball Comunitari aporten un conjunt de beneficis a les poblacions destinatàries que han estat classificades per Barbero i Cortès (2005) en quatre dimensions:

Beneficis en la dimensió cultural/simbòlica

- Les experiències organitzatives són un espai social i un instrument per a la construcció de definicions, interpretacions, visions i lectures comunes de les problemàtiques i de les necessitats. L'acció comunitària és considerada com unencontre cultural, un espai d'interacció vital amb els altres. El treball en equip dels membres de l'organització i el coneixement mutu permeten que certes resistències es desbloquegin com a efecte de l'encontre i de les negociacions (Stalwick, 1997).
- A partir d'accions concretes, aparentment limitades i circumscrites en el temps i l'espai, és com les persones agrupades adquireixen consciència de pertinença a un grup, a problemàtiques i necessitats col·lectives, realitats socials, etc. (Dumas i Séguier, 1997).
- Els esforços col·lectius fets per una població, per realitzar qualsevol cosa que els interessi, té, per si mateix, un valor que excedeix el projecte concret perquè uneix als membres de la comunitat entre sí per relacions humanes i llaços afectius molt més sòlids que la proximitat física que implica el veïnatge (Moix, 1991).
- La participació activa en el grup produeix un efecte de valorització personal a través del projecte (Dumas i Séguier, 1997).

- El Treball Comunitari anima a la gent a emprendre accions positives i a creure que poden canviar les coses. Segons Twelvetrees (1988) la participació en l'acció comunitària té un efecte realitzador en la persona.

Beneficis en la dimensió relacional

- Les experiències organitzatives són un espai social i un instrument per trencar l'aïllament individual i col·lectiu, per la recreació de relacions i diàleg, per incrementar la xarxa social de persones i grups. Un dels reptes del desenvolupament comunitari és proveir llocs de trobada o convivència, establir relacions llargues en programes que permetin fer amics, mantenir xarxes de recolzament professional de referència, etc. (Barbero i Cortès, 2005; Stalwick, 1997).
- La creació de grups i organitzacions és un fet redensificador del teixit social dels territoris: l'increment de l'entramat de grups i de les activitats que promouen suposa una espècie de reconstrucció social (Hiernaux, 1982).
- La participació en organitzacions permet l'adquisició de consciència de la possibilitat d'acció col·lectiva, del poder que representa l'agrupament en relació als individus aïllats, etc. (Barbero i Cortès, 2005).
- Les experiències organitzatives són un espai que fan possible rebre donant. Organitzant serveis, activitats, mobilitzacions o campanyes que tenen com a destinataris els altres, les experiències permeten la desassistencialització. L'acció col·lectiva requereix que les persones tinguin confiança en si mateixes i voluntat de guanyar, però també les possibilita (Barbero i Cortès, 2005).

Beneficis en la dimensió educativa

- Les experiències organitzatives són un instrument clau per l'aprenentatge. Els programes i activitats d'una organització produeixen situacions i susciten problemes que creen un terreny propici per aprendre a expressar-se, a assumir l'exercici de responsabilitats, a intercanviar informacions, a desenvolupar la pràctica de la planificació, etc. Es desenvolupen, doncs, habilitats praxeològiques, les relatives a la ciència de l'acció: la investigació i els seus instruments, les capacitats d'anàlisi i síntesi, l'organització de l'acció, l'habilitat per crear xarxes de relació, etc. (Barbero i Cortès, 2005; López de Ceballos, 1987).

- L'activitat organitzativa es converteix en un punt de referència potent i estable que afavoreix l'estructuració de la vida quotidiana de la gent al crear un marc de referència (Trilla, 2000).
- Són un espai i instrument que permet fer front a la modèstia i a la timidesa de les classes populars. Permet construir la confiança necessària per reclamar la participació en la presa de decisions (Barbero i Cortès, 2005).

Beneficis en la dimensió política

- Segons Alinsky (1976) el canvi ve del poder i el poder ve de l'organització. El poder és la raó de ser de les organitzacions i per tant sense estructura de poder no es pot afrontar cap problema fonamental. Sense organització tampoc és possible parlar de democràcia participativa. L'organització limita l'atzar i, per tant, incrementa la possibilitat de fer previsions, i estalvia temps i energia (Trilla, 2000).
- L'organització possibilita la participació en la gestió quotidiana de projectes així com, també, gaudeix de garanties que li permeten assumir riscos que un individu en solitari no podria assumir (Plenchette-Brissonnete, 1987).

3.3 El Treball Comunitari com a metodologia

Un cop establert el concepte i els principals objectius i beneficis associats al Treball Comunitari a continuació es fa una revisió a la metodologia de treball de la intervenció comunitària. L'objectiu d'aquest apartat és poder obtenir els coneixements mínims necessaris per poder iniciar el posterior projecte 'Treball Comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'. A continuació, prenent de referència a Barbero i Cortès (2005) es descriuen les diferents fases per desencadenar un procés organitzatiu d'intervenció comunitària.

Entrada en l'espai social d'intervenció

És en la primera *fase d'immersió en l'espai social* quan el tècnic comunitari inicia el procés de construcció de coneixement i l'establiment de relacions que esdevindran la base a partir de la qual posteriorment es podrà desenvolupar el procés organitzatiu i l'acció comunitària. La proposta de Barbero i Cortès (2005) pressuposa un coneixement basat en un estil professional implicatiu, és a dir si es vol canviar alguna cosa hi ha d'haver una implicació personal. Es tracta de comprendre que el Treball Comunitari guanya, segons els autors, quan s'entén i es practica com un compromís. Així, com major sigui el grau de compromís del treballador comunitari en

la transformació de la situació, més possible serà l'accés al coneixement útil per l'acció. És per aquesta raó que l'acció és una plataforma excel·lent per a la investigació i viceversa. Es compren, doncs, que la distància respecte la situació (objecte d'estudi) no és cap avantatge pel coneixement, motiu pel qual es reclama trencar amb l'escissió objecte-subjecte mitjançant propostes participatives de construcció del coneixement (investigació-acció).

El coneixement, les relacions i interaccions que es generin fruit d'aquesta primera fase d'immersió són el que determinarà posteriorment la possibilitat de desencadenar un procés organitzatiu en la següent fase.

Per dur a terme una bona primera fase d'immersió alguns consells aportats per Barbero i Cortès (2005) són:

- Establir contactes és prioritari. El tècnic comunitari necessita el recolzament i l'ajuda activa de quantes més persones millor.
- El tècnic comunitari ha de contactar amb tothom per conèixer qui té el temps, els recursos, la inclinació, les connexions i la informació per dur a terme amb èxit una possible acció futura.
- Existeix la necessitat d'identificar els líders naturals de l'espai social.
- Cal acudir als espais de poder dels diferents agents del territori (institucions, associacions, centres escolars, empreses, carrer, plaça, etc.).
- La fase d'immersió en l'espai social és el moment d'escoltar els diversos discursos. Escoltar ajuda a descobrir no sols els costums dels veïns sinó quins problemes tenen els residents, qui són els líders, etc.
- El treballador comunitari quan ingressa en un espai social en el qual desenvoluparà el seu treball necessita un període en el qual prioritzi el desenvolupament del coneixement i la recollida d'informació. L'objectiu d'aquesta recollida d'informació és aconseguir reconèixer les necessitats d'una localitat i el potencial per a l'acció amb les quals compta.
- Per elaborar una monografia general de l'espai social són necessàries informacions molt diverses tant de tipus quantitatiu com qualitatiu.
- Un dels errors o temptacions en aquest procés de construcció del coneixement consisteix en acumular un excés d'informació que pot contribuir a la confusió.

La definició del projecte d'intervenció comunitari

El procediment de la intervenció social no s'ha d'entendre com una seqüència d'operacions que es desenvolupen una rere l'altre, sinó com una estructura en la qual les operacions es sobreposen i que es pressuposen entre si: cada operació forma part del conjunt (Barbero i Cortès, 2005). Així doncs, la definició del projecte d'intervenció emergeix del coneixement construït durant la fase d'immersió. En aquest fase del procés és quan el treballador comunitari ha d'elaborar un informe definitiu on es detallen les característiques del projecte d'intervenció comunitari. Aquest informe hauria de poder respondre, segons Barbero i Cortès (2005), a les qüestions del següent guió:

Naturalesa o característiques de les problemàtiques que aborda el projecte	Quines problemàtiques específiques s'afronten amb el projecte? En quin sentit són rellevants com a necessitats socials?
Característiques del context d'intervenció	Quines són les característiques més significatives del context social, econòmic i cultural en el qual s'opera?
Col·lectius destinataris	En quins col·lectius locals o sectors de població es pretén operar?
Objectius	Quins són els objectius del projecte?
Mètodes i activitats	Quins mètodes concrets s'aplicaran per aconseguir els objectius establerts?
Organització i gestió	Qui seran els agents que duran a terme el projecte? El projecte estableix òrgans i/o fórmules de treball, elaboració i gestió col·lectiva?
Participació	En quina mesura els sectors de població destinataris manquen d'oportunitats de participació social? Com es promourà una major participació en els assumptes que els afecta?
Integració d'accions i xarxes d'interconnexió	Amb quines organitzacions locals, regionals, o internacionals es cooperarà?
Innovació	A quines noves perspectives, coneixements útils i mètodes fins ara parcialment desenvolupades o poc conegudes contribuirà el projecte?
Supervisió i autoavaluació	Quins mètodes d'autoavaluació i supervisió adoptarà el projecte?
Extensió d'aprenentatges	Quines activitats de divulgació realitzarà? Quin material utilitzarà?
Recursos i finançament	Quines seran les fonts de finançament? Quin tipus d'instal·lacions es comptarà pel desenvolupament del projecte?

L'informe definitiu, convertit ara ja en projecte, ha de ser negociat entre el treballador comunitari i les diferents entitats o agents que integren el procés fins el moment. El procés de definició del projecte és, doncs, un dels elements entorn els quals també s'organitza l'acció comunitària amb l'objectiu fonamental d'aconseguir la constitució i el manteniment del grup per a l'aplicació de projectes de desenvolupament social. Segons De Robertis i Pascal (1994) hi

ha diferents projectes que entren en relació al llarg del procés: el projecte del professional, els projectes de cada part o agents implicats i el projecte comú que emergeix fruit de la confluència de les parts. Els objectius dels tres projectes seran habitualment complementaris, a vegades antagònics, però rarament idèntics. El procés de negociació entre les diferents parts és necessari per poder definir i engegar un projecte comú. Tal i com adverteix Rebollo (2001) els processos de participació no són sempre observats de la mateixa manera per totes les parts. Així, per exemple, l'administració local ha entès tradicionalment la participació com una eina per enfortir la legitimitat de les institucions i la política davant dels ciutadans i no pas com una eina per enfortir l'estructura social. Un dels dilemes que apunta l'autor és fins a quin punt l'administració està interessada a obrir l'*aixeta* que regula el cabal participatiu de la ciutadania per garantir la legitimitat sense perdre poder. És per alguns d'aquests motius que Cembranos et al. (1988) consideren que una bona estratègia per a la planificació d'un projecte d'intervenció social necessita combinar sempre la planificació estàtica (el marc de referència global dissenyat inicialment) i la planificació dinàmica (la rectificació del procés d'intervenció en funció de les noves dades) a fi de dotar el procés de flexibilitat.

Creació del grup promotor

La constitució i/o l'acompanyament de grups en la realització de projectes de desenvolupament social és l'objectiu fonamental del Treball Comunitari. Així, doncs, el treball en solitari no és possible dins d'aquest referent metodològic. Barbero i Cortès (2005) identifiquen dos processos bàsics per a la formació d'una organització-motor d'acció comunitària:

1. Estimular la consciència de necessitat i el descontentament per la situació actual.

Durant el procés d'immersió en l'espai social el professional de la intervenció ha detectat unes problemàtiques col·lectives davant de les quals no es pot mantenir passiu. El treballador comunitari ha d'estar convençut que existeix un problema i que aquesta convicció pot arribar a ser compartida per altres persones. D'aquesta convicció en depèn la possibilitat de despertar en altres persones el sentiment de necessitat i de convèncer de la conveniència d'afrontar la problemàtica mitjançant les accions d'un grup. El motor de tot projecte col·lectiu segons Alinsky (1976) es dona quan la gent està organitzada i té el poder per emprendre canvis. El descontentament ha de ser canalitzable en forma de resposta esperançada. És aleshores quan el descontentament estimula l'acció a través de l'organització. Estimular la consciència de

necessitat i el descontentament per la situació és, per tant, un eix fonamental del treballador comunitari.

2. Proposar la formació d'una organització per el canvi d'una determinada situació.

És també durant la fase d'immersió en l'espai social quan el professional de la intervenció ha dut a terme una estratègia de contactes que li ha permès conèixer a molta gent i crear un ambient favorable per a l'acció col·lectiva. Una vegada el treballador comunitari ha aconseguit crear el clima apropiat és qui ha de prendre la iniciativa per a la constitució d'un grup-motor o grup promotor. La seqüència proposada per Barbero i Cortès (2005) és la següent:

1	Convocar una reunió amb les persones que s'hagi mantingut un contacte. Incentivar que aquestes persones convoquin altres persones. Convèncer sobre l'interès de la reunió.
2	La primera reunió, o les primeres trobades d'aquest grup promotor, ha de servir per posar-se d'acord en la realització d'una convocatòria més àmplia i formal.
3	En la primera reunió s'ha de permetre i fomentar els intercanvis informals però a la vegada és necessari que el treballador comunitari centri el debat en el motiu principal pel qual s'ha convocat la reunió (Twelvetrees, 1988). La primera reunió s'ha d'organitzar pensant que la voluntat d'actuar que s'està sembrant s'ha d'enfortir i, que des d'aquesta primera reunió, s'ha d'iniciar un compromís ferm de la gent (Barbero i Cortès, 2005).
4	És important assegurar que es fixa una data per a la propera reunió. És convenient, segons Twelvetrees (1988), que abans de la següent reunió el treballador comunitari visiti els membres del grup promotor un a un i intenti planificar què és el que s'ha d'aconseguir en la propera reunió. D'aquesta manera les posicions i objectius de les diferents parts poden encaminar-se amb major facilitat cap a un projecte comú.

No sempre les organitzacions o grups promotors que es constitueixen en Treball Comunitari són grups simples o associacions. Les organitzacions intergrupals són una modalitat d'estructura organitzativa habitual que pretén connectar o federar els esforços d'organitzacions relativament homogènies. Aquesta forma d'organització és la que s'utilitza allà on els reptes concrets han desbordat a les organitzacions sectorials. Si bé, tal i com expliquen Barbero i Cortès (2005), la constitució d'un intergrup requereix dels mateixos processos descrits per un grup promotor simple, en aquest cas, però, els destinataris són grups i entitats. Les persones d'aquests grups i entitats són, segons De Robertis i Pascal (1994), les *corretges de transmissió* de les informacions entre els diversos grups. Segons Norynberg(2001)

i Marchioni (1999) la posada en marxa d'un partenariat o organització intergrupala ha de complir amb les següents condicions bàsiques:

- Voluntat política forta.
- Un diagnòstic compartit per tots els actors implicats.
- Uns objectius definits i escollits en comú.
- Modalitats de posada en marxa, definició i avaluació.
- Un espai de confrontació de les pràctiques de mutualització de les idees.
- Una posada en comú dels recursos del saber fer.
- Temps per donar-se a conèixer, per comprendre les lògiques de cada un.
- Viure experiències comunes.
- L'organització intergrupala no ha de substituir el paper i l'acció de les entitats que l'integren.
- L'organització intergrupala dedica una activitat constant a la informació dels ciutadans.
- L'organització intergrupala pren decisions a partir de consensos, no per minories ni majories.

El grup promotor ha de treballar des d'un inici per la posada en marxa d'una estructura col·lectiva amb tasques concretes i mandat legítim d'una base social determinada. Tal i com apunta Baldock(1974) són necessàries diferents estructures en funció de cada context i és la funció a realitzar el que determinarà l'estructura organitzativa per la qual opti cada grup (associació, coordinadora, consorci, taula d'entitats, conveni de col·laboració, etc.). Com major sigui el recolzament rebut per part de diferents persones, entitats i organismes major serà la legitimitat del grup promotor. Una bona forma per conèixer el recolzament amb el qual es compta, segons Barbero i Cortès (2005), és a través de la convocatòria d'una reunió pública, els objectius de la qual han de ser informar i/o sensibilitzar. Les grans reunions, però, són considerades pels autors (Barbero i Cortès, 2005; Rebollo, 2001) com una eina de doble tall pels següents motius:

Punts positius	Punts negatius
<ul style="list-style-type: none"> • Informen, sensibilitzen. • Les reunions públiques són una possibilitat de reclutar nous membres i estendre el cercle de simpatitzants. • Són espais de relació i trobada on es generen converses informals (abans i després). 	<ul style="list-style-type: none"> • Reforcen la passivitat dels participants. • Lluny de reforçar el sentiment de pertinença, reforcen el sentiment de ser un individu aïllat. • L'estructuració formal de les reunions accentua la distància entre saber i ignorància. • No són un mecanisme idoni per generar participació o establir un major contacte i compromís amb els simpatitzants.

Una mala organització, en aquests casos, pot comportar segons Twelvetrees (1988) una assistència escassa, la desmoralització dels membres del grup, que la reunió sigui impossible de controlar, etc.

El diagnòstic col·lectiu

Des del moment en què hi ha un grup promotor s'ha de treballar per construir un diagnòstic col·lectiu. Aquest procés és essencial per assumir la construcció del coneixement comú a partir del qual es podrà emprendre posteriorment una acció comunitària. El desenvolupament d'una investigació participativa per construir un diagnòstic col·lectiu és, segons Barbero i Cortès (2005), una magnífica oportunitat per a la construcció del projecte comú i un excel·lent pretext per desenvolupar la mobilització inicial que necessiten les organitzacions.

La construcció d'un diagnòstic col·lectiu pot ser utilitzat des de dos perspectives diferents:

Operació al servei de processos ja iniciats	Mitjançant una investigació participativa es busca entendre més i millor als actors i la seva acció, utilitzant les dades descobertes a fi de millorar l'acció i utilitzar la investigació com a mitjà de mobilització social (López de Ceballos, 1987).
Operació al servei de la mobilització	La investigació és un instrument de promoció de l'acció col·lectiva proposant la col·laboració i intercanvi de persones expertes i no expertes com a catalitzador de l'acció social (Martínez, 2000).

Les dues perspectives tenen com a objectiu fonamental generar coneixement útil i, segons Barbero i Cortès (2005), comprovar la utilitat d'aquest coneixement mitjançant la promoció d'accions de canvi és un pretext perfecte per desencadenar l'acció col·lectiva. Així doncs, la construcció d'un diagnòstic col·lectiu, a través del desenvolupament d'una investigació participativa, és considerada pels autors com un instrument estratègic de gran importància pel Treball Comunitari.

El repte que es planteja en una investigació participativa es troba en saber articular, al llarg de les successives operacions d'una investigació, els mitjans tècnics que permetin a persones no expertes realitzar tot el procés. En una investigació participativa, segons Barbero i Cortès (2005), l'equip d'investigació ha d'estar format per experts i per membres de la població o de l'organització ja constituïda. Així, la investigació participativa ha de ser entesa com una tecnologia que permeti promoure una veritable implicació de la gent en el procés d'investigació/estudi i de diagnòstic de les situacions que els afecten.

La participació dels membres de l'organització en el procés d'investigació ha de ser flexible i variable, entenent que hi ha d'haver diferents graus d'exhaustivitat. En ocasions la participació popular es pot limitar a processos d'autodiagnòstic o a la reinterpretació de dades preexistents i en altres ocasions, en canvi, la investigació pot néixer vinculada a una problemàtica d'acció que afecti al grup (Barbero i Cortès, 2005).

A continuació s'esmenten les etapes proposades per Barbero i Cortès (2005) per desenvolupar una investigació participativa.

1. Definició de la problemàtica	<ul style="list-style-type: none"> • Definició de la problemàtica • Construcció d'autodiagnòstic • Construcció d'hipòtesis • Consulta de situacions similars, dades i informació general.
2. Disseny de l'estratègia d'investigació	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Operacionalitzar</i> la hipòtesis: seleccionar tècniques d'investigació adequades al Desenvolupament Comunitari. • Constitució d'equips d'investigació mixtes. • Disseny d'instruments i activitats.
3. Recollida de dades	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicació d'instruments i activitats per recollir la informació que ajudi a contrastar i completar les hipòtesis i objectius de la investigació. • En un investigació integrada en acció comunitària la recollida de dades ha de ser especialment sensible a tot allò subjectiu (opinions, percepcions, etc.).
4. Anàlisi i interpretació de dades	<ul style="list-style-type: none"> • Tractament i anàlisi específic de cada conjunt de dades recollides. • Tots els conjunts de dades han de ser posats en relació per donar compte de les circumstàncies socials. • Interpretar les dades per explicar la realitat. • La participació de persones no expertes en aquest procés és recomanable. • sotmetre l'anàlisi al contrast del grup.

Projecte comunitari i acció col·lectiva

El procés dut a terme fins al moment ha d'haver construït un discurs comú fruit del debat i de la participació. La construcció d'aquest discurs o *paraula comuna*, segons Barbero i Cortès (2005), no hauria de se ser entesa com a efecte del desenvolupament d'una sola de les operacions esmentades anteriorment, sinó com un procés en el qual poden tenir lloc, de manera variada, diferents tipus d'operacions. Així doncs, el procés descrit fins ara s'ha d'entendre com un procés dinàmic on les accions de les diferents etapes es sobreposen i es retroalimenten.

Les conclusions obtingudes del diagnòstic comú són la base per elaborar el projecte col·lectiu. La publicació dels resultats de la investigació són una nova oportunitat per ampliar i rellançar l'acció comunitària a nous actors. El grup promotor és l'encarregat d'incentivar el debat dels resultats per estimular el disseny de les accions més adequades.

Arribat aquest punt, el grup ha de ser capaç de concretar les característiques de les accions futures amb la màxima participació de sectors de la població i professionals possibles. Barbero i Cortès (2005) delimiten les següents fases per a l'elaboració i la implementació del projecte comunitari:

- **Definició del projecte comunitari:** fase en la qual es dissenya el projecte estratègic. Aquest ha de poder respondre el *Model de les nou qüestions* de Cembranos et al. (1988): què, per què, per a què, a qui, com, amb qui, amb què, quan, on.
- **Aplicació del projecte col·lectiu:** etapa en la qual es posen en marxa activitats, projectes, etc.
- **Avaluar i redefinir el projecte col·lectiu:** les avaluacions (mitjançant les diferents tècniques) han de buscar la major participació possible i contribuir a l'aprenentatge, la construcció de criteri i d'interpretacions comunes. La incorporació del procés d'avaluació al llarg d'una intervenció permet comprendre els projectes com uns dispositius autorregulats que poden incorporar successivament aquelles modificacions que l'experiència d'aplicació aconselli.

El paper del treballador comunitari en aquesta fase ha de consistir, segons Twelvetrees (1988), en ajudar al grup a centrar-se en alguns dels objectius, evitant fugides o salts cap a l'activisme o l'acció sospesada.

3.4 Experiències

En el següent apartat s'analitzen quatre experiències diferents a fi de tenir casos concrets a partir dels quals obtenir referències que puguin ser útils per al disseny del projecte d'intervenció comunitari a la urbanització de Pineda de Bages. Cal precisar que no totes les experiències provenen del camp del Desenvolupament Comunitari, si bé, l'objectiu principal en totes elles és el treball per fomentar una millora de la cohesió social en l'espai d'intervenció. S'ha procurat buscar exemples prou diferents com perquè poguessin aportar idees i visions distintes des de les quals abordar problemàtiques semblants. Un dels aspectes que també s'ha tingut en compte és la recerca de projectes ubicats en entorns rurals o de dispersió urbana assimilables al context del cas que ens ocupa.

L'anàlisi dels quatre casos presentats a continuació s'ha realitzat partint del model de les nou qüestions emprat per Cembranos et al. (1988) per a la definició de les característiques del projecte.

Anàlisi Fundació Tot Raval	
Què?	<p>La Fundació Tot Raval és una plataforma de 60 associacions, institucions, persones i empreses vinculades al Raval.</p> <p>La Fundació Tot Raval fa de paraigües donant suport a noves iniciatives, fa de xarxa fomentant la coordinació i la comunicació, fa de puntal enfortint el teixit associatiu, fa d'altaveu contribuint al foment del coneixement i fa de motor impulsant iniciatives.</p>
Per què?	<p>El barri del Raval és un dels barris amb més densitat de població a Europa. Un barri on hi viuen 49.315 persones en un espai de 1,08km², i on un 47% és de nacionalitat estrangera, segons dades de l'Ajuntament de Barcelona del 2009. La situació socioeconòmica de la població és de les més baixes de Barcelona, havent-hi fortes desigualtats socials. Tanmateix, compta amb una alta presència de serveis i entitats socials com a mitjà per donar resposta a les necessitats.</p>
Per a què?	<p>Per a la millora de la qualitat de vida en al barri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per garantir la pervivència d'un conjunt de valors socials, culturals i solidaris. • Per donar impuls i suport a iniciatives sorgides de l'entramat associatiu del barri. • Per propiciar l'arrelament i el respecte de totes aquelles persones vingudes d'altres indrets. • Per animar i fer visible l'extraordinària vida comercial. • Per aconseguir que els grans equipaments i les institucions s'impliquin.
Dirigit a qui?	<p>Al Barri del Raval: veïns, associacions, institucions, empreses vinculades, etc.</p>
Com?	<p>Es desenvolupa un treball comunitari, partint d'una visió integral del barri, que incideix en els àmbits social, cultural, econòmic i comercial.</p> <p>Centrat en els següents àmbits de treball: social i educatiu, ocupacional, econòmic i comercial, cultural, comunicació.</p>
Amb qui?	<p>Amb un Patronat, format per 60 membres, que fixa i estableix les grans orientacions de la Fundació.</p> <p>Amb una Junta, formada per 15 membres del Patronat, que impulsa, analitza i aprova les diverses activitats concretes proposades per la Direcció.</p> <p>La Junta s'estructura en Comissions relacionades amb els àmbits bàsics d'acció de la Fundació.</p> <p>Amb més de 30 grups de treball per projectes i accions concretes.</p> <p>Amb una estructura de 8 professionals que es complementen amb diversos col·laboradors per projectes i persones vinculades de manera voluntària.</p> <p>Amb més de 180 entitats que col·laboren en projectes de la Fundació.</p>
Amb què?	<p>L'any 2010 la Fundació Tot Raval va disposar d'un total de 570.924€, un 69% dels quals van provenir de subvencions, convenis i ajuts públics. El restant 31% van provenir de subvencions privades (21,49%) i aportacions de Patrons i Amics (9,22%).</p>
Quan?	<p>Inici 2002.</p>
On?	<p>Plaça Caramelles, 8 El Raval 08001 Barcelona.</p>

Anàlisi Associació de Veïns de les Escodines	
Què?	Pla de desenvolupament Comunitari gestionat a través de l'Associació de Veïns i Veïnes del barri de les Escodines.
Per què?	El barri de les Escodines ha sofert una transformació que ha desdibuixat considerablement la geografia humana i social del barri. L'afluència de població extracomunitària - molt sovint en condicions extremadament precàries -, l'emigració de residents i el progressiu envelliment del veïnat -sumats al desballestament de l'activitat comercial i la degradació de l'espai públic- han comportat la suburbialització d'aquesta àrea. Actualment estan buits el 50% dels habitatges i el 80% dels locals de planta baixa. Es caracteritza per ser un barri amb bosses de marginalitat i símptomes de fractura social.
Per a què?	La missió de l'Associació de Veïns i Veïnes del barri de les Escodines de Manresa és millorar les condicions de vida dels veïns i veïnes del barri de les Escodines. Els objectius concrets són: <ul style="list-style-type: none"> • Desencadenar un procés que suposi una millora i un afermentament de la identitat al Barri de les Escodines. • Promoure la progressió de les persones, tant en el sentit individual com comunitari. • Fomentar la corresponsabilitat i el compromís actiu del veïnatge, del conjunt del teixit associatiu, de l'entorn econòmic i de les administracions. • Promoure relacions constructives i una resolució positiva dels conflictes
Dirigit a qui?	A veïns i veïnes del barri de les Escodines, de totes les edats, condicions, procedència o creences.
Com?	Es desenvolupa el treball partint de l'associació com a eina comunitària en la resolució dels problemes i situacions concretes del territori que actua en benefici de les persones. Es treballa a partir de cinc eixos: Barri educador, Barri participatiu, Barri per convida, Barri emprenedor, Barri Sostenible.
Amb qui?	Amb una Assemblea General de Socis i Sòcies. Amb una Junta Directiva, òrgan de gestió i decisió delegat per l'Assemblea General. Integrat per president, vicepresident, secretari, tresorer i vocals. La Junta Directiva disposa de dues Xarxes de Treball: Operativa (formada per les àrees destinades a l'obtenció dels objectius socials) i Relacional (instrument per relacionar-se eficaçment amb el barri i la ciutat). Amb una estructura de 7 professionals a jornada completa que es complementen amb diversos col·laboradors per projectes i persones vinculades de manera voluntària.
Amb què?	L'any 2010 l'associació de veïns de les Escodines van obtenir un finançament de 299.259,63€ procedents en un 43% de recursos propis i en un 57% procedents de recursos aliens (subvencions, convenis i ajuts públics).
Quan?	Inici 2001.
On?	Sant Bartomeu, 50 Les Escodines 08241 Manresa.

Anàlisi Mancomunitat La Plana	
Què?	Organisme públic supramunicipal format per 12 municipis (11 del sud de la comarca de l'Osona i 1 del Vallès Oriental): Mancomunitat Intermunicipal voluntària La Plana.
Per què?	Per la necessitat de les administracions locals de cercar fórmules més eficients i eficaces per l'exercici de determinades competències de caràcter local en municipis de configuració semirural on, excepte Tona (8.119hab.) i Taradell (6.181hab.), 10 dels 12 municipis que formen la Mancomunitat tenen menys de 4.000hab.
Per a què?	Per a millora de la qualitat de vida de les persones que viuen en els municipis mancomunats. Els objectius principals són: <ul style="list-style-type: none"> • Construcció d'una única societat diversa. • Minimitzar els esforços i ampliar recursos en polítiques de joventut. • Donar servei i ple suport als ciutadans que separen els residus cada dia i per millorar-ne la gestió. • Donar un suport professional i integral als familiars de persones difuntes. • Donar facilitats als joves i a altres col·lectius amb dificultats a l'hora d'accedir a un habitatge. • Promoure el teixit comercial dels municipis de la Mancomunitat.
Dirigit a qui?	A la població dels municipis de: el Brull, Malla, Muntanyola, Santa Eulàlia de Riuprimer, Seva, Aiguafreda, Balenyà, Sant Martí de Centelles, Taradell, Tona, Viladrau i Folgueroles. Una població, a 2011, de 30.498 habitants i una superfície de 291,1km ² .
Com?	Amb una clara vocació de servei cap a la ciutadania, amb la voluntat d'acostar i de donar a conèixer les seves activitats, amb l'objectiu que els ciutadans adoptin cada vegada més una consciència activa de participació. La Mancomunitat La Plana desenvolupa els seus serveis a partir de sis àrees: Serveis socials i Ciutadania, Joventut, Medi Ambient, Serveis Funeraris, Habitatges Jove i Mediació Social i Àrea de Dinamització Comercial.
Amb qui?	Assemblea General de la Mancomunitat (màxim òrgan polític), integrada pels vocals representants dels Ajuntaments mancomunats. La Junta de Govern està integrada pel president, el vicepresident i cinc vocals. La Comissió Especial de Comptes, integrada per el president, tres membres més de l'Assemblea General, assistits per el Secretari i l'interventor de la Mancomunitat. La Junta de Govern estructura l'organisme en dos grans àrees: Administració i Gestió de recursos – Comunicació. Aquestes àrees donen suport als diferents serveis. El 2010 l'estructura de gestió estava composta per un total de 88 professionals propis entre les diferents àrees de treball.
Amb què?	L'ens ha gestionat el 2010 un pressupost de 4.649.617,86€. A 31 de desembre de 2010 l'endeutament va arribar a un 10,86%. Les principals fonts de finançament han provingut de Administració Autònoma (diferents departament de la Generalitat , Agència de Residus de Catalunya – ARC) i Local (Diputació de Barcelona).
Quan?	Inici juliol de 1982.
On?	Malla, Mancomunitat La Plana, sector el Quadro.

Anàlisi Corbera de Llobregat	
Què?	Pla estratègic de Corbera de Llobregat
Per què?	Corbera de Llobregat és un municipi del Baix Llobregat integrat per trenta urbanitzacions de baixa densitat. El 55% de tota la població del municipi viu en urbanitzacions. La divisió del municipi entre Corbera Alta i Corbera Baixa dificulta la cohesió social. Presenta un perfil molt clar de "Ciutat Dormitori".
Per a què?	<ul style="list-style-type: none"> • Per a definir actuacions estratègiques de tipus social i cultural que puguin propiciar una major utilització col·lectiva del territori municipal tot estimulant l'aparició o reforçament del sentiment de pertinença al municipi. • Preveure i establir grans direccions d'acord entre els agents econòmics i socials del municipi que permetin el desenvolupament de polítiques transversals, més que sectorials. • Aconseguir un model territorial i urbanístic més recolzat sobre els valors de la urbanització compacta. • Definir polítiques-pilot de sostenibilitat a mig termini. Juntament amb les actuacions de sostenibilitat a curt termini ja testades en altres entorns urbans. • Potenciar una gestió ambiental del territori i dels usos que li donen una forma més eficient i sostenible. • Introduir escenaris de participació ciutadana més efectius vinculats al reforçament de la identitat col·lectiva i a la renovació dels formats segons els quals la participació pren el seu lloc dins del procés de transformació del territori.
Dirigit a qui?	A la població del municipi de Corbera de Llobregat.
Com?	L'equip Redactor del Pla estratègic proposa utilitzar diverses aproximacions sempre combinant orientacions de caire més quantitatives amb d'altres més qualitatives. Essent imprescindible el treball i el coneixement dels agents econòmics i socials locals i la programació de mecanismes que assegurin la participació ciutadana de formes diverses en el procés de gestació del Pla Estratègic. A partir del procés s'han concretat diferents línies estratègiques a partir dels àmbits d'actuació Territori, Societat-Economia, Societat-Cultura.
Amb qui?	<p>Amb l'Equip Redactor de la Universitat de Barcelona que desenvolupa el Pla estratègic de Corbera.</p> <p>Amb la Direcció Tècnica de l'Ajuntament de Corbera que corregeix i aprova els successius informes prèviament discutits i consensuats amb l'Equip Redactor.</p> <p>Amb el Consell Executiu que valida els informes que han obtingut el vist-i-plau de la Direcció Tècnica.</p> <p>Amb un Consell General o Plenari on la ciutadania pot contribuir en el procés de planificació estratègic.</p> <p>Amb Comissions Tècniques i Grups de Treball on en grups reduïts es treballa amb la ciutadania la consideració, discussió i valoració de les diferents línies estratègiques.</p> <p>Amb una Comissió de seguiment del Pla Estratègic que ha de vetllar per assolir els objectius d'implementació plantejats en el Pla estratègic.</p>
Amb què?	No es disposa informació relativa a aquest àmbit.
Quan?	Inici setembre 2005.
On?	Departament de Planejament de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat.

4. Teories i experiències complementàries

En l'apartat anterior s'ha fet referència al Treball Comunitari com una eina útil per a desencadenar processos organitzatius capaços de redensificar el teixit social dels territoris, tot afavorint els llaços afectius dels membres d'una comunitat.

No obstant, el projecte que es vol dissenyar està també inspirat en altres teories i experiències. A continuació es fa un breu repàs al Desenvolupament Cultural Comunitari, l'Art Contextual i les relacions existents entre l'Art i la Pedagogia. També s'analitza algunes experiències que pretenen ser una ajuda a l'hora de buscar referents per crear activitats de dinamització sociocultural.

4.1 Desenvolupament Cultural Comunitari

El concepte de Desenvolupament Cultural Comunitari (DCC) s'entén com una metodologia de treball que desenvolupa un conjunt d'iniciatives locals amb l'objectiu d'expressar, mitjançant els llenguatges expressius de l'art i de la cultura, identitats, preocupacions i idees mentre es construeixen capacitats culturals i es contribueix al canvi social (Casacuberta, 2008).

Així, si fins ara s'ha explicat que el Treball Comunitari és una metodologia per a la transformació social, la inclusió de l'art i la cultura en la pràctica del Treball Comunitari dona com a resultat el DCC. Aquesta nova perspectiva contempla la cultura com a eix vertebrador de processos col·laboratius per vehicular nous projectes de base social. La tipologia de pràctiques que dur a terme el DCC tenen en comú la intervenció dels artistes en l'acció, el treball amb la comunitat, la participació social activa durant el procés i la transmissió de valors, entre d'altres.

Per comprendre amb profunditat el concepte de DCC es fa esment de la noció d'*Art Community*. Els orígens del DCC es troben en les polítiques governamentals de l'*Australian Council*⁴ iniciades a principis dels anys 70. El concepte de DCC es comença a utilitzar a inicis dels anys 80 i és fruit de l'evolució del terme *Art community*, establert al 1973 amb la creació del *Community Arts Committee of The Australian Council*. La creació de la Junta del *Community Arts Committee* es va contemplar com quelcom necessari per a la democratització de les arts. Per molts artistes, segons Pitts i Watt (2001), aquest va ser l'inici del període d'un art per a les comunitats. La tendència inicial en Art Comunitari va ser fer art amb comunitats *particulars*,

⁴ L'*Australian Council for the Arts* és el Consell de les Arts d'Austràlia la missió del qual és enriquir la vida dels australians i les seves comunitats mitjançant el suport a la creació i el gaudir de les arts.
<http://www.australiacouncil.gov.au>

fet que va implicar noves estratègies d'immersió en les diferents comunitats o noves recerques a través d'entrevistes formals o informals. Aquest procés va significar l'aparició constant de la idea que les comunitats no mancaven de cultura però sí que aquestes estaven essent marginades per la *cultura dominant*. Això va implicar canviar del concepte *democratització de la cultura* a la noció més radical, segons Pitts i Watt (2001), de la *democràcia cultural* que assumeix una pluralitat de cultures i el dret democràtic que tota persona hauria de tenir de poder practicar i gaudir la seva pròpia.

L'evolució cap a la democràcia cultural va suposar també un canvi en el rol del que als anys 70 el *Community Arts Committee* anomenava *artworker*. Així doncs, la introducció de nous models de participació juntament amb la incorporació de la idea europea de l'animador sociocultural va transformar el vell *artworker*, entès com un *comerciant d'idees* que posava als seus coneixements al servei de la comunitat, per la d'un *animador* que fomentés el sentit de confiança en una comunitat.

El canvi conceptual del *Community Arts Committee* va comportar que a mitjans de 1980 la institució canviés el seu nom per *Community Cultural Development Board*⁵. Des d'aleshores la metodologia del DCC es va exportar des d' Austràlia al Regne Unit i Estats Units i es va donar a conèixer a Espanya al 2006 a través de l'Ajuntament de Granollers.

Avui en dia, segons l'*Arts Council of Northern Ireland*⁶, l'Art Comunitari, que continua existint com a metodologia de treball, es defineix com aquella pràctica que proporciona oportunitats per a les comunitats i les persones per desenvolupar habilitats com artistes, així com les habilitats per als artistes per explorar formes de transferència d'aquestes habilitats. En canvi el DCC es diferencia d'aquest per ser, segons *Community Arts Network of Australia*⁷, més que la suma del Desenvolupament Comunitari i l'Art. Es tracta d'una pràctica única que funciona de manera creativa amb les comunitats en el seu propi terreny, amb els seus propis problemes, a través de la pràctica cultural.

Si bé és cert que la metodologia de treball del DCC no té una teoria concreta, segons *Community Arts Network of Australia*, hi ha unes premisses que en caracteritzen tota pràctica:

⁵ En els darrers anys el CCDB ha continuat la seva evolució i ha passat a designar-se Community Partnerships Committee. Algunes de les seves funcions és oferir una gamma de programes de suport a les arts basades en la comunitat i la cultura.

http://www.australiacouncil.gov.au/about_us/our_structure/artform_boards/community_partnerships

⁶ Consell de les Arts de Irlanda del Nord. <http://www.artscouncil-ni.org/>

⁷ CAN SA és una organització independent que dona suport i desenvolupa les arts en la comunitat. <http://www.cansa.net.au>

- **Democràcia cultural:** es dóna importància a l'equitat en la transmissió d'idees, valors i aspiracions. Es refereix al fet de permetre l'existència de diferents punts de vista i que aquests tinguin espai per ser comunicats o expressats dins la societat. Es reconeix, però, que alguns grups de la societat tenen un major accés als recursos, a l'educació i als processos polítics respecte d'altres. Com a conseqüència d'això aquests grups tenen major poder per projectar els seus valors i sistemes d'organització.
- **Autodeterminació:** es refereix al dret o habilitat que té un grup o persona per crear el seu propi futur. Aquest principi apunta a tota acció de desenvolupament cultural comunitari i és essencial per l'apoderament de la comunitat i per propiciar el canvi. Els projectes de DCC que se centren en el treball amb les comunitats per determinar la seva visió de futur i troben solucions tot portant a l'acció noves idees i maneres d'examinar els seus valors i costums, treballen amb el principi d'autodeterminació.
- **Art col·laboratiu i producció cultural:** s'entén que la producció artística és una gran manera d'accedir i expressar valors, idees, sentiments, etc. Quan l'art es produeix en col·laboració es crea un altre nivell de compromís amb aquestes idees, valors, sentiments,... que demanen ser compartits, debatuts, qüestionats, apresos, etc.
- **Justícia social:** el DCC està profundament preocupat per la justícia social. Els projectes que usen aquesta metodologia poden proporcionar espais segurs i útils en l'exploració de la naturalesa de les injustícies o problemes i el desenvolupament de formes constructives i creatives per lluitar contra elles.

El concepte de DCC arriba a Catalunya i a tot Espanya, com ja s'ha mencionat, a través de l'Ajuntament de Granollers el qual organitza els anys 2006 i 2007 les Jornades Internacionals de Desenvolupament Cultural Comunitari. És precisament en les segones jornades del 2007 quan es treballa el tema de *Les arts en la Festa: territori, comunitat i participació*. Algunes de les conclusions dels dos dies de debat són les següents:

1. **La festa és un marc ideal pel Desenvolupament Cultural Comunitari.** La festa és un marc ideal per al tractament de conflictes, doncs el seu estat natural genera un tracte d'igual a igual que permet aflorar temes que afecten a una col·lectivitat.
2. **La qualitat de la festa com a estímul per afavorir la participació.** Una bona organització, així com la qualitat en les accions i el seu desenvolupament pot afavorir la implicació de la població en un procés de DCC.

3. **La festa i la creativitat.** La festa trenca la jerarquia amb l'art. La capacitat passa a un segon terme i la ciutadania troba un espai d'espontaneïtat natural sense sentir-se acomplexat per el fet de *no saber-ne*.
4. **El conflicte.** Treballar amb la comunitat significa fer aflorar determinats conflictes que resten més o menys latents. Aquestes situacions s'han d'avaluar com a positives, ja que obren un nou punt de partida des del qual és important fer un seguiment i una continuïtat del projecte. Això permet fer una nova devolució dels resultats a la mateixa comunitat, per emergir a la consciència els canvis succeïts i els èxits aconseguits.

4.2 Art Contextual

El sorgiment del DCC s'ha d'entendre en una època en la qual s'estan produint canvis dels valors dins del món de l'art. Ardenne (2006) ha teoritzat sobre el concepte d'*Art Contextual*, introduït per primera vegada el 1974 per l'artista multidisciplinar i teòric polonès Jan Swidzinski. Segons Ardenne la preocupació, que a partir dels anys 60 expressen cada vegada més artistes pel context, és conseqüència d'un distanciament progressiu del *món de l'art*, entès en el seu concepte clàssic. L'univers de les galeries, dels museu, dels mercats, de les col·leccions s'han convertit per molts creadors en circuits massa estrets i massa circumscrits, fet que suposa un impediment a la creativitat. És doncs a partir del desig d'abolir les barreres espai-temps entre creació i percepció de l'obra, quan es veu la necessitat d'experimentar per aconseguir una relació més curta entre artista i públic. Segons Ardenne (2006), l'Art Contextual es defineix com aquell art que agrupa totes les creacions que s'arrelen en les circumstàncies del moment i es mostren desitjoses d'entrellaçar-se amb la realitat. Una realitat que, segons Ardenne (2006), l'artista ha de voler fer més que no pas representar, fet que l'obliga a abandonar les formes clàssiques de representació i preferir la relació directa i sense intermediaris entre l'obra i el món real que l'envolta.

4.3 Art i pedagogia

Una nova via d'experimentació, i que en les darreres dècades està prenent força a casa nostra, és la simbiosi entre art i pedagogia. El 2008 el seminari Accions Reversibles organitzat per ACVic, a càrrec de Ramon Parramon i Javier Rodrigo, va obrir un debat entorn del problema encara existent entre l'artista i l'àmbit educatiu. Segons Parramon (2008), tradicionalment, l'educació pertany a l'escola, de la mateixa manera que l'art pertany al museu. Quan això es qüestiona, es desplaça i s'assagen possibles combinacions més enllà d'aquests registres, i és quan sorgeix la possibilitat de projectes i pràctiques que investiguen en noves direccions. El

punt de partida des del qual es va iniciar el debat de les jornades d'Accions Reversibles plantejava la següent hipòtesis:

Si la pedagogia consisteix en la producció d'experiències, coneixements i valors que tenim al nostre abast, si aquests recursos es vehiculen a través de la producció artística i es relacionen amb vivències sorgides des del context; la producció de coneixements, valors i experiències poden generar polítiques culturals i aprenentatges basats en processos col·lectius. (...) La relació art-pedagogia consisteix en generar situacions en què es possibiliti experimentar amb la transmissió i l'intercanvi de coneixements i experiències, investigar en la producció artística i utilitzar tècniques i mitjans que permetin comunicar-lo i vehicular-lo a través de la incorporació o revitalització de dinàmiques socials (ACVic, 2008).

En referència a la vinculació entre educació i producció cultural, Javier Rodrigo (2008), ha investigat els reptes que comporta la producció cultural des del treball en xarxa i les pedagogies col·lectives. Un dels primers reptes que suggereix l'autor és la recuperació d'un model de pedagogia crítica diferencial. Segons (Ellsworth, 1997), això significa que la pedagogia ha de ser repensada des de la diferència constant de les pràctiques i les seves contradiccions, entenent que no és tant la cerca d'un model, com la comprensió dels propis límits pedagògics i les contradiccions dels diversos discursos. Així la pluralitat de mirades obra un panorama polític, segons Rodrigo (2008), en què l'educació és un fenomen múltiple i en el qual s'esbossen per això múltiples pedagogies. Moviments com l'educació popular i les posicions de la primera pedagogia crítica de Freire(1974) ja entenien l'educació com una pràctica cultural transformadora i com a *diàleg cultural*. Segons les teories educatives de Giroux i McLaren (1994) i Grossberg (1997) tota forma de producció de coneixement comporta sempre un tipus de cultura implícita a partir d'un mecanisme/dispositiu que regula les subjectivitats i les identitats de l'alumnat. Tota forma pedagògica, segons Giroux (1997), és sempre un espai de política cultural, per la qual cosa els professors són treballadors culturals i les escoles són concebudes com a esferes públiques alternatives i espais en els quals podem replantejar la democràcia pública. Això significa entendre que aquesta política cultural es presenta com un procés continu, o espai obert en conflicte, en el qual es negocien les identitats, es resisteix i es reacciona contra determinats valors i es produeix en d'altres pràctiques culturals. Per tant, i des d'aquesta òptica teòrica, segons Rodrigo (2008), és impossible concebre la pedagogia com a efecte col·lateral o secundari de la producció cultural, que és la situació imperant i assumida com a natural.

En relació al treball en xarxa, Rodrigo (2008) explica que la força de la pedagogia nodal no està hipotecada en la propietat o la centralitat, ni molt menys en l'originalitat o profunditat estructural del coneixement, sinó que emergeix en la seva dispersió i descentralització. L'ús que li donin els nodes a la xarxa i com circulin i es produeixi noves i inesperades relacions determinarà el bon o mal funcionament del treball en xarxa. L'aprenentatge en xarxa, per tant, no està contingut en les persones o institucions, sinó que flueix i emergeix en la seva capacitat de connexió i interrelació. D'aquesta manera, és com, segons Rodrigo (2008), les xarxes socials s'estenen, relacionen i mitjancien com a polítiques culturals emergents i, a més, són una oportunitat antagònica de revisar la democràcia cultural, precisament des de les seves mediacions, descontentaments i dissidències.

4.4 Experiències

A continuació es presenten quatre projectes que pretenen servir d'exemple pel posterior cas pràctic de la urbanització de Pineda de Bages. És per aquest motiu que s'han cercat casos on s'ha treballat l'afermament de la identitat col·lectiva del grup i les relacions de xarxa. També s'ha procurat trobar algun cas comparable al de Pineda de Bages, com per exemple el de Images of Home (Austràlia), on les dinàmiques de creixement urbà estan transformant la vida d'una comunitat de tradició rural.

Per a l'anàlisi dels projectes s'ha seguit un breu esquema (format per una introducció i tres preguntes) a fi de poder obtenir una imatge general i conceptual de cada un dels casos escollits.

CAS 1: Banc comú de coneixement (BCC)⁸. Platoniq⁹ inicia el 2006 el projecte Banc Comú de Coneixements (BBC), un laboratori, un punt de reunió en l'espai públic que prova de potenciar les dinàmiques de participació social per a la recuperació de coneixements i la producció de cultura lliure. Des del seu naixement el BCC ha desenvolupat mercats d'intercanvi de coneixements a Barcelona, Cambridge, Casablanca, Lisboa, Linz, Berlín, Girona i Sevilla. El BCC busca la recuperació del poder per part d'aquell ciutadà que es reconeix com a productor de coneixement i no només com a usuari o consumidor, que disposa d'eines per esquivar els intermediaris, però que, per mantenir-se, necessita la col·laboració i la confiança d'altres iguals, del suport de la comunitat. El BCC genera xarxes o comunitats de persones amb interessos comuns que volen compartir recursos i coneixements.

⁸ <http://www.bancocomun.org/>

⁹ Platoniq és una organització internacional de productes culturals i desenvolupadors de software, pionera en la producció i distribució de la cultura copyleft. <http://www.platoniq.net>

Com s'organitza?

- El BCC s'inspira en el model de producció coordinada de software lliure. L'organització és horitzontal.
- La participació és oberta. Es pot formar part de l'organització essent *accionista* o generar ofertes i demandes de coneixement essent *donant*.
- Els accionistes s'organitzen en *cèl·lules de treball* que tenen autonomia de treball per a la producció de mercats d'intercanvi de coneixements.
- El BCC compta amb una web (www.bancocomun.org) que és una eina que difon i documenta tots els processos.

Com es desenvolupa l'activitat o el procés?

1. Per iniciar el BCC en un barri o territori cadascun dels participants ha d'escriure 5 demandes i 5 ofertes de coneixement.
2. Apuntar les demandes (Què vull aprendre?) en post-its verds. Apuntar les ofertes (Què puc ensenyar?) en post-its roses. Apuntar en post-its grocs el nom de persones interessants amb alguna cosa per ensenyar-nos.
3. Crear un mapa d'interessos per materialitzar en un panell les categories de les demandes i ofertes. S'enganxen els post-its per temàtiques: esports, tecnologia, societat, etc.
4. El grup promotor s'ha d'encarregar de comunicar el projecte al barri, decidir els formats de producció i disseny amb els quals es comuniquen les idees, de documentar l'acció i de fer de buscadors tot analitzant les dades d'ofertes i demandes.
5. Realitzar els intercanvis i fomentar el lliure mercat d'ofertes, demandes i intercanvi de coneixement.

Quins són els resultats de l'experiència?

En l'experiència duta a terme al IES Antonio Domínguez Ortiz de Sevilla el març del 2009 la posada en pràctica del BCC al llarg de cinc sessions va servir, segons els membres de Platoniq (2009), per enfortir vincles, generar noves comunitats d'interessos i gaudir col·lectivament de l'acte d'educar (aprenent i ensenyant).

CAS 2: Projecte Molsa: recuperació de la memòria popular de la pagesia¹⁰. El projecte s'inicia el gener de 2009. És promogut per diverses associacions culturals de La Molsosa (Solsonès) i el seu entorn. Neix a partir d'un procés de desenvolupament comunitari anomenat ACTUA: Implementació participativa del PAI del Solsonès. El Projecte Molsa és una iniciativa que pretén capacitar les entitats culturals per a la recuperació de la memòria històrica i poder donar a conèixer la vida a pagès durant el segle XX i fins el primer gran èxode rural del segle XXI. Un dels principals objectius que cerca aquest projecte és donar a conèixer la història de La Molsosa a partir de fonts orals fins els anys setanta i poder així valoritzar i respectar l'experiència de vida i el saber de les persones grans.

Com s'organitza?

El grup de treball que s'ha anat reunint regularment en sessions mensuals està integrat per les associacions del municipi de La Molsosa (Associació Cultural dels Quadrells, Associació Cultural de Prades, Associació de Veïns la Molsa, Comissió de festes de la Molsosa) amb el suport organitzatiu i formatiu de Teixit Rural (Solsonès), l'Associació l'Arada (Solsonès), el Centre d'Estudis Lacetans (Solsonès) i CERCA (Grup de recerca en Ciències Socials d'Igualada).

Les 24 entrevistes que s'han dut a terme a persones majors de 70 anys nascudes a La Molsosa han estat realitzades per les associacions del municipi amb l'assessorament i la formació prèvia pertinent.

Com es desenvolupa l'activitat o el procés?

1. Creació d'un guió estructurat en grans blocs temàtics.
2. Recull de fonts orals a partir d'entrevistes semidirigides en les quals s'ha recollit informació sobre diferents temes de la vida a pagès: la vida a casa, la infància i l'escola, la salut, el transport i les comunicacions, l'oci i les festes, la religió, la terra, la guerra i la postguerra.
3. Durant les entrevistes s'ha obtingut també material gràfic (fotografies) que s'ha documentat i dipositat a l'arxiu local de memòria popular, a Prades. Tota entrevista ha estat enregistrada en so i imatge.
4. Transcripció de les entrevistes.
5. Anàlisi a nivell evolutiu de les entrevistes, detectant els grans canvis existents que l'entrevistat ha posat de relleu del seu primer record fins l'actualitat. Aquest anàlisi

¹⁰ <http://projectemolsa.larada.net/>

permet aportar informació sobre quatre grans períodes: abans de la guerra, durant la guerra civil, primer franquisme i segon franquisme.

6. Síntesi i difusió dels resultats finals. La informació rebuda s'ha organitzat segons els àmbits anteriors.

Quins són els resultats de l'experiència?

Segons l'Associació l'Arada, que ha actuat dins del procés com a coordinador, el Projecte Molsa aporta un reconeixement social intern i extern que molt sovint acaba continuant en l'empresa de nous projectes culturals. En la mesura que en el procés hi intervenen diferents disciplines (recull de fonts orals, gestió de projectes culturals, maneigament d'eines i equipaments audiovisuals...), esdevé també una eina òptima per a l'empoderament, la motivació i la generació de xarxes socials intergeneracionals. Per tot això, segons l'Arada, els processos de recuperació de la memòria popular són una eina cabdal en processos de dinamització d'espais, territoris i col·lectius.

CAS 3: S.P.O.T. [Servei Públic d'Optimització de Trastos]¹¹. El Projecte del col·lectiu Makea Tu Vida, consisteix en un dispositiu mòbil dissenyat com a taller públic, temporal i ambulant, que va transitar pels carrers de Vic durant el setembre del 2011 oferint un servei gratuït d'assessorament i ajuda per a la reparació, reutilització i transformació creativa d'objectes, així com en l'ús de les eines necessàries.

S.P.O.T. simula ser una campanya institucional que treballa per canviar l'actual cultura de l'usar i tirar, posant de relleu la idea que un objecte nou no sempre és millor que un de vell, que pot tenir molta més vida útil de la que un pot pensar. S.P.O.T pretén posar en mans de la ciutadania les eines, les habilitats i el costum per l'aprofitament i la transformació.

Es parteix dels conceptes: do-it-yourself, ambulant, creativitat, compartir coneixements i recursos, reutilització, personalització, joc, recuperació, empoderament, participació i comunicació.

Com s'organitza?

El projecte S.P.O.T. es va organitzar en dues fases; una d'inicial, durant la primera quinzena de juny, en la qual el col·lectiu *Makea tu vida* es va posar en contacte amb l'espai, va fer recerca, localització i adaptació de la proposta; i una segona fase, durant la primera quinzena de

¹¹ <http://www.makeatuvida.net/spot/>

setembre, en la qual es va desenvolupar la part pràctica dels tallers itinerants. El projecte es va emmarcar dins de *Idensitat #A id Ceci n'es pas une Voiture*, en col·laboració amb ACVic, Can Xalant i el Museu Nacional Centro de Arte Reina Sofia.

Com es desenvolupa l'activitat o el procés?

S.P.O.T es va concebre com una iniciativa oberta, per i per a la gent. Per això des d'un inici es va convidar a les associacions, col·lectius i a qualsevol ciutadà de Vic a adoptar el projecte com a propi, identificant la necessitat d'autogestionar els recursos per la pròpia ciutadania.

El projecte va dur a terme diferents tallers i activitats itinerants entre el 6 i el 13 de setembre del 2011.

1. WorkSPOTs de reparació: en aquests tallers els ciutadans van poder portar els seus objectes per reparar-los, adequar-los, modificar-los o simplement per compartir els seus coneixements i experiències. En aquesta activitat es va comptar amb la col·laboració de professionals de la reparació que van mostrar les seves tècniques i formes de treballar.
2. WorkSPOTs creatius: va consistir en diferents tallers de transformació i reutilització creativa dels residus sòlids urbans en nous objectes.
3. MeetingSPOTs: es van plantejar altres activitats d'oci i diversió per compartir amb els veïns de cada barri (projeccions, xerrades, sopars populars, ball).
4. Realització d'espots: es van realitzar micro-vídeos de 30" a manera de publicitat popular, de la gent per a la gent, la funció de la qual va ser conscienciar sobre la temàtica dels residus i la reutilització a Vic.
5. Eines i Seguretat: al llarg dels diferents tallers es va presentar les principals eines de mà i elèctriques (trepan, caladora i radial) i els seus consells de seguretat.

Quins són els resultats de l'experiència?

Els veïns i veïnes de Vic que van utilitzar S.P.O.T, així com els que van col·laborar en la realització del projecte, coincideixen a destacar que actualment el context econòmic i social fa que cada vegada sigui més necessari allargar la vida útil dels objectes, i per tant un servei com el de S.P.O.T s'observa per diferents sectors de la societat com una necessitat.

Tant és així, que arran dels tallers duts a terme per S.P.O.T., l'Associació de Veïns del Remei ha plantejat la continuació de la iniciativa posant en marxa al barri un espai permanent d'assessorament que ajudi a la reparació, reutilització i transformació creativa dels objectes,

així com en l'ús de les eines necessàries. La decisió d'iniciar el procés de creació d'aquest espai permanent planteja tot un conjunt de reptes de caire econòmic, estratègic, social i comunitari.

CAS 4: Images of Home.¹² Officer és un poble que es troba a 50 km al sud-est de Melbourne (Austràlia), situat entre l'expansió suburbana de Melbourne al barri de Berwik i la ciutat satèl·lit de Pakenham. Officer ha estat sempre un poble de tradició rural amb extenses terres de pastures però actualment aquest panorama està canviant. La població de les ciutats australianes està creixent ràpidament, segons Merlino et al. (2010), i el suburbis de Melbourne empenyen i s'estenen cada vegada més a través dels seus corredors naturals de creixement. Aquest creixement urbà s'ha infiltrat a Officer on ha començat a emergir un nou suburbi on tradicionalment hi havia un poble rural. Segons VicUrban (2009) la població que actualment és de poc més de 1.000 habitants s'espera que al 2030 arribi als 45.000 habitants. Aquesta transició té un important impacte en la vida i la identitat de la comunitat d'Officer.

Images of Home: la resposta creativa de la infància al panorama canviant d'Officer és un projecte de recerca de Desenvolupament Cultural Comunitari que té per objectiu explorar la connexió social i el significat de *casa/llar* en un entorn ràpidament canviant.

Com s'organitza?

El projecte pilot es dur a terme amb la participació d'un grup de joves de l'escola de primària d'Officer, un artista sonor, investigadors de la Univesitat de Monash Gippsland Campus i del Centre d'Associacions Culturals de la Universitat de Melbourne i amb el suport del Govern de Cardinia.

Mitjançant el projecte Images of Home es pretén desenvolupar la noció de canvi a través del so entre els alumnes de 5è i 6è de l'escola de primària d'Officer. L'ús del so s'utilitza en dos sentits diferents: empíricament (escolta, enregistrament, obtenció de dades) i creativament (manipulació, creació, experimentació).

Com es desenvolupa l'activitat o el procés?

El projecte pilot de Images of Home es va estructurar de la següent manera:

1. Debats inicials de planificació: els nens de 5è i 6è van planificar quins eren els llocs més significatius per a ells.

¹² Site web dels projectes de Desenvolupament Comunitari de l'àrea de Cardinia Shire (Austràlia). http://www.cardinia.vic.gov.au/Page/Page.aspx?Page_Id=2706

2. Enregistraments de so: entre agost i octubre de 2010, un grup d'estudiants van realitzar excursions a diversos llocs d'Officer per enregistrar-ne el so amb la col·laboració de l'artista Angela Grant.
3. Diaris de so i debat d'experiències: durant el llarg del procés els nens van realitzar diaris personals on van escriure les experiències, paraules, frases, on s'expressava la connexió emotiva entre la localitat de Officer i l'alumne. També es van dur a terme activitats per intercanviar idees, compartir l'experiència, opinions, etc.
4. Manipulació del so: en aquesta fase els participants van ser encoratjats a crear i refer, literalment, el món que els envolta, a través de processos artístics tot manipulant el sons que havien enregidrat prèviament.
5. Exposició: fruit de la manipulació del so, es va crear una peça sonora que va ser composta i editada per l'artista en col·laboració amb els joves participants. Aquesta obra sonora es va exposar conjuntament amb altres enregistraments sonors i fotografies d'Officer al Centre Cultural de Cardinia al llarg del desembre del 2010.

Quins són els resultats de l'experiència?

Alguns dels resultats esperats d'aquest projecte pilot pronostiquen una relació més profunda entre els joves de la ciutat i el procés de transformació que està vivint Officer, i conseqüentment un major sentiment de pertinença d'aquest segment de població. El projecte va tenir continuïtat l'any 2011 amb el mateix grup i amb la incorporació de nous participants.

BLOC III. Diagnosi sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages

En el present bloc es procedeix a la diagnosi sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages (a partir d'ara Pineda) que es divideix en els següents apartats:

1. **Presentació del municipi de Sant Fruitós de Bages.** A mode de contextualització es presenta el municipi de Sant Fruitós de Bages (al qual pertany jurídicament Pineda) a nivell geogràfic, demogràfic i econòmic.
2. **Anàlisi sociocultural de la urbanització de Pineda.** A partir de les metodologies d'anàlisi proposades per Henderson i Thomas (1992), Marchioni (1999) i Twelvetrees (1988) s'analitzen les dades obtingudes entre octubre i març fruit del procés d'immersió en l'espai social.
3. **Diagnòstic de cara a l'acció.** Havent obtingut una radiografia de la urbanització, en aquest apartat es procedeix a interpretar les dades per poder explicar quins són els problemes, les causes i les possibilitats d'acció per a la futura intervenció.

1 Presentació del Municipi de Sant Fruitós de Bages

Sant Fruitós de Bages (a partir d'ara Sant Fruitós) és un municipi situat al centre del Pla de Bages a 5,5 km de Manresa (veure annex 1). La seva superfície és de 22,14 km² i cal destacar el seu perfil com un dels nodes bàsics que integren la xarxa funcional de l'àrea urbana del Pla de Bages. L'autopista C-16, la N-141 en sentit Vic, l'Eix del Llobregat i l'Eix Transversal fan de Sant Fruitós un dels pobles més ben comunicats de Catalunya. Aquest fet i la seva proximitat amb la ciutat de Manresa, tot i el seu passat agrícola, han afavorit que en l'actualitat, compti amb 13 polígons industrials de mida petita o mitjana, que l'han convertit en un dels municipis amb més dinamisme econòmic de la comarca (veure annex 2). El poble, que està situat a la dreta del riu Llobregat i al nord-est de la ciutat de Manresa, ha crescut a l'entorn de l'església parroquial i seguint l'antic camí ral que anava fins a Vic. D'ençà de l'entrada d'aquest darrer segle, i sobretot a partir dels anys seixanta, s'ha produït un important creixement urbanístic del nucli urbà cap a la perifèria i s'han creat noves zones urbanitzades com és el cas de Torroella de Baix, la Rosaleda, la urbanització de les Brucardes i la urbanització de Pineda (veure annex 3). Aquests veïnatges han fet que la configuració urbanística de la ciutat no sigui continua, sinó dispersa en el territori. Sant Fruitós és un municipi amb una població de 8.323 habitants¹³ i la seva densitat de població és de 375,92 hab/km². Si comparem aquesta dada amb la densitat de població de la comarca del Bages (143,1 hab/km²) i Catalunya (234,8 hab/km²) de l'any 2011 segons dades procedents de l'Idescat es pot considerar Sant Fruitós com un municipi densament poblat ja que està per sobre de la mitjana catalana. L'increment de l'activitat

¹³ Dades oficials del Padró Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós en data de 19/01/2012.

econòmica del municipi, a l'entorn de l'Eix del Llobregat (C-55), ha fet que en 72 anys s'hagi multiplicat en 5 la seva població¹⁴, tot passant dels 1.674 habitants del 1940, als 5.307 habitants del 1997, als 7.448 del 2007 i als 8.323 del gener de 2012.

Els 8.323 habitants del municipi de Sant Fruitós de Bages es distribueixen de forma desigual pels diferents nuclis i àrees residencials del municipi, tot creant àrees de població amb densitats diferents. Segons el *Pla General d'Ordenació* vigent de Sant Fruitós, el municipi destina 224,69 ha a sòl urbà. En la següent taula s'ha establert la relació entre nuclis de població, habitants, hectàrees i densitats¹⁵ amb la intenció de poder observar de quina manera i en quina proporció la població del municipi es dispersa pel territori.

Relació del nuclis de població de Sant Fruitós de Bages amb les seves densitats

Nucli	Habitants / % (del total)	Superfícies en Ha / % (del total)	Densitat
Sant Fruitós de Bages	5.673 (68,1%)	60,54 ha (26,94%)	9.371 hab/Km ²
subtotal	5.673 (68,1%)	60,54 ha (26,94%)	9.371 hab/Km ²
Barriades, urbanitzacions disseminades del nucli	Habitants	Superfícies en Ha	Densitat
Disseminat Sant Fruitós	84 (1,0%)	Sense dades	-
La Rosaleda (barriada)	519 (6,2%)	6,46 ha (2,87%)	8.029 hab/km ²
Torroella de Baix (barriada)	436 (5,2%)	6,19 ha (2,75%)	7.038 hab/km ²
Disseminat Torroella de baix	17 (0,2%)	Sense dades	-
Les Brucardes	641 (7,7%)	71,07 ha (31,63%)	901 hab/km ²
Disseminat les Brucardes	3 (0,03%)	Sense dades	-
Pineda de Bages	913 (10,9%)	80,43 ha (35,79%)	1.135 hab/km ²
Disseminat Pineda de Bages	33 (0,3%)	Sense dades	-
Sant Benet de Bages	4 (0,04)	Sense dades	-
subtotal	2.650 (31,8%)	164,15 ha (73,04%)	-
TOTAL	8.323 (100%)	224,69 ha (99,98%)	-

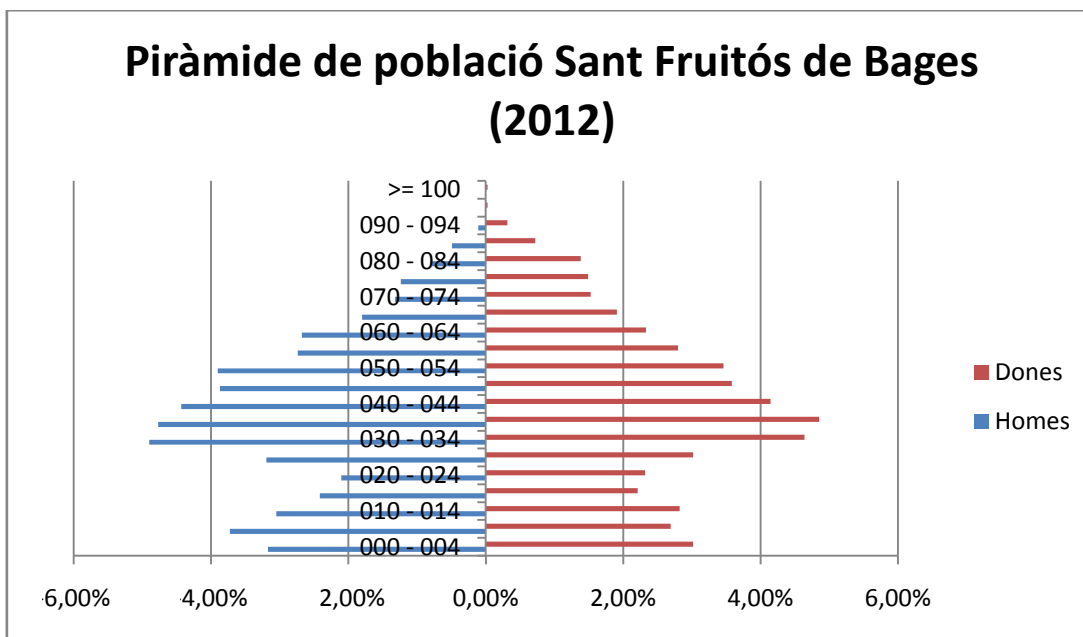
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Padró Municipal i de l'Àrea d'urbanisme, obres i serveis de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

A partir de l'anàlisi de l'anterior taula es pot observar que gairebé un terç de la població de tot el municipi viu fora del nucli històric, en barriades o nuclis de baixa densitat residencial. Conseqüentment, el 31% dels habitants del municipi viuen en una extensió que ocupa 164,15 ha vers les 60,54 ha que ocupen el 68,1% del habitants que viuen al nucli històric de Sant Fruitós. Aquestes dades confirmen que Sant Fruitós és un municipi que es pot incloure dins del model de ciutat dispersa.

¹⁴ Font: Idescat i dades oficials del Padró Municipal de Sant Fruitós de Bages.

¹⁵ Aquestes densitats han estat calculades en base el sòl urbà, excloent les àrees d'ús industrial i agrícoles motiu pel qual el resultat dona unes densitats molt elevades.

En relació a la població la següent piràmide d'edats de Sant Fruitós de Bages mostra l'evolució que ha sofert l'estructura de la població per trams d'edats.

Font: elaboració pròpia a partir de dades oficials del Padró Municipal.

Es pot observar que la piràmide de població del municipi de Sant Fruitós no presenta una estructura estable degut principalment a la disminució del segment de població compresa en l'edat dels 15 als 29 anys. No obstant la piràmide presenta una homogeneïtat de la població entre ambdós sexes. L'augment de la població infantil, de 0 a 14 anys, així com de la població adulta, de 30 a 54 anys, porta a pensar que l'arribada de població en edat de treballar i de tenir fills al municipi és una possible explicació dels canvis que s'observen en la piràmide d'edats.

Pel que fa a les dades econòmiques, segons la Diputació de Barcelona, la població activa estimada al 2011 de Sant Fruitós va ser de 4.484 persones, és a dir un total del 53,87% dels habitants del municipi. Si posem aquesta dada en relació a la població activa estimada a la comarca del Bages al 2011, situada en 96.389 persones i per tant amb un percentatge del 51,85%, es pot concloure que el municipi de Sant Fruitós es caracteritza per tenir una població més jove i en edat de treballar que en la mitjana dels municipis de la comarca.

A continuació el següents requadres amb l'atur registrat dels anys 2011 i 2012 mostren en quina mesura la crisi afecta al municipi de Sant Fruitós. S'ha cregut oportú posar-los en relació a les dades enregistrades en l'àmbit de la comarca del Bages i la província de Barcelona.

Atur registrat

Comparació de períodes

Sant Fruitós de Bages, **codi INE:** 08213

Sexe	2011, Gener	2012, Gener	Variació	% 2011, Gener	% 2012, Gener	%Variació
Homes	321	315	-6	46.19%	44.87%	-1.87%
Dones	374	387	13	53.81%	55.13%	3.48%
TOTAL	695	702	7	100.00%	100.00%	1.01%

Font: Departament de Treball de la Generalitat

Sant Fruitós amb una població de 8.323 habitants i amb 702 aturats registra una taxa d'atur del 8,43% de la població. La variació respecte el nombre d'aturats del 2011 és del 1,01%. Cal mencionar que en el primer mes del 2012 hi ha hagut un descens d'homes aturats mentre que s'ha incrementat la xifra de dones aturades respecte el 2011.

Atur registrat

Comparació de períodes

Comarca del Bages, **codi INE:** ---

Sexe	2011, Gener	2012, Gener	Variació	% 2011, Gener	% 2012, Gener	%Variació
Homes	7.810	8.113	303	51.75%	50.90%	3.88%
Dones	7.281	7.826	545	48.25%	49.10%	7.49%
TOTAL	15.091	15.939	848	100.00%	100.00%	5.62%

Font: Departament de Treball de la Generalitat

Sant Fruitós registra una taxa d'atur similar a la mitja de la comarca del Bages, que amb 185.865 habitants i 15.939 aturats se situa entorn del 8,1% de la població. La variació respecte el 2011 s'incrementa al 5,62%.

Atur registrat

Comparació de períodes

Província de Barcelona

Sexe	2011, Gener	2012, Gener	Variació	% 2011, Gener	% 2012, Gener	%Variació
Homes	226.310	241.194	14.884	51.88%	51.53%	3.41%
Dones	209.884	226.898	17.014	48.12%	48.47%	3.90%
TOTAL	436.194	468.092	31.898	100.00%	100.00%	7.31%

Font: Departament de Treball de la Generalitat

En relació a la taxa d'atur registrat de la província de Barcelona, Sant Fruitós es manté en la mitjana. La província de Barcelona amb 5.529.099 habitants i 468.092 aturats al gener del 2012 es situa amb una taxa d'atur del 8,46%.

Pel que fa a l'anàlisi de les activitats econòmiques que es desenvolupen a Sant Fruitós l'estudi realitzat al 2008 pel Consell Comarcal del Bages informa que de les 850 activitats donades d'alta al 2008 al conjunt del municipi de Sant Fruitós s'observa un predomini de les següents activitats econòmiques: el comerç, l'hostaleria i la restauració (31,5%); les institucions financeres, assegurances i serveis de publicitat (13,8%); fabricació de productes metàl·lics, construcció de maquinària i material elèctric (12,4); activitats relacionades amb el món de la construcció (12%) i indústria agroalimentària (3,4%).

2 Anàlisi sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages

A continuació, i seguint la metodologia d'anàlisi proposada per Henderson i Thomas (1992), Marchioni (1999), Twelvetrees (1988), es procedeix a l'anàlisi sociocultural de la urbanització de Pineda. L'objectiu d'aquest apartat és obtenir el coneixement mínim necessari, mitjançant dades quantitatives i qualitatives, per poder realitzar posteriorment un diagnòstic per a la futura intervenció comunitària.

2.1 Història

La urbanització de Pineda neix a mitjans de la dècada dels 60 a l'antiga parròquia de Sant Iscle i Santa Victòria de Bages, situada al nord-oest del municipi de Sant Fruitós, entre la carretera i la via del tren que va de Manresa a Santpedor (veure annex 4, 5 i 6).

Les famílies que es van establir a la urbanització a partir dels anys 60 provenien de Manresa i eren conegudes per ser famílies influents, amb personalitats destacades majoritàriament del món de la medicina. Al 1970 les famílies de Pineda es van constituir en associació de propietaris que, amb el pas del temps, i amb la corresponent regularització d'estatuts, va esdevenir l'actual associació de veïns i veïnes.

Així, l'antiga Parròquia de Sant Iscle de Bages i Santa Victòria de Bages, documentada des de mitjans del segle X i que aglutina al seu entorn un conjunt de masos¹⁶, va veure proliferar progressivament una urbanització residencial de baixa densitat. Des de la construcció de les primeres cases, Pineda ha sofert diverses ampliacions urbanístiques¹⁷ que l'han convertit poc a poc en el segon nucli de població més gran, en extensió i població, de tot el municipi.

2.2 Entorn físic

Els terrenys de la urbanització de Pineda pertanyen administrativament al municipi de Sant Fruitós malgrat que l'àrea d'expansió natural sigui Manresa i Santpedor degut a la seva proximitat i accessibilitat. La urbanització està limitada pel nord amb la via de tren que va de Manresa a Súria, per l'est amb la Parròquia de Sant Iscle i la Sèquia, pel sud per l'Eix Transversal i per l'oest amb el terme municipal de Sant Joan de Vilatorrada.

¹⁶ Recentment l'historiador Jaume Plans ha realitzat la investigació *Història de les masies, les famílies i el territori de l'antiga parròquia de Sant Iscle de Bages (X-XX)*.

¹⁷ El maig del 1964 s'inicia el Projecte d'urbanització de Pineda de Bages. El 1978 es realitza la Modificació del Pla General entre la carretera de Manresa – Santpedor i l'Església de Sant Iscle. El 1995 es dur a terme el Pla Parcial del sector Quatre cases (Pineda II) i el 1998 s'inicia el projecte d'actuació de Pineda III. Veure annex 7.

Pineda està ubicada en un espai que contrasta pel seu entorn natural o semi rural, (amb els camps, la parròquia, els masos i els boscos), i la bona connexió a les vies de comunicació. L'accés a menys d'1 km de distància de l'Eix Transversal i la carretera que va de Manresa a Santpedor (BV-4501), que travessa la urbanització, permet que els seus habitants estiguin a una distància inferior de 3 km d'ambdós nuclis. Per contra, una de les deficiències detectades és l'accessibilitat al nucli històric de Sant Fruitós ubicat a 6 km de distància respecte la urbanització. El vell camí d'accés al poble a través del Parc de l'Agulla (zona lúdica i esportiva) és poc emprat pels veïns entrevistats degut a la mala pavimentació i a la recent introducció d'un radar que limita la velocitat a 30 km/h. Per altra banda l'alternativa per arribar al poble és mitjançant la variant de Manresa que, tot i obligar als veïns a passar per la capital del Bages i fer més volta, és normalment l'opció més utilitzada.

Pineda ocupa una superfície total de 80,43 ha. Els usos del sòl de la urbanització es poden observar en el mapa que s'adjunta als annexos (veure annex 8). A partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Sant Fruitós es presenta la següent taula on es mostren els percentatges dels diferents usos del sòl de Pineda classificats d'acord amb la catalogació de l'Institut Cartogràfic de Catalunya

Usos del sòl per percentatges de la urbanització de Pineda de Bages

Classificació dels usos del sòl	m ²	%
4B: Parcel·la Petita	583.134,83	72,4%
Vc: Places i jardins públics de cessió obligatòria i gratuïta.	66.200,20	8,2%
Ep: Equipaments polivalents	2.142,64	0,2%
Ee: Equipament escolar	6.385,43	0,7%
A: Àrea Esportiva	10.704,54 ¹⁸	1,3%
SUP: Sòl urbanitzable programat residencial	135.760,63	16,8%
C: Sistema viari	Sense dades	-
Total	804.328,14	99.6%

Font: elaboració pròpia a partir de dades procedents de l'Àrea d'urbanisme, obres i serveis de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

L'anàlisi dels usos del sòl de la urbanització és útil per evidenciar que hi ha una manca d'espais públics. En la urbanització de baixa densitat, com és el cas de Pineda, es produeix una privatització dels espais. Així pràcticament un 90% del sòl de Pineda es destina a parcel·les per a ús particular i el 10% restant per a places i equipaments. Cal especificar que algunes de les

¹⁸ Cal incidir en el fet que d'aquest total uns significatius 1.425,45 m² corresponents al Restaurant - Piscina resten sense utilitat des de fa aproximadament 20 anys.

Àrees tipificades com a equipaments polivalents actualment tenen la funció de parc o jardí i que el tancament de la important àrea esportiva del Restaurant-Piscina, ara fa 12 anys, significa per a la urbanització no disposar de part l'espai catalogat com a tal. Així, actualment s'observa un desequilibri entre el sòl d'ús públic (10%) i sòl d'ús privat (90%).

La urbanització amb el pas del temps ha millorat les seves infraestructures. Així, el maig del 2010 la xarxa de clavegueram va ser connectada al col·lector general mitjançant la construcció de tres estacions on es recepcionen totes les aigües residuals de la urbanització, que juntament amb les procedents de Santpedor, són tractades a la depuradora de Sant Fruitós. L'enllumenat públic va ser renovat durant el 2011.

Algunes de les deficiències, però, que presenta la urbanització són la pavimentació asfàltica, que es va realitzar per últim cop a nivell general el 1993, i la xarxa elèctrica, en la qual s'han fet millores a mesura que hi ha hagut una necessitat però hi ha zones encara amb instal·lacions dels anys 70. Un altre aspecte problemàtic en algunes zones de la urbanització és la mala o nul·la recepció en el senyal d'Internet.

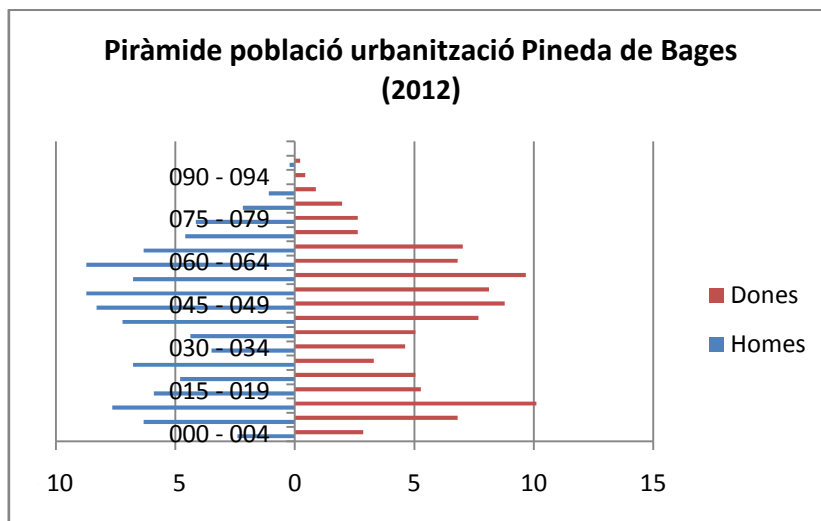
La majoria dels habitatges tenen una estructura de casa aïllada amb jardí privat, la dimensió de les quals és variable. Per posar un exemple es poden trobar cases de 200 a 400 m² amb un jardí de 100 a 300 m². També, però en menor mesura, en els darrers anys s'han construït cases adossades, algunes amb jardí comunitari.

2.3 Població

Pineda té una total de 913 habitants, segons les dades oficials facilitades en data del 19 de gener pel Padró Municipal. A banda, en el cens municipal hi consten un total de 33 persones que viuen en masies de tradició rural disseminades a l'entorn de la urbanització de Pineda. No obstant cal destacar que, segons informa l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages (a partir d'ara l'AV), actualment hi ha residint a la urbanització aproximadament unes 1.200 persones. El motiu pel qual, a priori, no totes les persones estan censades a Sant Fruitós és degut a que algunes famílies prefereixen empadronar als fills o algun membre de la família a Manresa o altres poblacions per motius escolars, laborals, etc. Deixant de banda aquest fet i analitzant les dades facilitades pel Padró Municipal es pot observar d'entrada que en un espai relativament proper cohabitaven dos tipologies diferents de població: una població minoritària de tradició rural, que viu en masies disseminades al entorn de la urbanització i una majoria de població de tradició urbana, que viu a la urbanització. El fet que els habitants de Pineda i de les masies rurals siguin, a priori, perfils de població diferents fa

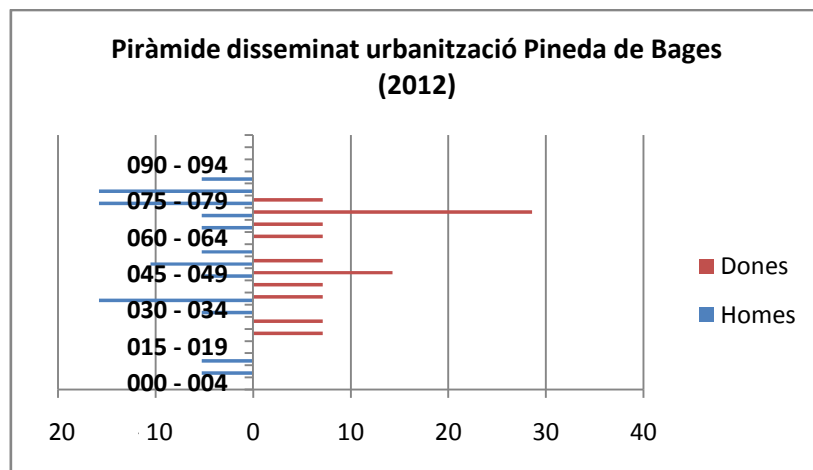
que es tractin independentment ja que es pressuposa que l'estil de vida i les necessitats d'uns i altres són distintes.

Les piràmides de població per franges d'edat que es mostren a continuació pretenen ser una instantània útil per a la interpretació de les dinàmiques i l'evolució de Pineda.

Font: elaboració pròpia a partir de dades oficials del Padró Municipal.

A primer cop d'ull la piràmide de població de Pineda mostra dues franges d'edats, compreses entre els 6 - 19 anys i els 40 - 68 anys, on es concentren els percentatges més alts de població. Per contra, la piràmide presenta dos períodes en els quals hi ha un descens sobtat de la població, entre els 20 - 39 anys i a partir dels 68 anys. Aquesta piràmide, d'estructura inestable, posa de manifest que les parelles s'instal·len a la urbanització en la seva majoria a partir dels 36 anys, quan ja s'ha assolit una estabilitat professional. El gràfic mostra, també, que una gran part d'aquestes famílies ja vénen a la urbanització amb nens majors de 4 anys. La davallada de població entre els 20 - 39 anys i a partir de la tercera edat indiquen que la urbanització no és un espai a l'abast de joves sense poder adquisitiu que puguin comprar un habitatge, ni un espai adient per persones majors de 68 anys que no disposin d'accés als serveis.

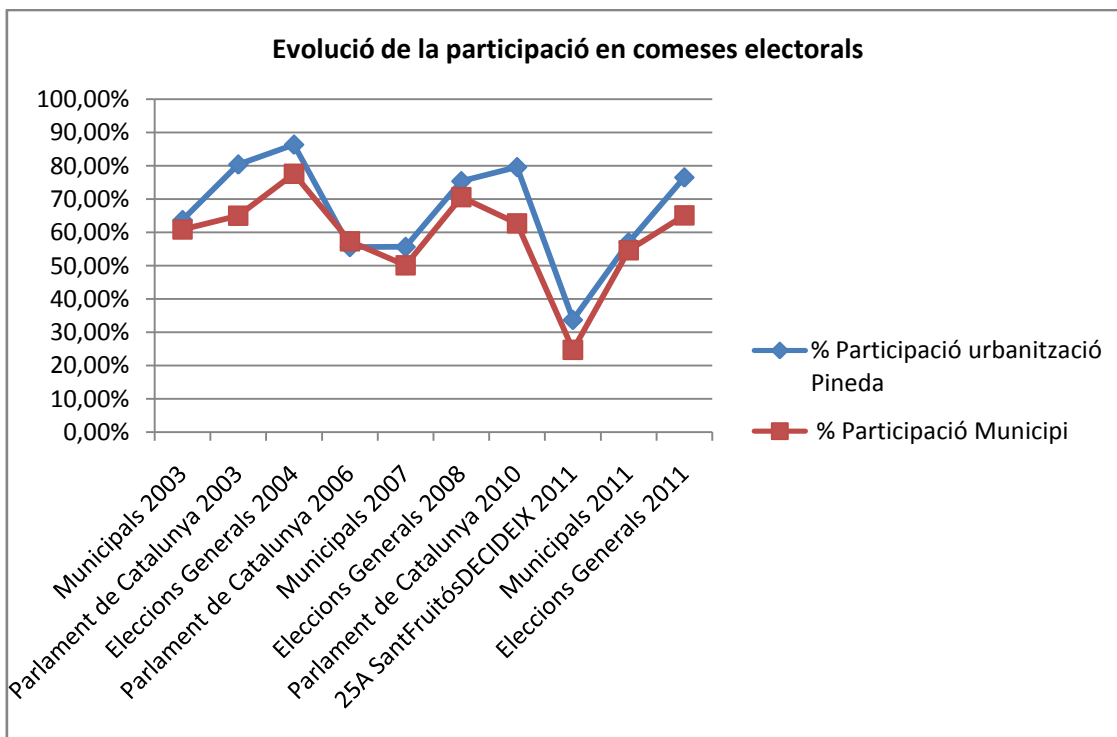

Font: elaboració pròpia a partir de dades oficials del Padró Municipal.

La piràmide del disseminat de la urbanització de Pineda mostra una població envellida. L'alt percentatge d'habitants que estan per sobre dels 60 anys contrasta amb el baix percentatge d'habitants que tenen menys de 30 anys. L'estructura del gràfic indica que hi ha un progressiu envelliment i conseqüentment, es pot interpretar, un abandonament de les terres agràries.

En relació al sistema de serveis socials els habitants de la urbanització de Pineda disposen de l'opció d'acollir-se, com qualsevol altre habitant del municipi de Sant Fruitós, als diferents programes i recursos de l'Àrea de Benestar Social, Veïnatge i Sanitat de l'Ajuntament de Sant Fruitós. La política social de distribució de recursos és la de concentrar en el nucli històric els equipaments relacionats en benestar social, joventut, educació i cultura. En el cas concret de Pineda l'existència d'una escola pública dins del límit de la mateixa urbanització és una excepcionalitat. El CEIP La Flama, malgrat està ubicat en un terreny del municipi de Sant Fruitós, és una escola del municipi de Manresa al qual poden anar-hi nens i nenes tan de Manresa com de la urbanització de Pineda. Altres serveis dels quals disposa la urbanització, a banda dels oferts per l'Ajuntament (recollida de residus, neteja de carrers, parcs i jardins), són la gasolinera i la parada d'autocar que ofereix la línia regular entre Manresa i Santpedor. Ambdós serveis estan ubicats a la carretera BV-4501 que uneix les dues poblacions.

Un dels indicadors per observar en quina mesura els habitants de la urbanització s'involucren activament en aspectes quotidians és a partir de l'anàlisi de la participació de les diferents comeses electorals realitzades en el municipi.

Font: elaboració pròpia a partir de dades procedents de l'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós i de la Plataforma Ciutadana Sant Fruitós Decideix.

La participació en comeses electorals o consultes populars és en la majoria d'ocasions superior a la urbanització que en el conjunt del municipi. Concretament s'observen les següents tendències:

1. En la majoria d'ocasions la participació de Pineda es manté per sobre de la mitjana del municipi amb una diferència que va del 3% a un màxim del 17%. Només en una ocasió, en les eleccions al Parlament de Catalunya del 2006, la participació a la urbanització es va situar per sota de la mitjana del municipi.
2. Sembla observar-se una tendència a una menor participació en les eleccions municipals. Aquest fet contrasta amb l'alta participació que s'enregistra en les comeses electorals del Parlament de Catalunya o de les Eleccions Generals. Aquestes dades es poden interpretar com una falta d'implicació o motivació vers les polítiques municipals.
3. En el gràfic també es pot observar una clara davallada de la participació entre els anys 2006 i 2007. L'abstenció es podria explicar com un vot de càstig dels veïns de la urbanització cap als governs municipal i autonòmic per la construcció de la presó de Els Lledoners en un entorn proper a la zona.

4. La consulta popular realitzada per Sant Fruitós Decideix el 25 d'abril del 2011, tot i enregistrar la participació més baixa de totes, mostra que en el si de la urbanització hi ha un alt percentatge de gent que es mobilitza i està sensibilitzada amb l'acte democràtic de votar, malgrat en aquesta ocasió no es tractés d'un referèndum oficial.

2.4 Les percepcions dels veïns de la urbanització de Pineda de Bages

A continuació, i a partir de les entrevistes¹⁹ realitzades a diferents veïns de la urbanització, s'enumeren alguns dels moments més significatius al llarg de la història de la urbanització que han incidit en la creació de xarxes de relació participativa entre els veïns. És en aquest apartat on també es donen a conèixer algunes de les percepcions dels veïns vers la situació actual de la urbanització.

Alguns esdeveniments que al llarg de la història de Pineda han propiciat la interacció entre els veïns són els següents:

1. La celebració de missa cada diumenge a l'església de Sant Iscle de Bages. Aquesta activitat religiosa que significava un punt de trobada per una trentena de feligresos fa uns quants anys ha deixat de prestar el servei setmanal. Actualment l'església de Sant Iscle només realitza les celebracions de Nadal i Festa Major. Les celebracions religioses que s'hi han realitzat sempre han estat un motiu de trobada per a veïns i veïnes.
2. El Restaurant – Piscina de la urbanització de Pineda s'ha apuntat en totes i cada una de les entrevistes realitzades com l'espai de major socialització que mai ha existit a Pineda. Aquesta zona esportiva era l'espai de trobada de famílies, nens i nenes, tant de la urbanització com de ciutats properes. El seu tancament ara fa més de 20 anys és una espina clavada entre molts dels veïns.
3. Les activitats organitzades primer per l'Associació de propietaris i posteriorment per l'AV s'han consolidat al llarg del temps com espais de relació. Actualment són els únics espais de trobada que permeten, de tant en tant, als veïns compartir un espai comú i de relació.
4. La construcció en terrenys propers a la urbanització de la presó de Els Lledoners va ser un punt d'inflexió. Per primera vegada un grup format per veïns de Pineda juntament amb veïns de Santpedor i Sant Joan de Vilatorrada van treballar conjuntament, tot

¹⁹ Veure annex 9: llistat d'entrevistes realitzades.

constituïnt-se en plataforma²⁰, per defensar els terrenys agrícoles del Pla de Bages. Més enllà de les modificacions que la plataforma va aconseguir introduir en el projecte, al llarg del procés es va produir una major relació i contacte, degut a una preocupació comuna, entre un sector de veïns.

5. La preocupació per la seguretat arrel de diferents onades de robatoris silenciosos, que ha afectat a la urbanització en diferents èpoques però especialment entre el 2006 - 2007, amb l'afegit de l'escàndol del cas del gendre de la família Tous (09/012/2006) van provocar un alarmisme que va donar lloc a una reunió multitudinària amb agents dels Mossos d'Esquadra. En la reunió, on es van donar consells per a la seguretat, molts veïns van tenir la possibilitat de compartir, uns amb els altres, les seves experiències.

Pel que fa a la situació actual de la urbanització, a continuació es mostren algunes percepcions i reflexions extretes de les entrevistes realitzades a diferents veïns i entitats de Pineda durant els mesos de febrer i abril. La informació és presentada per blocs temàtics.

ACTIVITATS ORGANITZADES EN EL PASSAT

És interessant observar com al llarg dels anys hi ha hagut la intenció de diversos grups i persones per generar diferents tipus d'activitats per dinamitzar socialment la urbanització. D.A., veïna de Pineda des del 1982, recorda que fa 15 o 20 anys es realitzava catecisme a la urbanització *'Durant els 8 o 10 anys que se'n va fer hi havia una bona colla de pares i nanos que fèiem reunions i moltes activitats. Fins i tot va vindre el Bisbe de Vic a la Flama i va confirmar els nanos. Potser es feien més coses que no pas ara'*. M.P., veïna de Pineda des del 1986, explica com ara fa uns 8 o 10 anys els fills d'un conegut doctor i algú més *'Van començar a intentar a engegar coses per a nanos a l'estiu i no va funcionar, perquè la gent com que va a treballar a Manresa s'estima més portar els nens també a la ciutat'*. La mateixa M.P. recorda que *'Hi va haver una època que es va fer mig d'estranguis aquí a l'AV de manera molt tancada cursos de gimnàstica. Les instal·lacions però no eren les adequades'*. La Junta de l'AV explica que era tradició que *'Quan venia una família nova la primera o segona nit que passaven aquí, l'endemà al dematí, tothom feia una cassolada a fora de la casa per donar la benvinguda, després es pagava l'esmorzar amb coca i de seguida s'intentava que la família nova s'integrés a la comunitat. D'alguna manera es donava la benvinguda oficial a la comunitat'*. Recentment alguns veïns a títol personal han expressat la voluntat a l'AV de fer cursos d'anglès pels nens de

²⁰ Plataforma Respectem el Pla de Bages.

<http://www.lavanguardia.com/vida/20090424/53689082457/la-carcel-de-lledoners-se-hizo-con-una-planificacion-urbanistica-ilegal.html>

la urbanització o una obra de teatre entre els veïns. Tal i com comenta E.C., veïna de Pineda des del 2009, *'En una ocasió es va fer una ballada de country i des de l'AV es va dir que es faria un curset aquí però la cosa no va prosperar. Com que el dia de la festa els de la ballada m'havien donat una targeta de les classes de Manresa doncs hi vaig anar. Però aquests mateixos havien intentat de fer aquí a l'AV un curs. Si s'hagués fet aquí no me'n hagués anat a Manresa'*. La mateixa E.C., nascuda a Campdevàrol, a mode de conclusió afegeix que *'Jo vinc d'un poble de 3.500 habitants i els que estàvem a la parròquia sempre érem els mateixos. Arrel de la parròquia vam fer els Pastorets, dels Pastorets vam fer l'associació de teatre, i sempre érem els mateixos'*.

RELACIÓ AMB ELS VEÏNS

Pel que fa a la relació amb els veïns tots els entrevistats asseguren tenir un bon tracte amb aquells que viuen a l'entorn de la seva illa però, tal i com apunta E.C., un dels principals inconvenients per relacionar-se és el fet de que *'Entrem i sortim, sobretot a l'hivern, amb cotxe de casa. Puntualment si que vas a passejar, llençar escombraries i veus els veïns de tu a tu. Però la majoria de les vegades, tant els veïns com nosaltres anem amb cotxe'*. Aquest fet també l'apunten els membres de l'AV que afegeixen un altre element a banda del cotxe *'Les portes automàtiques. Abans quan les portes eren manuals com a mínim baixaves del cotxe i potser et trobaves amb el veí i la feies petar, ara ni això'*. E.G., veïna de Pineda des del 1979, explica que *'La relació amb els veïns propers sempre ha estat molt maca. Abans anàvem de vacances tots junts, fèiem acampades i fins i tot vam fer un cinema al carrer on va vindre tot Pineda'*. D.A., veïna del mateix carrer, recorda que *'Haviem anat a acampar entre 8 i 10 famílies a l'Escala i a Campdevàrol quan era la Festa Major de Manresa. D'això ara en farà uns 25 anys, i va ser en l'època en la que teníem nens i tots s'ajuntaven a jugar'*. D.A., també recorda l'època en la que *'Ens havíem disfressat i anàvem a casa d'algú a fer la festa. En una ocasió vam muntar una berbena i recordo que va passar una parella que se'n va anar a tirar petards davant del bosc i se'ls va encendre. Amb galledes d'aigua els vam ajudar a apagar-ho. Vam tenir molta feinada!'*. Per altra banda, M.G., veïna de Pineda des del 1987, remarca que no té gens de contacte amb les famílies noves que s'han instal·lat en els últims anys a la urbanització. A algunes ni els coneix la cara o en ocasions comenta *'Passeges pel costat i ni et diuen hola'*. M.P., com la majoria dels entrevistats, explica que la relació es redueix a un *'Hola què tal i poc més'*.

ASPECTES NEGATIUS

S'ha detectat en algunes de les entrevistes aspectes relacionats amb la inseguretat ciutadana que han quedat plasmats sobretot amb les paraules de M.P. que comenta *'Jo l'únic que penso és pels nanos. Els meus fills són uns nens d'estar bastant per casa però, jo per exemple, mai els he deixat voltar sols per Pineda, a mi em fa por. A veure, el meu fill se'n va córrer, ara té 20 anys però quan en tenia 10 o 12 anys i la meva filla que ara té 14 anys i va a casa d'alguna amiga sempre trec el cap per veure-la com marxa perquè no passa ni Déu per Pineda. No hi ha ningú per Pineda. Pot passar qualsevol cosa, que vingui algú i se me l'emporti amb un cop de cotxe. A veure jo sóc una mica exagerada, però ho veig així'*. Aquesta inseguretat també s'insinua des de la Junta de l'AV quan s'explica que no obstant els veïns puguin passar-se mesos sense veure's *'Una cosa que crec, o vull creure, és que si algun dia els necessites saps que estan allà'*.

COMUNITAT I URBANITZACIÓ

En relació al sentiment de comunitat i a la participació en activitats organitzades per l'AV hi ha diferents perspectives entre els entrevistats. E.C. afirma que *'Jo he anat a totes les reunions de l'AV, fins hi tot abans de venir. Ens vam fer socis de seguida. Quan organitzen la Festa Major i la caminada popular hi anem. De fet anem a tot el que ens n'assabentem, perquè hi ha coses que no ens n'enterem.(...) Des del moment que som coneixedors que hi ha alguna activitat hi anem sempre. I ens agrada, perquè és la manera de conèixer gent de la zona'*. A diferència, M.P. comenta que *'Nosaltres hi havíem anat sempre a les activitats i ens en vam cansar d'anar-hi. Quan vam arribar a Pineda encara hi havia la piscina que cohesionava molt a la gent. Quan va desaparèixer tot això, ja va costar molt més. I mentre teníem els nens petits també hi anàvem a totes les coses que es feien. Ara ja fa dos anys que a la Plantada de l'Arbre ja no hi anem. On si que ens agrada anar és a Sant Iscle quan fan els concerts d'estiu, val molt la pena'*. D.A. explica que sempre ha participat en l'organització d'activitats *'Me'n cuido de la Missa del Gall i hi va haver una època que vaig estar a la Junta. Érem 5 senyores i 1 senyor que durant 2 o 3 anys ens en vam cuidar de fer la Festa Major'*. Per contra, J.S., resident a Pineda des del 1991, comenta que no té *'Cap ni una'* relació amb la comunitat de veïns de Pineda de Bages encara que és soci de l'AV. Un dels aspectes que sense ser preguntats apareix en totes les entrevistes de manera espontània és la qüestió del Restaurant-Piscina de Pineda. M.G apunta que *'És vergonyós que per culpa d'un propietari tota la urbanització en pateixi els efectes socials de tenir aquest espai tancat'*. J.S. recorda que la piscina era *'Un espai de trobada on fins i tot la gent de Pineda que tenia piscina hi anava i també gent de Manresa hi pujava expressament.*

Aquest espai actualment falta i fins que no hi sigui Pineda tindrà un problema de relació entre veïns'. Des de la Junta de l'AV s'incideix en el fet que aquest tema 'És una espina que té clavada la urbanització. Com a urbanització la gent la cuida molt. Tu vas a qualsevol altre urbanització i no la veus tan cuidada com aquesta tot ben desat i ordenat. I tenim una gran pedra, una gran llosa. A més al mig de la carretera, està deixat i abandonat. Porta 20 anys així i no hi ha manera que un propietari privat ho arregli encara que l'Ajuntament li hagi fet moltes ofertes. Amb molta sort s'acabarà fent una cosa que acabarem dient mira, s'ha acabat endreçant però no serà allò que teníem. Allò aglutinava a tothom'.

RELACIÓ AMB SANT FRUITÓS

Pel que fa a la relació que els veïns tenen amb el nucli històric de Sant Fruitós tots els entrevistats opinen el mateix. Cap dels veïns se sent veí de Sant Fruitós i únicament visita el poble per tràmits administratius, només J.S. acompanya als fills els caps de setmana per qüestions esportives. E.C. comenta que *'No participem en les activitats culturals del poble, no hi ha tirada, encara que ens arriba el programa i hi ha coses interessants. On hem anat alguna vegada és a la Festa de l'Arròs'*. M.P. també en la mateixa direcció afirma que *'Quan tenia els nens petits hi havíem anat quan feien teatre per nens i coses d'aquestes. Però ara, et sents tant un bolet fora de lloc. Queda molt lluny, no hi tinc tirada i no és el meu poble'*. M.G. per contra explica que mai participa en cap activitat cultural de Sant Fruitós ni té cap relació ni amistat del poble *'Mai ens assabentem de res del poble i quan arriba la informació de les activitats de Sant Fruitós tot sovint ja han passat'*. Un altre aspecte en relació al municipi és el que comenta M.P. quan diu que *'L'Ajuntament de Sant Fruitós ens té una mica abandonats. De joveneta havia estat a les Brucardes i en comparació Pineda està més cuidada perquè hi havia viscut l'alcalde i queda més a prop del municipi. Tinc la sensació que a Sant Fruitós els interessem bastant poc, perquè nosaltres som un bolet fora de lloc, per Sant Fruitós i per Manresa. Perquè si t'hi fixes amb la Flama, si un dia marxés l'escola sembla que ja els estaria bé, quan és l'únic servei que tenim'*. L'AV ressalta el fet que *'nosaltres trobem que som una població suficientment important dins de Sant Fruitós motiu pel qual ens haurien de tenir més en compte, això és una reivindicació que tenim des de fa temps i que sempre l'hem sentit. Potser no tenim molta representativitat dins del poble, segurament perquè hi ha una distància considerable'*. Un dels inconvenients que puntualitza la Junta és el fet que *'No tenim cap bona comunicació, no tenim cap bon lligam amb el que és el nucli del poble.(...) Nosaltres sempre que ens desplaçem al nucli hi hem d'anar expressament i per obligació, per anar a l'Ajuntament'*.

PER QUÈ POT SER INTERESSANT DESENVOLUPAR UN PROJECTE DE DINAMITZACIÓ?

Respecte al tema M.P reflexiona i comenta que *'Jo puc entendre que molta gent ve aquí per evadir-se de tot però per una altra banda jo ja tinc els fills grans i tan se me'n fot, però per altra banda jo que havia viscut l'època que això funcionava (Restaurant-Piscina) penso que era maco perquè la gent que viu aquí pot tenir cadascú la seva idea però hi ha una part socioeconòmica i cultural que més o menys tothom és la mateixa i per tant això ha de cohesionar penso jo. I aquí no hi ha una cohesió perquè falta una cosa que acabi de cohesionar, però que perquè sigui possible ha de ser algú que ho porti i ho munti perquè la gent aquí és molt... d'allò. Ens ho hem de trobar fet'. E.G. creu que *'És molt difícil que a Pineda es puguin fer més activitats perquè avui dia la gent té segones residències o altres preocupacions i és molt complicat fer vida de colla com la que es feia fa 30 anys. Perquè la gent tendim a ser molt independents, no volem compromisos'. E.C. i M.P. consideren que es troba a faltar un lloc de trobada per a la cohesió dels veïns de Pineda. D.A. comenta que *'La primera cosa que falta aquí seria un lloc on anar a fer un cafè i trobar-nos. Perquè a vegades, a la gent els hi dius: - Vine a casa que farem un cafè. I et diuen que no perquè els sap greu. En canvi si tens un lloc on anar és fàcil trobar-te per quedar i parlar'. Tots els entrevistats mostren el seu suport per col·laborar activament en un futur projecte de dinamització sociocultural per a la urbanització. La Junta de l'AV apunta que *'La majoria de gent li agradaria tenir més contacte del que té ara (no sé si gaire més) o tenir la possibilitat d'optar de tenir-la quan a ell li interessés. L'inconvenient és que no hi ha un espai públic clar perquè el que hi ha és merament un espai de trànsit, el carrer, on circulen els cotxes. No hi ha un espai peatonal, una zona cèntrica, una botiga... Aquí és molt desavinent'.****

Les entrevistes realitzades fins al moment actual no s'han dut a terme amb una voluntat estadística sinó amb l'objectiu d'obtenir informació valuosa per analitzar la situació actual de la urbanització i per aconseguir suports i col·laboracions per desencadenar el procés d'intervenció comunitari. Al mateix temps les diferents aportacions són totalment fonamentals a fi de poder contrastar les diferents imatges o percepcions que es tenen de la urbanització.

També s'ha considerat oportú realitzar el contacte amb persones que tinguessin especial sensibilitat cultural. Així les persones entrevistades provenen dels camps de l'educació, les arts plàstiques, i el sector audiovisual que d'alguna manera o altre poden estar més o menys predisposades a participar, col·laborar i liderar un procés de desenvolupament comunitari.

Degut a la limitació en el temps no s'ha contactat amb tantes persones com un procés d'immersió hauria requerit. És per aquest motiu que en el projecte ja es preveu un període en

el qual s'ha d'aprofundir i consolidar els contactes i les relacions amb líders d'opinió i veïns que puguin ajudar a desencadenar el procés.

2.5 Estructures col·lectives

A Pineda s'ha detectat sis organitzacions que d'alguna manera o altra realitzen algun tipus d'activitat o servei i que són capaces de mobilitzar diferents segments de població.

Ajuntament de Sant Fruitós de Bages

L'Ajuntament de Sant Fruitós està governat per la coalició formada per Gent Fent Poble, Imagina't Sant Fruitós - ERC i PSC. El pacte de govern municipal entre les forces d'esquerra ha trencat l'hegemonia que durant els últims 10 anys havia tingut CiU al municipi amb Josep Rafart liderant el partit.

L'Ajuntament de Sant Fruitós té una plantilla de funcionaris que ha passat d'estar constituïda per 167 persones al 2004, a incrementar la plantilla al 2010 amb 284 persones i actualment és de 184 persones²¹. Segons informa la Diputació de Barcelona el total d'ingressos municipals dels pressupostos dels darrers anys han disminuït considerablement i han passat de ser al 2008 de 12.612.232,71€ al 2010 de 9.028.985,29€.

Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages.

L'AV es va fundar l'any 1965 com a associació de propietaris. Actualment consta en el registre de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques com a Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages amb el número 1.014. L'actual Junta de l'Associació de Veïns està configurada per un president, un vicepresident, un tresorer i set vocals²². Unes aproximadament 200 famílies en són sòcies fent una aportació anual de 36,06€ per família. Pel que fa a la comptabilitat a data de 31/12/2010 l'Associació disposa d'una tresoreria positiva per un valor de 25.607,85€.

Mas de Sant Iscle

Mas de Sant Iscle elabora vins de la DO Pla de Bages des de principis del segle XIX sota la direcció de la família Vilanova, amb una especial atenció a la varietat autòctona Picapoll i recuperant varietats com el Picapoll Negre. A la vegada el Mas de Sant Iscle està posant en marxa el projecte de construcció d'un hostel per fomentar l'enoturisme. Actualment al Mas de Sant Iscle s'hi organitzen activitats de caràcter històric, cultural, lúdic i esportiu.

²¹ Font: Banc de Dades d'Ocupació Pública. Secretaria d'Administració i Funció Pública. Generalitat de Catalunya.

²² Veure annex 10: composició de la Junta de l'AV de Pineda.

L'esdeveniment de major repercussió mediàtica que acull és el Festival Internacional de Música Clàssica que es duu a terme cada mes de juliol.

Festival Internacional de Música Clàssica

El Festival de Música Clàssica de Sant Fruitós de Bages es va iniciar, l'any 1995, amb una primera edició que constava de 2 concerts i que es va realitzar a l'Església Parroquial de Sant Fruitós. La gran acollida d'aquell primer festival, juntament amb un concert previ dut a terme un any anterior, va impulsar el naixement d'un certamen que va començar amb un format de 2 concerts, posteriorment va passar a 3 i es va consolidar més tard amb el format actual de 4 concerts. El festival ha passat per diferents escenaris fins a arribar al Mas de Sant Iscle, escenari actual des del 2001. Les primeres edicions del festival van servir per crear un col·lectiu d'aficionats a la música clàssica i així al 2001 es va crear l'Associació Música Clàssica Memorial Eduard Casajuana. L'Associació organitza cada any el Festival a través d'un conveni anual de col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Fruitós i amb un important suport de patrocinadors privats. Des dels seus inicis la direcció artística del Festival ha estat liderada per la mezzosoprano Mireia Pintó i el pianista rus Vladislav Bronevetsky, ambdós residents a Sant Fruitós.

Escola Flama

El CEIP La Flama és una escola pública d'educació infantil, primària i educació especial de la ciutat de Manresa, però, ubicada a Pineda. L'escola va iniciar la seva activitat el setembre del 1970 promoguda per l'Associació per a la Promoció Educativa i no va ser fins el 1988 quan la Flama va esdevenir un Escola Pública dependent de la Generalitat de Catalunya. Des dels seus inicis l'Escola Flama s'ha definit com una escola catalana, pluralista, estimulante i democràtica. Actualment un total de 35 professionals treballen al CEIP la Flama per donar servei a 364 alumnes, 36 dels quals resideixen a la urbanització de Pineda.

AMPANS

AMPANS és una organització d'utilitat pública sense afany de lucre iniciada l'any 1965 per un grup de pares i mares amb la vocació de donar una dimensió pública i social a les persones amb discapacitat intel·lectual i treballar perquè es poguessin integrar socialment amb normalitat. L'organització, que dona servei a unes 700 persones, té un ampli ventall de centres ubicats a la comarca del Bages (Manresa, Sant Joan de Vilatorrada, Santpedor, Súria, Sant Salvador de Guardiola). AMPANS és també present al municipi de Sant Fruitós amb dues cases ubicades a Pineda (La Caseta i El Turó). Els dos centres acullen a nens i adolescents amb discapacitat intel·lectual que pel seu grau d'afectació és indispensable el seu ingrés temporal o permanent amb una assistència de forma continuada. El 2010 AMPANS va comptar

amb un pressupost total de 27.143.053,52€ per al desenvolupament de la seva tasca. Els ingressos van provenir en un 50,92% de vendes i prestacions privades, en un 37,50% de subvencions públiques i el restant 11% va provenir d'altres ingressos d'activitats, resultats nets de provisions i ingressos financers.

Tot seguit es realitza l'anàlisi DAFO corresponents a les organitzacions presentades fins al moment. Es pretén observar en quina mesura els diferents agents tenen la capacitat, la disponibilitat i l'interès per implicar-se de formar activa en un projecte per a la dinamització sociocultural a la urbanització de Pineda de Bages. Així, la radiografia que es presenta a continuació vol ser una eina útil per visualitzar quins motius poden interessar o no, a una entitat o altre, a participar en un projecte de dinamització com el que es pretén engegar.

Ajuntament de Sant Fruitós de Bages (Àrea de Cultura)	
Debilitats	Amenaces
<p>La política cultural impulsada des de la Regidoria de Cultura consisteix en concentrar totes les activitats culturals al nucli històric de Sant Fruitós per atreure els veïnatges al poble.</p> <p>Segons dades procedents del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya al 2010 Sant Fruitós va tenir un pressupost consolidat en Comunicació i Cultura de 696.225,44€. D'aquests, 229.505,67€ es van destinar a promoció cultural. La previsió de la Regidoria és que per al 2012 el pressupost destinat a cultura disminueixi tal i com ha anat succeint en els darrers anys.</p> <p>Hi ha una gran dificultat per crear sentiment d'identitat entre els veïnatge i el nucli històric, així com, també, per atreure regularment els habitants dels veïnatges al poble.</p> <p>L'Ajuntament no té interlocutors útils que li serveixin per treballar polítiques de cohesió, participació i problemàtiques entre els veïnatges.</p>	<p>La font principal de finançament de la Regidoria de Cultura és la Diputació de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya que en el proper any poden disminuir les seves aportacions.</p> <p>El perllongament de la crisi està asfixiant les arques públiques i dificulta la posada en marxa de tot nou projecte.</p> <p>L'encariment de projectes com els de la biblioteca per les fallides de les constructores (2 fallides) hipoteca els pressupostos culturals del municipi.</p> <p>La competència d'oferta d'oci, cultural, comercial a Manresa i Santpedor incentiva a molta gent dels veïnatges a gaudir del seu temps lliure fora del municipi. Motiu pel qual costa molt omplir alguns espectacles culturals que es desenvolupen al poble.</p> <p>La subhasta de CATAUNYA CAIXA pot significar un canvi o una retallada de finançament en la seva obra social que podria afectar al Món Sant Benet de Sant Fruitós de Bages que actualment és la zona turística de referència del municipi i del Bages.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>La política cultural impulsada des de la Regidoria de Cultura està fortament vinculada al teixit associatiu i a la cultura participativa.</p> <p>La programació cultural del municipi és promoguda conjuntament des de la Regidoria i el teixit associatiu. L'Ajuntament té una línia de subvencions i alguns convenis estables amb entitats culturals del municipi que desenvolupen activitats amb retorn social i cultural.</p>	<p>L'Àrea entorn de la Sèquia i el Parc de l'Agulla (Mas de Sant Iscle, Parc de l'Agulla i el Parc Tecnològic del Bages) es projecta com una zona de desenvolupament econòmic, turístic, esportiu i recreatiu. Les bones comunicacions, la proximitat amb diversos nuclis de població, el patrimoni històric i paisatgístic fan de l'indret un espai a considerar per a la implementació de projectes de turisme cultural.</p>

Associació de Veïns de la urbanització de Pineda de Bages	
Debilitats	Amenaces
<p>La participació en les activitats, que varia d'entre les 40 a les 200 persones en funció de l'activitat, és baixa en relació al nombre d'habitants (1.200 hab. aproximats). La gent que participa generalment és la mateixa, encara que activitats com la caminada popular es van consolidant. Hi ha dificultat de contactar amb els veïns que mai participen.</p> <p>La bustiada és el mètode de comunicació de les activitats, el qual es veu que no és del tot efectiu. L'AV no té cap mitjà digital per difondre la informació o poder rebre consultes. Només disposa d'un telèfon de contacte i un adreça de correu electrònic.</p> <p>Els membres de la Junta són voluntaris i disposen de temps limitat. És difícil trobar persones que vulguin implicar-se de manera continuada. Hi ha una manca de temps i recursos humans.</p> <p>El Local de l'AV és un lloc útil per fer petites reunions però no per desenvolupar-hi activitats. El local són els antics vestuaris de les pistes de tennis de la urbanització.</p> <p>Encara que es coneixen, no hi ha una relació fluïda amb l'escola Flama, AMPANS, Mas de Sant Iscle, Festival de Música Clàssica. Mai s'ha realitzat res conjuntament.</p>	<p>La Junta de l'AV en la propera assemblea de socis (juny del 2012) posarà els càrrecs a disposició tal i com marquen els estatuts vigents. És una amenaça la possibilitat que ningú es presenti per renovar els càrrecs.</p> <p>El president de l'AV és a la vegada regidor a l'oposició per CiU a l'Ajuntament de Sant Fruitós. Això pot ser avantatjós per l'AV però per contra la unificació de càrrecs en una persona pot induir a confusions.</p> <p>La poca representativitat dels veïns en el nucli històric comporta que Sant Fruitós sempre hagi tingut poc en compte, segons l'AV, la urbanització.</p> <p>És un perill que els propietaris més antics vagin morint o traslladant-se a la ciutat i es vagi reduint el grup de membres que vagi renovant la voluntat i la missió de l'AV.</p> <p>Tenir l'àrea, catalogada com a equipament, del Restaurant-Piscina tancada <i>ad eternum</i> és una gran llosa que afecte la urbanització. És una espina clavada en el sentiment del veïns.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>Són membres de l'AV dues terceres parts de les famílies que viuen a la urbanització, 200 famílies. L'AV té una agenda de contactes de veïns important.</p> <p>El col·lectiu d'habitants de Pineda de Bages és el nucli més gran després del nucli històric, en extensió i població, representant entre un 12 i un 15% de la població del municipi. La participació a la urbanització en les últimes eleccions va estar entorn d'un 75,6% amb un cens de 729 persones.</p> <p>Des del 1964 l'AV ha creat una programació estable d'activitats entorn el calendari popular i festiu. Econòmicament l'AV té uns números positius perquè no gasta més del que ingressa. Les activitats es realitzen amb col·laboració desinteressada de diferents veïns.</p>	<p>A Pineda hi ha molts empresaris que estan disposats, en moltes ocasions ho han demostrat, a col·laborar per patrocinar actes de festa major, activitats, etc.</p> <p>Les propostes realitzades a títol personal (fer una obra de teatre, fer classes d'anglès pels nens a Pineda) són idees que obren oportunitats que l'AV ha d'estudiar i que poden introduir nous elements de relació entre els veïns.</p> <p>La habitual transferència de propietat de les cases de pares a fills pot comportar una reactivació de l'AV per part dels nous residents, que de joves ja havien viscut a la urbanització, i que vulguin generar un ambient com el que hi havia abans.</p>

Mas de Sant Iscle	
Debilitats	Amenaces
<p>Hi ha una debilitat pel que fa a contractació de recursos humans, logística i finançament degut a que es tracta d'una petita empresa familiar.</p> <p>Hi ha una manca d'elements comunicatius, indicadors que ajudin a promocionar el valor patrimonial del Mas de Sant Iscle i el seu entorn, així com de les activitats que es poden realitzar a la comarca.</p> <p>El Mas de Sant Iscle no es relaciona amb AMPANS, Escola Flama, i poc amb l'AV. Té un tracte bo amb l'Ajuntament de Sant Fruitós.</p>	<p>Segons els responsables del Mas de Sant Iscle, l'amenaça que s'observa és que les entitats administracions i empreses no treballin de forma unificada en el territori. La situació de crisi econòmica enlloc d'unir provoca que cadascú vagi a la seva i no es potenciï el patrimoni de l'entorn.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>Ubicació privilegiada del Mas de Sant Iscle al costat de la Sèquia, ben comunicat amb Manresa i Santpedor, i envoltat de vinyes, camps i horta. És un punt estratègic a nivell lúdic, turístic i cultural.</p> <p>El Mas de Sant Iscle és una empresa familiar que hereta la tradició vitivinícola de cinc generacions. És una família coneguda a la comarca.</p> <p>L'empresa s'està reconvertint del sector agrari (cereals, horta, vinyes) al sector del enoturisme amb visites culturals i tasts de vins, servei de bar amb música en directe, i el projecte en vies de desenvolupament d'un hostel i la creació d'espais per a exposicions artístiques.</p> <p>Cada any el Mas de Sant Iscle acull el Festival Internacional de Música Clàssica de Sant Fruitós que organitza conjuntament amb l'Associació de Música Clàssica de Sant Fruitós. L'esdeveniment té un gran impacte mediàtic i de públic.</p> <p>El Mas de Sant Iscle s'està iniciant en l'ús de les xarxes socials com a eines de promoció (Facebook i Twitter).</p>	<p>Augment de la demanda de gent que vol prendre coses per menjar, procedent de Manresa, Santpedor, i important flux turístic procedent del camí de la Sèquia.</p> <p>Els veïns de la urbanització de Pineda de Bages cada vegada més utilitzen els serveis del Mas de Sant Iscle ja sigui per trobades familiars particulars, anant de tant en tant a prendre alguna cosa o quan es fan els concerts a l'estiu. L'ambient que s'està creant és ben vist pels veïns de la urbanització.</p> <p>S'observa que la gent fa escapades més curtes i per l'interior de Catalunya per descobrir zones desconegudes, és una oportunitat per donar a conèixer el que hi ha a la zona.</p> <p>En època de crisi quan hi ha menys recursos, segons la família Vilanova, la gent s'ha de moure més i cooperar per poder tirar endavant nous projectes.</p>

Festival Internacional de Música Clàssica Memorial Eduard Casajoana	
Debilitats	Amenaces
<p>El Festival de Música Clàssica, organitzat per l'Associació de Música Clàssica, no manté cap tipus de relació amb l'AV, AMPANS, o l'Escola Flama.</p> <p>No hi ha cap política o estratègia per aconseguir que els veïns de la urbanització s'involucrin o participin en l'esdeveniment. Hi ha una percepció des de l'organització que els habitants de la urbanització acudeixen molt poc als concerts i que no tenen interès en l'esdeveniment.</p>	<p>El perllongament de la crisi està afectant els pressupostos públics en cultura que financen una part del Festival.</p> <p>Els recursos obtinguts mitjançant patrocini cada vegada són més difícils d'aconseguir, les empreses cada vegada poden aportar menys en patrocini.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>El Festival té un gran impacte mediàtic i de públic. És el festival de música clàssica que té major rellevància a la comarca del Bages durant el període estival, amb 500 localitats plenes en els 4 concerts. Això l'ha permès consolidar-se i no en perilla la seva existència.</p> <p>La direcció artística del festival va a càrrec de la coneguda cantant d'òpera Mireia Pintó filla del municipi de Sant Fruitós. La seva participació és fonamental per poder portar figures de primer nivell al Festival.</p> <p>El Festival compta amb el suport popular de la gent del nucli històric de Sant Fruitós. Quan va ser necessari la gent del poble va fer pinya perquè els problemes polítics no afectessin al funcionament i la continuïtat del Festival.</p> <p>El Festival atreu gent tan del nucli de Sant Fruitós de Bages com de Pineda, de Manresa, la comarca del Bages, Barcelona i altres parts de Catalunya.</p> <p>L'acte té una molt bona cobertura mediàtica a través de tota mena de mitjans de comunicació i en diversos suports, generalistes i especialitzats.</p> <p>El Festival és capaç de reunir patrocinadors suficients per tirar-lo endavant, molts d'ells empresaris residents a la urbanització.</p>	<p>La crisi ha obligat a molts ajuntaments de la comarques centrals a haver d'abandonar la programació habitual de concerts de música clàssica que es feia a l'estiu. Aquest fet posiciona encara més al Festival de Música Clàssica de Sant Fruitós com el Festival de referència de l'estiu de la Catalunya Central especialitzat en música clàssica.</p> <p>Noves idees plantejades des de l'Ajuntament com les de fer activitats o concerts adreçades als nens dins de l'entorn del Festival de Música Clàssica són noves perspectives que van en la direcció de crear diferents activitats per a diferents segments de públics i descentralitzar poc a poc l'activitat cultural del municipi, tot potenciant un esdeveniment d'èxit ja consolidat.</p>

CEIP La Flama	
Debilitats	Amenaces
<p>La Flama és una escola pública que no té un barri o zona adjudicada al centre escolar. Qualsevol nen o nena de Manresa o de la urbanització de Pineda de Bages pot entrar amb igualtat de condicions. Però, per contra no té sistemàticament un volum de famílies que els pertoqui per zona portar els fills a l'escola.</p> <p>Només un 9,8% del nens de l'Escola Flama són residents de la urbanització de Pineda. És a dir només 36 alumnes de 3 a 12 anys són de la urbanització (un aproximadament 30% dels nens de la urbanització en edat d'escolarització primària).</p> <p>L'equipament escolar no ha tingut cap mena de reforma des de la seva construcció al 1970.</p> <p>L'Escola té poca relació amb l'Ajuntament de Sant Fruitós i gens o nul·la amb l'AV, el Mas de Sant Iscle, el Festival de Música Clàssica.</p>	<p>Els canvis de normatives que estableixi el Departament d'Educació implica modificacions horàries, adaptacions en el sistema de funcionament al qual l'equip docent s'ha d'adaptar obligatòriament.</p> <p>Sobre la taula del Departament hi ha el projecte de trasllat de l'Escola Flama a Manresa per resoldre definitivament el problema de transport fora del municipi dels alumnes de Manresa. El disseny del projecte està realitzat però les obres de construcció amb un pressupost de 5.673.957,50€ s'han paralitzat <i>sine die</i>. El possible trasllat de l'Escola Flama fora de la urbanització de Pineda significaria la desaparició d'un agent social després de 42 anys de presència i activitat a la urbanització.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>L'escola Flama es defineix com una escola catalana, pluralista, estimulante i democràtica. Forma part del Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana (CEPEPC).</p> <p>L'escola té una filosofia de treball col·laborativa i en grup per aquest motiu integra les famílies en les activitats escolars a través de l'AMPA. El treball en grup és un valor transversal que es treballa en alumnes, pares i mestres.</p> <p>L'escola realitza anualment un monogràfic d'un tema cultural que es va treballant durant el curs des dels diversos grups i que culmina amb la sortida conjunta de tots els alumnes del centre en algun lloc relacionat amb el tema del monogràfic.</p> <p>La bona qualitat del servei i el boca-orella han permès que, malgrat l'escola no tingui una zona adjudicada, aquesta mai s'hagi quedat amb places buides.</p> <p>L'Escola Flama manté una estreta relació amb AMPANS.</p>	<p>Amb el pas del temps els veïns han millorat la percepció i l'acceptació de l'equipament educatiu en el territori. La cessió d'espais de l'Escola Flama, per activitats esportives, classes de catecisme (en el passat), reunions de l'AV és una oportunitat per a vincular la comunitat educativa amb els veïns de la urbanització i establir unes relacions més properes.</p>

AMPANS	
Debilitats	Amenaces
<p>L'escola d'educació especial situada a Santa Maria de Comabella, a pocs metres de la urbanització de Pineda de Bages, està saturada. Es necessita més espai per poder desenvolupar la seva activitat. Actualment s'han construït cargoleres.</p> <p>No hi ha cap mena de tracte amb el Mas de Sant Iscle ni el Festival de Música encara que es coneix i es considera que són propostes interessants a tenir en compte.</p>	<p>La crisi afecta negativament els suport en les subvencions públiques i aportacions de patrocinadors. La destrucció de llocs de treball també afecta al col·lectiu de discapacitats que és especialment sensible a aquesta qüestió.</p> <p>No hi ha una política clara d'integració. Hi ha molta demagògia. No tots els nens poden anar a l'escola ordinària perquè no hi ha els recursos suficients per atendre'ls adequadament. Es requereix personal i infraestructura.</p>
Fortaleses	Oportunitats
<p>És un projecte consolidat que treballa des del 1965 amb una infraestructura gran amb una plantilla de 650 treballadors donant servei a unes 700 persones, 300 de les quals se les atén interromptament durant les 24h dels 365 dies de l'any.</p> <p>És una organització d'utilitat pública sense afany de lucre que dona formació, genera ocupació i treballa per la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual i de les seves famílies.</p> <p>Hi ha una estreta relació amb l'Escola Flama, alguns dels nens que van a AMPANS van a l'escola ordinària com és el cas de l'Escola Flama i hi ha una coordinació per tal que això sigui possible. Hi ha una bona relació amb l'AV però no una comunicació fluida.</p> <p>AMPANS ha obtingut tota mena de reconeixements al llarg de la seva trajectòria que l'han posicionat com una organització amb un projecte sòlid, amb suport social, viable i amb credibilitat.</p> <p>AMPANS té un pla de comunicació on tota activitat té una repercussió a la web, revistes, memòries, mitjans digitals, etc. Hi ha la política que els discapacitats estiguin integrats en les noves tecnologies, motiu pel qual molts d'ells penguen notícies, posts i tweets a la xarxa.</p>	<p>La població diana a la qual atendre s'amplia degut als factors socials, a la crisi econòmica, etc. La presència d'AMPANS al territori és major i s'obren oportunitats d'intervenció.</p> <p>Cada vegada més l'Ajuntament de Sant Fruitós considera AMPANS com una entitat més del municipi fet que propicia que es puguin engegar col·laboracions més estretes.</p> <p>Treballar per generar comunitat és una oportunitat per integrar al màxim el servei que ofereix AMPANS. Les activitats que es realitzen a Pineda, i en qualsevol dels llocs on AMPANS és present, són una oportunitat per a la sensibilització en el tema de la integració de persones discapacitades dins la societat.</p>

2.6 Mitjans de comunicació

Pel que fa a aquest aspecte es desconeix que hi hagi cap mitjà de comunicació (ni digital ni premsa escrita) que difongui notícies o fets relacionats amb l'entorn de la urbanització. No obstant, els veïns reben regularment tota mena d'informació (activitats culturals, propaganda política, publicitat, etc.) a través de la tècnica de la *bustiada*.

Cal destacar que la via que s'utilitza per comunicar actes tant de l'AV com de l'Ajuntament és a través de l'enviament de díptics o tríptics. La distribució d'aquests fulletons habitualment és entregada per membres de la Junta de l'AV o per membres del mateix consistori, per no haver de gastar en personal de repartiment.

A partir de l'observació dels fulletons publicitaris d'empreses privades es pot arribar a dos conclusions:

- La majoria d'anuncis estan relacionats amb l'oferta de serveis de jardineria, construcció i millora de serveis per a la casa, dirigits a un perfil de públic econòmicament benestant.
- Puntualment s'observen anuncis d'oferta educativa de centres privats com els de Centros Educativos Nace²³, amb seu a Sant Cugat i Barcelona. Anuncis com aquest fan pensar que els estudis de mercat que ha realitzat la corresponent empresa indica que les famílies de la urbanització porten els seus fills en centres educatius privats ja siguin de fora del seu municipi. Aquest indicador encaixa amb el baix percentatge de nens que van a l'escola pública La Flama i podria confirmar les dinàmiques de dispersió urbana.

Recentment, també, l'Ajuntament ha posat a l'abast un nou mitjà per comunicar a tots els veïns del municipi les actuacions que es porten a terme a Sant Fruitós. Es tracta d'un butlletí d'informació municipal que a partir d'aquest maig del 2012 es pot trobar cada primer de mes a diferents establiments²⁴. El butlletí s'afegeixi als altres serveis de comunicació municipals com la web, el Twitter i el Facebook.

A nivell particular, cada entitat (l'Escola Flama, AMPANS i el Mas de Sant Iscle) realitza la seva corresponent comunicació a través de diferents canals però dirigida exclusivament al seu públic. L'Associació de veïns, actualment, està treballant en la posada en marxa d'una pàgina web.

²³ www.nace.edu.es

²⁴ A Pineda el butlletí d'informació municipal es pot trobar a la gasolinera.

2.7 Punts de trobada

Els punts de trobada detectats són pocs però útils per observar-ne els usos i els públics que els freqüenten. A continuació s'estableix una correlació entre els espais, usos i perfils de públic amb l'objectiu d'identificar zones d'interès.

ESPAI	ÚS	PÚBLIC
Escola	Educatiu	Nens/es i mestres
	Punt informal de trobada	Mares/pares i nens,
Pati Escola	Esportiu	Nens, adolescents i grups de futbol, principalment de Manresa
Les Pedres (bosc)	Punt de trobada informal	Adolescents
Les Escales (Quatre cases)	Punt de trobada informal	Adolescents
La Pista Polivalent	Punt de trobada informal	Adolescents
	Esportiu /Lúdic	Familiar
	Festiu.	Familiar i majors de 50 anys
Mas de Sant Iscle	Lúdic/ Esportiu	Famílies, esportistes, joves, gent gran
	Interès turístic	Famílies (de fora de la comarca)
	Agrari	Pagesos amb horts llogats
Local de l'Associació	Festiu	Familiar i majors de 50 anys
	Reunió	Junta de l'Associació
Parada del Bus	Transport	Adolescents i dones de fer feina
Gasolinera	Serveis i punt de trobada informal	Veïns de la urbanització, de Manresa i Santpedor (En edat de treballar i conductors)
Kinergia ²⁵	Lúdic	Principalment dones majors de 35 anys (de Manresa i algunes de la urbanització)
Camp de Futbol (Pineda II)	Lúdic/Esportiu	Familiar i adolescents

Font: elaboració pròpia.

²⁵ Entitat que realitza classes de Txi Kung i altres tècniques per alliberar les capacitats del cos i de la ment. <http://www.kinergia.cat/>

3 Diagnòstic de cara l'acció

En el present apartat es desenvolupa el diagnòstic general de Pineda que pretén ser la culminació del coneixement útil per la intervenció i el punt de partida del projecte d'acció. Per la creació del diagnòstic s'ha emprat la metodologia usada per Henderson i Thomas (1992).

3.1 Situació general

La urbanització de Pineda, habitada per aproximadament 1.200 persones, mostra signes evidents del que se n'anomena ciutat dormitori. Els veïns de Pineda treballen, compren, es relacionen amb els amics i gaudeixen del seu temps d'oci en àrees de fora de la urbanització tot desplaçant-se principalment a Manresa i Santpedor. Aquest fet dificulta enormement que els veïns es trobin i es relacionin habitualment de forma espontània o periòdica per carrers i indrets de la urbanització. A més cal afegir que a Pineda no hi ha espais de socialització de referència on es duguin a terme amb regularitat activitats de dinamització. Tal i com indica l'AV *'No hi ha un espai públic clar perquè el que hi ha és merament de trànsit, al carrer només hi passen cotxes, no hi ha un espai peatonal, o zona cèntrica, una botiga, etc.'*. Conseqüentment, amb el pas del temps, el sentiment de comunitat, que en un moment determinat es va aconseguir a través del Restaurant – Piscina de Pineda de Bages, ha anat desapareixent i cada vegada és més difícil coordinar i controlar petits problemes de convivència relacionats amb el manteniment, funcionament i ordre de la urbanització. També des de l'Associació es recorda que *'Amb més de 20 anys que no hi ha hagut cap altre espai que substituís la seva funcionalitat i amb el creixement de la urbanització, tothom ha quedat tancat a casa. Hi havia el sentiment de comunitat perquè hi havia la percepció de pioners, com els nord-americans. Les primeres famílies que van venir a Pineda van construir elles mateixes els carreres i les parcel·les des de zero'*. Cal afegir que les estructures col·lectives que hi ha a Pineda actuen de forma aïllada en el territori, sense construir relacions conjuntes i pensant únicament en els seus públics i usuaris concrets. Al mateix temps la distància entre la urbanització i el nucli històric de Sant Fruitós és tan física com psicològica. Tant els diferents veïns com les entitats asseguren no tenir tirada al poble perquè queda lluny i hi ha un accés difícil degut als múltiples polígons i carreteres que amb el pas dels anys n'han dificultat l'accés. Des del Mas de Sant Iscle s'exclama que *'Sembla que no però encara que ets de Sant Fruitós estàs super aïllat del poble. Perquè vas a comprar o vas algun lloc i no vas a Sant Fruitós perquè tardes més. El que et queda més a prop és Santpedor i Manresa, que a vegades ja ens fa mandra. I per anar a Sant Fruitós has de passar per Manresa. No hi ha res per anar a Sant Fruitós i per tant te'n vas a Santpedor o a Manresa, això ho fa tothom'*. A nivell psicològic

també es pot comprovar aquest distanciament ja que cap de les persones consultades se sent veí de Sant Fruitós i són poc els que regularment acudeixen al poble. E.C. veïna des del 2009 comenta que *'És super lluny Sant Fruitós. Ens és més fàcil des d'aquí anar a Santpedor o Manresa'* i M.P en un sentit diferent assenyala que *'A Sant Fruitós et sents tant un bolet fora de lloc. Queda molt lluny, no tinc tirada i no és el meu poble. És una cosa molt especial'*. Entre els veïns i en vàries de les estructures col·lectives es detecta la sensació que l'administració municipal els cuida poc o té una mica abandonada la urbanització. Des del Mas de Sant Iscle es fa la reflexió entorn al fet que *'A vegades coses que s'han fet després no hi ha un manteniment al darrere. Tothom vol inaugurar places però un cop fetes, oblida't de mantenir-les, de netejar i de cuidar. Per mantenir, no trobes a ningú'*. Des d'una perspectiva diferent l'Associació de veïns considera que *'La urbanització de Pineda de Bages és un nucli de població suficientment important dins de Sant Fruitós motiu pel qual ens haurien de tenir més en compte'*. La política cultural i de serveis que impulsa l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages, sense descuidar l'abastiment dels recursos bàsics dels diferents veïnats, està pensada des de la centralitat del nucli històric de Sant Fruitós amb l'objectiu d'atreure els veïnatges al poble.

3.2 Definició i causes dels problemes detectats

El major problema que es detecta és la manca de sentiment de comunitat entre els veïns. La urbanització de Pineda i els seus veïns exemplifiquen el concepte introduït per Muñoz (2010) de la urbanització dispersa i la *civitas autista*. Les causes que s'han identificat i que ajuden a explicar aquest problema són les següents:

1. L'especialització dels usos del sòl.
2. La davallada d'interacció social en l'entorn de la urbanització.

Especialització dels usos del sòl

Les característiques urbanes de Pineda correspon a un model d'urbanització descrit per Muñoz (2010) amb carrers simplificats, reduïts únicament a ser lloc de trànsit de vehicles, i una morfologia urbana que convida a l'aïllament dins la parcel·la mateixa. Aquest fenomen contribueix, segons Muñoz (2010), a l'atomització dels valors convivencials i a la monotonia d'un espai urbà sense plegaments ni diferències. Qualsevol sentiment d'identitat i pertinença al col·lectiu es fa, doncs, difícil en un espai urbà pla com el de Pineda, no només pel que fa a la seva forma urbana -repetida, clonada i sense elements de diferenciació- sinó sobretot pel que fa a l'absència de la intensitat urbana que caracteritza la imatge del barri. Tal i com ja s'ha mencionat en el punt 1.4 Fonamentació teòrica (Efectes en les relacions socials de la població

resident en ciutats disperses) el principal problema és que l'estil de vida de les àrees residencials de baixa densitat minimitzen els espais de relació social.

La davallada de la interacció social

Per altra banda l'abandonament de la zona de socialització del Restaurant-Piscina o les activitats religioses de l'església de Sant Iscle de Bages han disminuït significativament els espais de relació i identificació dels veïns. Aquest fet ha comportat la lògica disminució dels contactes entre els veïns i s'ha vist agreujat per l'arribada d'un important volum de veïns que mai han disposat de cap espai de socialització a la urbanització. Contradictòriament l'augment de població, com a conseqüència de les diferents ampliacions de la urbanització, no ha comportat un augment de les relacions sinó una disminució progressiva dels contactes degut a la manca d'espais de referència. L'absència de polítiques o estratègies concretes per a la cohesió social i la participació en l'àmbit de Pineda sembla haver afectat negativament en el sentiment de comunitat i el nivell de relacions que actualment s'estableix entre els diferents veïns, entitats i administracions. Conseqüentment, aquest fet provoca que cada vegada sigui una mica més difícil construir projectes comuns i compartir espais públics. En les activitats organitzades per l'AV és freqüent escoltar queixes relacionades amb l'inicivisme d'alguns veïns que per exemple no llencen adequadament les brosses al seu lloc o els seus animals defequen i embruten els carrers. També cada cop és fa més difícil comunicar activitats, notícies, esdeveniments o sensibilitzar entorn alguna temàtica. La problemàtica d'existir un conjunt de veïns que viuen de forma individualitzada i autista en lloc d'una comunitat unida i participativa és que limita tota possibilitat d'acció i de progressió a nivell social. Les dificultats, inquietuds o neguits a les que s'han d'enfrontar els veïns és probable que es poguessin solucionar més efectivament a través d'una major cohesió social. La manca de trama social entre ells és també una font d'inseguretat. El poc contacte entre veïns (alguns poden passar-se mesos sense comunicar-se) i la baixa activitat dels espais públics fan de la urbanització un espai deshabitats i a vegades hostil.

Fins ara s'ha explicat que els veïns de la urbanització no tenen un sentiment de comunitat que els uneixi com a col·lectivitat, a aquest fet cal afegir-hi que els veïns tampoc tenen cap mena de sentiment de pertinença vers el municipi de Sant Fruitós. Aquest distanciament, tant físic com psicològic, té unes conseqüències que indirectament afecten a la comunitat de Sant Fruitós. Així, el distanciament provoca que els veïns es desplacin poc o molt poc al poble i per tant no ajudin a dinamitzar social, cultural i econòmicament la vida de Sant Fruitós. Cal afegir que la manca de presència dels veïns de la urbanització dins del nucli del poble (el centre polític i administratiu) produeix una disminució de la relació entre els líders d'opinió, els

poders polítics i econòmics del municipi. Aquest fet acaba comportant que ni l'administració local no té influències vers la urbanització ni els veïns de la urbanització tenen influència ni representativitat en els òrgans de presa de decisió del poble. Aquesta situació, en la qual no hi ha una interlocució eficaç, dificulta la capacitat des d'ambdós cantons per promoure estratègies o projectes.

3.3 Precisar les possibilitats d'emprendre una acció

A partir de l'anàlisi sociocultural de la urbanització de Pineda s'observen possibilitats suficients per engegar un procés de dinamització sociocultural. Per una banda, s'ha detectat unes mancances socials pròpies del context urbanístic, per l'altra, s'ha evidenciat que veïns, entitats i administració comparteixen en general la mateixa visió que explica els problemes de manca de relació entre els veïns. No obstant, no hi ha cap política ni estratègia per afrontar la poca relació ni els múltiples problemes associats que comporta la manca d'entramat social propi de l'urbanisme de baixa densitat, tal i com apunta Henry (2004). La manca d'una estructura que sigui capaç d'aglutinar a la majoria de veïns de la urbanització és el que ha provocat que al llarg dels anys no s'hagi consolidat cap experiència que els impliqués a tots. Malgrat això, la història de la urbanització amb l'experiència del Restaurant-Piscina indica que proposar un procés per dinamitzar socioculturalment la urbanització no és quelcom artificial. El projecte que es planteja vol recuperar el sentiment de comunitat que ja havia existit fins a principis dels anys 90, quan es va tancar l'únic espai d'interacció social de referència (el Restaurant-Piscina).

Després d'aquesta observació, es pot considerar que hi ha motius suficients per pensar que una acció d'intervenció comunitària per a la dinamització sociocultural pot arrelar entre els diferents agents socials de Pineda. Analitzada, doncs, la situació general es procedeix tot seguit a concretar les estratègies d'acció que hauran d'incloure el projecte per aconseguir modificar o millorar la situació actual de la manca de relació i sentiment de comunitat dels veïns de Pineda.

A mode de síntesi es presenta un DAFO complementat amb una matriu de definició d'estratègies en la qual es projecta en un eix l'autodiagnòstic intern (debilitats i forteses) i en l'altre, l'anàlisi de l'entorn (amenaces i oportunitats). La intenció és reflexionar sobre les interseccions entre els quatre elements a fi d'identificar diferents tipus d'estratègia possibles per a la realització del projecte de dinamització sociocultural a la urbanització de Pineda.

DAFO amb matriu de definició d'estratègies²⁶

	<p>OPORTUNITATS</p> <p>S'obrirà un debat participatiu entre els veïns, els empresaris, les institucions i les entitats en relació a com volen que sigui el barri el 2020.</p>	<p>AMENACES</p> <p>Que l'Ajuntament no s'involucri degut a la crisi econòmica i la política de centralitat.</p>
<p>FORTALESES</p> <p>Predisposició dels agents socials (entitats, veïns, administració locals).</p>	<p>ESTRATÈGIES DE POTENCIACIÓ</p> <p>Creació d'una exposició col·lectiva feta pels veïns i entitats de la urbanització amb activitats al seu voltant.</p>	<p>ESTRATÈGIES DEFENSIVES</p> <p>Reunions estratègiques amb l'Ajuntament per generar i millorar la identificació i la relació amb el poble dels veïns de la urbanització a través d'activitats concretes.</p>
<p>DEBILITATS</p> <p>Poca capacitat de convocatòria. I poca relació dels agents socials entre si.</p>	<p>ESTRATÈGIES DE REORINETACIÓ</p> <p>Creació d'un grup promotor integrat per diferents agents capaços d'impulsar el projecte al llarg del procés.</p>	<p>ESTRATÈGIES DE SUPERVIVÈNCIA</p> <p>Difusió i comunicació de les activitats a la ciutadania.</p>

Font: elaboració pròpia.

Estratègia de potenciació:

L'exposició col·lectiva creada entre els diferents agents socials ha de servir per augmentar la interacció social a la urbanització al llarg del procés i fer emergir en la consciència dels diferents veïns i agents la necessitat de treballar per una comunitat participativa i cohesionada. L'exposició és, doncs, una nova oportunitat per crear nous espais de relació tant físics com virtuals i plantejar quin és el futur que es vol per a la urbanització.

Estratègia de reorientació:

L'estratègia de reorientació es planteja enfocada des de la vessant de la metodologia del Treball Comunitari. És per això que és vital la creació d'un grup promotor que lideri el projecte i que poc a poc sigui capaç d'anar ampliant els seu suport als diferents agents socials del territori. En aquesta direcció es proposa que el grup promotor estigui integrat per membres de diferents entitats i per veïns per dos motius: en primer lloc, perquè compartir el procés entre un petit nombre d'entitats significa repartir esforços i en segon lloc, perquè la participació en

²⁶ A partir de les tècniques participatives per al debat grupal de Martí (2009).

un projecte conjunt, per primera vegada, ajudaria a millorar la relació entre els diferents agents socials.

Estratègia defensiva:

Per fer front a la possible amenaça que l'Ajuntament consideri que un procés de dinamització en una urbanització de baixa densitat està fora de l'agenda política del govern municipal l'estratègia defensiva que es pretén dur a terme és indicar els benefici socials, polítics i econòmics que té com a conseqüència el procés. Un dels elements que per tant esdevindran imprescindibles seran els indicadors o tot aquell material (en diferents suports) que siguin capaços de mostrar la incidència del projecte d'acord amb els objectius inicials.

Estratègia de supervivència:

L'amenaça externa que el projecte de dinamització d'una urbanització de baixa densitat sigui incomprès des d'algun sector social així com la poca capacitat de convocatòria que té l'AV obliga a emprendre una estratègia decidida de comunicació. El Pla de comunicació ha de servir al llarg del projecte per difondre i explicar, generar més interacció, fer seguiment i aconseguir recolzaments.

Per acabar de finalitzar aquest apartat de diagnòstic, a continuació es presenta un llistat de possibilitats i inconvenients amb deu punts que cal tenir en compte en el moment d'emprendre la intervenció. La capacitat d'esquivar els inconvenients i potenciar les possibilitats facilitarà la posada en marxa del projecte que es vol dur a terme. El llistat que es detalla tot seguit s'ha configurat a partir del coneixement obtingut en la fase d'immersió en l'espai social.

1. **INCONVENIENT:** la morfologia urbana de la urbanització de Pineda caracteritzada per l'especialització del sòl i la baixa densitat, pròpies de la ciutats disperses, condicionen tot procés d'intervenció i en dificulten la posada en marxa. Al llarg del procés que es pretén dur a terme s'ha de tenir en compte que es treballa en un context de ciutat dispersa i no de ciutat compacta. Això significa treballar en polítiques culturals, socials, econòmiques distintes de les que tradicionalment s'apliquen.
2. **INCONVENIENT:** desenvolupar qualsevol mena d'intervenció o acció per dotar de serveis, cultura, dinamització, no és habitual en àrees residencials de baixa densitat i des de l'administració local no es contempla com a prioritari, ja que tota política és de centralitat pensada des l'òptica de la ciutat compacta i no de la ciutat dispersa.

3. **POSSIBILITAT:** entre els diferents agents socials presents a la urbanització hi ha una mateixa visió en la qual s'observa que el tancament del Restaurant-Piscina i la manca d'espais de relació és un dels factors que influeixen negativament en la situació de Pineda. Des d'aquesta perspectiva, fàcilment es pot trobar un punt de partida des del qual consensuar amb els diferents agents un projecte conjunt.
4. **POSSIBILITAT:** l'Administració local té la necessitat de buscar interlocutors útils per difondre i propugnar les seves polítiques entre els veïns de la urbanització de Pineda. El nou equip de govern es mostra obert a escoltar nous projectes entorn el veïnatge de Pineda.
5. **POSSIBILITAT:** totes les estructures col·lectives consultades es mostren obertes a participar en un projecte que pugui ser útil per la dinamització sociocultural de Pineda, el qual consideren que és necessari.
6. **POSSIBILITAT:** hi ha un segment de veïns que conjuntament amb l'AV estarien interessats a col·laborar i a tirar endavant un projecte per la dinamització sociocultural de Pineda de Bages, el qual consideren que seria beneficiós.
7. **INCONVENIENT:** El procés d'adhesió de veïns a un procés no seria en un primer moment majoritari. Es detecta que hi ha un percentatge de veïns que segurament no participarien i que per tant difícilment, d'entrada, es podria aconseguir un ampli suport per engegar un procés.
8. **POSSIBILITAT:** la creació d'un projecte que satisfaci diferents necessitats (empresarials, social i/o institucionals) és una oportunitat per establir sinèrgies, per primera vegada, entre estructures col·lectives, empreses, veïns i administració en un projecte comú per dinamitzar socioculturalment la urbanització de Pineda.
9. **POSSIBILITAT:** la dinamització cultural d'una zona ubicada en el centre de l'eix Manresa – Santpedor pot interessar a l'administració local des d'una perspectiva estratègica (lúdica, esportiva i d'oci, cultural, residencial), així com per millorar, també, la presència i la visibilitat institucional del municipi de Sant Fruitós en l'àrea de la urbanització de Pineda i els seus entorns.
10. **INCONVENIENT:** el context de crisi econòmica és un factor advers que cal tenir molt en consideració. L'administració local, si bé, pot recolzar el projecte a nivell logístic, no és previsible que s'aventuri en cap projecte innovador o pilot que suposi un cert risc. És per aquest motiu que la proposta que s'ha de plantejar en tot moment ha de tenir present que l'administració local no podrà realitzar aportacions econòmiques

significatives sinó que s'hauran de preveure aportacions d'altres tipus com logístiques, de recursos materials i suport institucional.

3.4 Fixar els objectius i prioritats de la intervenció

A continuació, i després d'haver analitzat el coneixement obtingut a partir de l'anàlisi sociocultural, es procedeix a establir els objectius i les prioritats de la intervenció que es proposa dur a terme en el present projecte 'Treball Comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'.

Projecte de desenvolupament comunitari

Lloc d'intervenció: urbanització de Pineda de Bages (Sant Fruitós de Bages)

Col·lectiu: veïns, associacions, institucions, empreses, etc., vinculats a la urbanització de Pineda de Bages.

Objectiu del projecte: desencadenar un procés per la dinamització sociocultural a la urbanització de Pineda de Bages.

Prioritat 1: augmentar la relació entre els agents socials de Pineda de Bages.

Prioritat 2: generar sentiment de comunitat i identitat.

Prioritat 3: augmentar els vincles amb el nucli històric de Sant Fruitós de Bages.

Temporalització i fases del projecte: duració del projecte 12 mesos: juny del 2012 - juny del 2013.

**BLOC IV. Definició del projecte d'intervenció comunitari
'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la
urbanització de Pineda de Bages'**

En el present bloc es procedeix a definir i concretar amb el màxim de detall possible el projecte d'intervenció comunitari que porta per nom 'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'. El bloc s'ha estructurat en els següents apartats:

1. **Presentació del projecte d'intervenció comunitari.** A mode de resum executiu es presenta el projecte en termes generals incidint en els objectius i les diferents fases d'execució.
2. **Estratègia de captació de públics.** En aquest apartat es fa una reflexió entorn els diferents segments de públics als quals pretén dirigir-se el projecte.
3. **Fases d'execució del projecte.** El projecte s'estructura en diferents fases i cada una es detalla en aquest capítol amb els seus objectius, tasques a desenvolupar, temporalització i pressupost.
4. **Programació i temporalització d'activitats.** En aquest apartat es justifica i concreta la programació d'activitats. S'aporta un calendari on es pot visualitzar les dates de cada esdeveniment.
5. **Estratègia comunicativa.** En aquest capítol s'explicita l'estratègia comunicativa necessària al llarg de tot el procés per poder assolir els objectius amb garanties d'èxit. En aquest apartat també es detallen els mitjans i suports emprats, les tasques a realitzar i el pressupost.
6. **Pla econòmic.** El pla econòmic mostra les diferents estratègies per fer viable econòmicament el procés d'intervenció comunitari. Es detallen els pressupostos de totes les partides amb els corresponents ingressos i despeses.
7. **Escenaris.** Aquest últim capítol posa sobre la taula els diferents escenaris amb els quals el projecte es pot trobar.

1 Presentació del projecte

El projecte 'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages' aborda els problemes socials derivats de la disminució dels contactes i la interacció social entre els veïns de la urbanització. Així, el projecte s'emmarca en un context condicionat per un urbanisme de baixa densitat residencial que fomenta l'aïllament de les persones que hi viuen. A la vegada, l'absència d'espais de relació i de polítiques o estructures que estimulin la interrelació entre els diferents agents socials fa que els 1.200 residents de la urbanització no tinguin cap sentiment de pertinença a una comunitat.

L'objectiu principal del projecte és desencadenar un procés per dinamitzar socioculturalment Pineda de Bages. Mitjançant un procés participatiu estructurat i planificat en diverses fases es pretén estimular la relació entre els diferents agents socials presents a la urbanització i crear nous espais tant físics com virtuals d'interrelació. La metodologia del Treball Comunitari és l'emprada per aconseguir el canvi o millora que planteja el projecte respecte la situació actual.

El projecte es desenvolupa en tres fases diferents que es complementen entre si en un període aproximat de dotze mesos, entre el juliol del 2012 i el juny del 2013:

1ra fase - Constitució del grup promotor. En el període comprès entre juliol i el setembre del 2012 es duen a terme les presentacions i reunions necessàries per crear un grup promotor capaç d'engegar el projecte. L'objectiu d'aquesta fase consisteix en conscienciar als líders d'opinió de la necessitat d'emprendre una intervenció comunitària per la dinamització sociocultural de la urbanització.

2na fase – Mobilització participativa. En el període comprès entre el setembre i el desembre del 2012 es durà a terme la presentació del projecte i s'iniciaran les activitats amb la comunitat de veïns de Pineda de Bages. Les activitats seran part d'un procés col·lectiu per construir una exposició comunitària que s'inaugurarà l'abril del 2013 a la mateixa urbanització.

3ra fase – Exposició comunitària. En el període comprès entre el gener i el juny del 2013 es duran a terme un conjunt d'activitats a l'entorn de l'exposició col·lectiva que versarà sobre la temàtica 'Com volem que sigui Pineda de Bages el 2020?' Durant aquests mesos es realitzarà el muntatge de l'exposició col·lectiva, la festa d'inauguració, diverses activitats i debats de reflexió i avaluació del procés realitzat des de l'inici del projecte. L'objectiu d'aquesta fase consisteix en culminar el procés en un producte cultural concret i festiu en el qual els diferents

agents socials s'hi puguin sentir identificats, fent emergir el sentiment de comunitat així com generar un debat social que qüestioni quin és el futur de la urbanització.

2 Estratègia de captació de públics

En el present capítol es pretén desenvolupar una breu anàlisi a mode d'un pla de gestió de públics²⁷ a fi d'estructurar les estratègies i prioritats adients per cadascun dels segments de població que es vol fer participar en el procés. S'ha considerat important tractar ara aquest aspecte pel fet que en el context concret de la urbanització de Pineda de Bages no hi ha ni polítiques de proximitat per incentivar la demanda cultural ni una oferta cultural estable. Així, un dels principals problemes és que els diferents segments de públics que es volen captar no estan acostumats a consumir cultura o a realitzar les seves activitats d'oci de forma habitual en l'entorn de la urbanització.

A continuació es presenta un modest mapa de públics en el qual s'han creat cinc segments a partir de la variable de l'estadi vital. Així la població ha estat dividida en infants, adolescents i joves, *singles* i parelles sense dependència, parelles amb dependència i edat avançada. Cada segment s'ha posat en relació amb el número de persones comprès entre les edats del segment²⁸, segons les dades del padró municipal²⁹, i els espais de relació que s'ha detectat que usa actualment cada col·lectiu.

Segment	Perfil	Dimensió mercat	Espais freqüentats
Infants	0 - 14 anys – Edat de Formació.	165	Escola Flama.
Adolescents, joves	15 – 24 anys – Edat de Formació.	96	Les Pedres, les escales, camp de futbol, parada del bus, pati escola, pista polivalent.
<i>Singles</i> , parelles sense dependència	25 – 34 anys – Edat de Treballar.	83	Mas de Sant Iscle, gasolinera.
Parelles amb dependència	35 – 55 anys - Edat de Treballar.	266	Escola Flama, pista polivalent, Mas de Sant Iscle, gasolinera.
Edat avançada	56 -100 anys – A partir dels 65 anys edat de jubilació.	303	Pista polivalent, Mas de Sant Iscle, local de l'associació, Kinèrgia.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Per tal de captar els diferents segments de públics identificats es planteja desenvolupar dos estratègies diferents. Es creu convenient realitzar estratègies tant per a la creació d'interès

²⁷ Es pren de referència metodològica el *Pla de gestió de públics culturals* proposat per Sellas i Colomer (2009).

²⁸ La correlació dels segments i les edats és aproximada. Hi ha *singles* que tenen més de 34 anys i parelles amb dependència que tenen menys de 34 anys.

²⁹ S'ha agafat de referència els habitants residents a la urbanització de Pineda de Bages segons el cens del Padró Municipal.

(amb accions educatives i de comunicació social) com per activar la demanda (amb accions de producte i d'accessibilitat). A continuació es mostra una taula on es concreten les estratègies per cadascun dels segments i la seva prioritat.

	Infants	Adolescents, joves	Singles, parelles sense dependència	Parelles amb dependència	Edat avançada
Estratègia educativa	***				
Estratègia de comunicació social		**	*	**	***
Estratègia de producte		**	*	***	**
Estratègia d'accessibilitat		**	*	**	**

Font: elaboració pròpia.

L'elecció de les diferents estratègies per cada segment i el nivell de prioritat s'ha establert en base als següents motius:

- **Infants:** en el segment d'edats comprès entre els 0 als 14 anys és interessant crear una experiència que tingui una incidència en el sistema personal del valors. El treball conjunt amb l'Escola Flama pot ser una oportunitat per treballar aspectes relacionats amb l'eix temàtic proposat pel projecte i que serveixi per sensibilitzar aquest col·lectiu vers els valors de participació, cohesió, sostenibilitat, etc. La importància d'incidir en la població de menor edat ajuda a arrossegar o a conscienciar també el segment de parelles amb dependència. Per aquest motiu la prioritat en el segment d'infants és la màxima.
- **Adolescents i joves:** és un col·lectiu encara dependent econòmicament i que en la majoria de casos no disposa de vehicle propi per desplaçar-se lliurement fora de la urbanització. Aquest fet comporta que els mateixos joves hagin creat espontàniament múltiples espais de trobada. L'acció que es vol dur a terme per captar l'atenció d'aquest segment és de comunicació social mitjançant l'ús de les xarxes socials, com el Facebook, que puguin ser prescriptores del procés en el qual es vol involucrar els adolescents i joves. S'ha considerat que aquesta estratègia per crear interès ha d'anar acompanyada d'estratègies per activar la demanda. Per aquest segment es plantegen activitats específiques adreçades a aquest col·lectiu.
- **Singles i parelles sense dependència:** aquest col·lectiu és poc o molt poc freqüent a Pineda, tal i com s'ha detectat a partir d'estudis teòrics i l'anàlisi sociocultural realitzat anteriorment. Per aquest motiu aquest és el col·lectiu al que es destina menor

prioritat. No obstant, es considera oportú crear algunes activitat i espais que puguin ser atractius per la franja d'edats compresa entre els 25 i 34 anys.

- **Parelles amb dependència:** és un col·lectiu important pel que fa al nombre i està configurat per residents que, majoritàriament, porten pocs anys vivint a la urbanització. És fonamental captar aquest col·lectiu perquè són els residents que tenen un període encara llarg per viure a Pineda, estan en una edat jove i tenen fills amb els quals gaudir del seu temps d'oci. La prioritat per aquest col·lectiu és màxima i es considera oportú establir estratègies per crear interès i per activar la demanda. Les accions per aquest segment han d'estar pensades per un públic familiar amb activitats i tallers infantils. Per altra banda es creu adient fer accions de comunicació social per fer emergir la necessitat de treballar per un barri millor en el futur.
- **Edat avançada:** és un segment de població al qual se li atorga també la prioritat màxima perquè són els residents que porten més anys vivint a Pineda i són els qui mantenen més sentiment de pertinença a la urbanització. A la vegada, aquest col·lectiu és el qui té majors influències, contactes i capacitat per desencadenar un procés participatiu motiu pel qual es considera important captar-lo. Les estratègies per crear interès van acompanyades per les d'activació de la demanda. En aquest sentit es creu oportú fer més èmfasi en les accions de comunicació social que no pas en les de producte perquè aquest col·lectiu és el que acostuma a participar majoritàriament en les activitats de l'Associació de Veïns.

Tot seguit es detallen les accions per cadascun dels segments.

Segment: infants
Estratègia: acció educativa per a la creació d'interès.
Prioritat: ***
Accions per a la creació d'interès
- Tallers temàtics.
- Arbre dels desitjos.
- Visites a l'exposició col·lectiva.

Segment: adolescents i joves
Estratègia: acció de comunicació social per a la creació d'interès i acció de producte i d'accessibilitat per activar la demanda.
Prioritat: **
Acció per a la creació d'interès
- Creació d'un Facebook
Accions per a l'activació de la demanda
- Concurs fotogràfic.
- Festa d'inauguració.

Segment: <i>singles</i> i parelles sense dependència
Estratègia: acció de comunicació social per a la creació d'interès i acció de producte i accessibilitat per activar la demanda.
Prioritat: *
Acció per a la creació d'interès - Creació d'un Facebook
Accions per activar la demanda - Festa d'inauguració - Activitat de l'exposició

Segment: parelles amb dependència
Estratègia: acció de comunicació social per a la creació d'interès i acció de producte i accessibilitat per activar la demanda.
Prioritat: ***
Accions per a la creació d'interès - Creació d'un blog - Creació d'un Facebook
Accions per activar la demanda - Arbre dels desitjos - Taller infantil temàtic - Festa d'inauguració - Exposició - Activitats exposició

Segment: edat avançada
Estratègia: acció de comunicació social per a la creació d'interès i acció de producte i accessibilitat per activar la demanda.
Prioritat: ***
Accions per a la creació d'interès - Creació d'un blog
Accions per activar la demanda - Taller temàtic - Festa d'inauguració - Exposició - Activitats exposició

3 Fases i execució del projecte

En el present apartat es defineixen les fases del projecte d'intervenció comunitari 'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages'. S'ha cregut oportú plantejar tot un conjunt de tasques i activitats orientatives per desenvolupar el procés. No obstant s'obra l'espai, d'altra banda desitjable, perquè veïns, entitats i institucions plantegin altres activitats.

3.1 FASE 1 - Constitució del grup promotor

Període d'execució: juny - agost del 2012

Objectiu: conscienciar als líders d'opinió de la necessitat d'emprendre un procés de dinamització sociocultural i constituir un grup promotor que pugui liderar-lo.

Pressupost: 0€

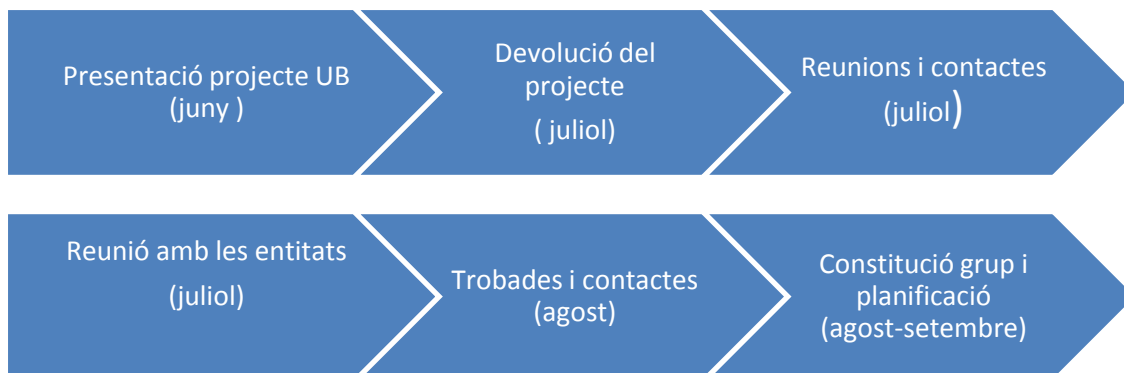
Presentació FASE 1 -----

En aquest període comprès entre els mesos d'estiu es duran a terme les reunions i els contactes necessaris per crear un grup promotor format per veïns, entitats col·lectives i amb els suport de l'administració local per posar en marxa el procés de dinamització sociocultural a Pineda.

Tasques: presentacions, reunions i contactes.

1. Presentació del projecte d'intervenció comunitari 'Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages' a la Universitat de Barcelona.
2. Devolució del projecte a les entitats i veïns que han participat activament en el projecte.
3. Reunions individuals per comentar el projecte amb l'Associació de Veïns, l'Ajuntament de Sant Fruitós, el Mas de Sant Iscle, AMPANS, l'Escola Flama, el Festival de Música Clàssica i Kinergia.
4. Reunió conjunta entre les diferent entitats col·lectives interessades a participar en el procés.
5. Trobades i contactes amb els veïns.
6. Reunió per constituir el grup promotor i per planificar el procés.

Gràfic del procés

Organització i funcionament del grup promotor

El propòsit de crear un grup promotor té per objectiu aglutinar els representants de les diferents entitats i institucions presents a Pineda en un projecte comú de dinamització en benefici de tots. Es creu necessari crear un grup intergrup al configurat per un mínim dels següents: l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages, l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages, el Mas de Sant Iscle, AMPANS, l'Escola Flama, el Festival de Música Clàssica i Kinergia. La unió de les diferents entitats i institucions permet abordar amb majors garanties d'èxit la problemàtica social de la baixa interacció entre veïns i entitats de Pineda.

El grup promotor ha de possibilitar, per tant, el treball conjunt, l'establiment de sinèrgies i la cooperació entre els diferents membre que en formin part. Això significa el desenvolupament d'un projecte compartit on els costos i els beneficis han de poder repetir-se.

La missió del grup promotor és la de liderar i vetllar pel correcte desenvolupament del projecte de dinamització sociocultural de Pineda de Bages.

Pel funcionament del projecte es creu convenient la contractació d'una persona que pugui ajudar a coordinar el procés i hi pugui dedicar unes hores fixes setmanalment. És per aquest motiu que en els pressupostos s'inclou el cost per a la contractació d'un dinamitzador³⁰ sociocultural amb un contracte d'obra i servei a temps parcial (6h setmanals)³¹ des de l'1 de setembre fins al 28 de juny. La contractació aniria a càrrec de l'Associació de Veïns³² i el grup promotor, a mode d'òrgan de govern, en faria el seguiment i avaluació.

L'organització que es vol crear és un grup promotor activament implicat que, conjuntament amb la persona contractada, pugui ser capaç de desencadenar un procés per dinamitzar

³⁰ El cost del dinamitzador també s'ha pressupostat en les corresponents fases.

³¹ Veure annex 11: procés de contractació

³² Veure annex 12: qüestionari per analitzar i descriure llocs de treball

socioculturalment la urbanització. Per tant, es considera necessari que el grup promotor es reuneixi un cop al mes com a mínim per organitzar el procés, fer seguiment i avaluar les diferents activitats del projecte. Les reunions del grup promotor han d'estar integrades per representants de les diferents entitats i també, a mesura que el procés adquireixi més recolzament, per veïns que puguin aportar energia o dedicació al projecte. En funció de la dimensió i les necessitats del grup es pot preveure la creació de comissions. En tota comissió sempre hi haurà d'haver algun representant del grup promotor.

L'espai de reunió pot establir-se en un lloc fix com el local de l'AV o anar variant entre els locals de les diferents entitats (AV, Escola Flama, Mas de Sant Iscle, Kinergia, etc.).

3.2 FASE 2 - Mobilització participativa

Període d'execució: setembre - desembre de 2012

Objectiu: generar nous espais d'interacció social i potenciar els ja existents.

Pressupost: 3.303,76€

Presentació FASE 2 -----

En aquesta fase es busca la manera per potenciar la relació social entre els diferents agents mitjançant activitats entorn el tema 'Com volem que sigui Pineda el 2020?' Les activitats que es plantegen són una excusa per posar en contacte els veïns i fer aflorar el sentiment de pertinença a una comunitat. En aquesta etapa és important fer una important difusió del projecte per anar ampliant tota mena de suports socials, econòmics, institucionals, etc.

Tasques: posada en marxa del projecte d'intervenció comunitari i inici de les activitats.

1. Presentació del projecte a la comunitat de veïns. Un cop s'ha conclòs la Fase I, i per tant hi ha un grup promotor capaç de liderar el procés de dinamització sociocultural, es dóna a conèixer el projecte amb un nom i lema diferent del que s'ha vingut utilitzant fins ara ('Treball Comunitari per a la dinamització sociocultural a la urbanització de Pineda de Bages'). La presentació del procés i el grup promotor es considera oportú que es realitzi al gimnàs de l'Escola Flama o en algun altre espai on es pugui crear un ambient d'expectació i ganes de participar.
2. A partir de l'eix temàtic 'Com volem que sigui Pineda el 2020?' es desenvolupen diferents activitats organitzades amb la col·laboració de les entitats presents a la urbanització.

- 2.1 'Solucions dolces pel 2020'. L'activitat consisteix en la realització del 1r concurs de pastissos de Pineda de Bages on els participants aporten el seu pastís i s'intercanvien receptes. Organitzat per l'AV en motiu de la celebració de la Castanyada.
- 2.2 'Pintem el nostre futur'. Taller organitzat per l'Escola Flama amb la col·laboració de l'AMPA amb nens de diversos cursos per pintar un tros del mur de la pista de l'escola.
- 2.3 'L'Arbre dels desitjos'. Activitat organitzada per AMPANS que consisteix en decorar un arbre de Nadal on després tothom qui ho vulgui podrà enviar el seu desig. Es proposa fer dos tallers de decoració d'elements amb materials reciclables amb membres de l'Associació de Veïns i alumnes de l'Escola Flama. Tothom qui ho vulgui podrà fer arribar el seu desig a través de les xarxes socials i també en una bústia que s'habilitarà al costat de l'arbre. Els desitjos expressats per la gent formaran part de l'exposició col·lectiva.
3. Com cada any es manté la tradicional Missa del Gall organitzada per l'AV a l'església de Sant Iscle de Bages.
4. 'Pineda collita del 1965 – 2020'. Concurs fotogràfic. Organitzat per l'AV aquesta activitat consisteix en un concurs de fotografia que s'iniciarà l'octubre del 2012 i acabarà el març del 2013. Es pot participar al concurs enviant les fotos a través de Facebook, blog, mail o fent-les arribar físicament a qualsevol de les entitats col·lectives que participin en el procés. Les fotografies enviades es mostraran a l'exposició col·lectiva que tindrà lloc del 20 d'abril al 31 de maig al Mas de Sant Iscle. Durant l'exposició els visitants podran votar la fotografia que més els agradi. La més votada serà la guanyadora del concurs i obtindrà com a premi un abonament pel Festival de Música Clàssica de Sant Fruitós de Bages. A banda es farà un sorteig entre tots els participants del concurs on es regalaran quatre entrades per l'Ecorail del Cardener. També es sortejarà tres tasts de vins amb productes de l'Agrobotiga del Mas de Sant Iscle per dues persones entre tots els visitants de l'Exposició que hagin participat en el procés de votació.

Gràfic del procés

3.3 FASE 3 - Exposició comunitària

Període: gener – juny de 2013

Objectiu: crear un espai nou de diàleg i de reflexió que faci aflorar el sentiment de pertinença i identitat entre els agents socials de la urbanització de Pineda de Bages.

Pressupost: 6.742,56€

Presentació FASE 3 -----

A partir del gener les diferents entitats dissenyaran i crearan una exposició col·lectiva on es mostraran els diferents treballs realitzats durant la fase 2. En aquest període es realitzaran les activitats de muntatge de l'exposició, la festa d'inauguració, les visites i els debats de reflexió i l'avaluació del procés. Així l'exposició ha de ser una eina de síntesi que ajudi a emfatitzar els aspectes apresos i compartits durant el procés, entorn l'eix temàtic 'Com volem que sigui Pineda el 2020?'. L'objectiu de concloure el procés amb una exposició està pensat per implicar als diferents agents socials en la construcció d'un projecte conjunt en el qual tothom s'hi pugui sentir identificat i pugui reconèixer-lo com a propi. Les activitats que es plantegen al voltant del fet expositiu es consideren oportunes per aconseguir generar trànsit de visites i poder fer emergir el debat social de quin és el model d'urbanització que es vol en el futur.

Tasques: activitats per preparar l'exposició, fer-ne difusió i l'avaluació del procés.

1. El dia 7 de gener es presenta la convocatòria de l'exposició del 20 d'abril al Mas de Sant Iscle i s'inicia una campanya per trobar un títol a partir de l'eix temàtic 'Com volem que sigui Pineda el 2020?'. Organitzat pels diferents membres del grup promotor s'inicia una campanya de difusió a través de les xarxes socials (Facebook, blog, mail) perquè tothom qui vulgui hi participi:
 - Del 7 de gener fins l'1 de febrer es podran fer arribar diferents propostes de títols per a l'exposició col·lectiva.
 - Del 5 de febrer fins a l'1 de març es podrà votar els títols proposats.
 - Totes les persones que vulguin participar en la creació de l'exposició col·lectiva ho podran fer a través dels diferents tallers que duren a terme les entitats o també a nivell individual, entre el març i l'abril. La creació de qualsevol obra, contingut o aportació de material ha d'estar subjecta al tema principal 'Com volem que sigui Pineda el 2020?'

- Del 16 al 19 d'abril les entitats i persones a títol individual podran portar el seu projecte i ubicar-lo a l'espai de l'exposició al Mas de Sant Iscle.
- Les creacions, obres i materials aportats per les entitats i particulars seran retornats en finalitzar l'exposició, entre el 1 i el 3 de juny.

2. Preparació de l'exposició:

2.1 'Com fer una exposició? De la mà...'. Aquesta activitat està pensada per incentivar als més petits en l'acció de crear una exposició. La visita d'un artista professional amb experiència ha de servir per donar consells de forma personal als protagonistes de l'acció: els nens. D'aquesta manera es pretén trencar la imatge artificial de l'artista com a ésser amb qualitats divines i ensenyar els valors d'esforç, creativitat, constància i aprenentatge que es necessita per crear qualsevol cosa. Així, es plantegen dues trobades, una realitzada en l'àmbit de l'Escola Flama i l'altre amb el col·lectiu d'AMPANS.

2.2 Tallers. Les entitats participants fins el 18 d'abril podran realitzar tallers per contribuir a la creació de l'exposició i així aportar la seva pròpia visió de Pineda. Des del procés es propiciarà la realització de dos tallers expositius organitzats per l'Escola Flama i AMPANS amb la col·laboració de l'Associació de Veïns.

2.3 Adequació i preparació de l'exposició. Des de principis de març es preveu iniciar l'adequació i el muntatge de l'exposició a les sales del Mas de Sant Iscle.

3. Festa d'inauguració al Mas de Sant Iscle. El dia 20 d'abril es realitzarà una festa per inaugurar l'exposició que mostra el procés realitzat des del juny del 2012 fins l'abril del 2013. L'esdeveniment ha d'intentar ser una experiència més que no pas una festa d'inauguració. Per tant és fonamental cuidar en tot moment l'entorn, els detalls i l'ambient. L'acte es planteja en tres parts:

1.2 Recepció dels convidats i presentació de l'exposició. L'acte hauria d'anar a càrrec d'una persona simbòlica i coneguda, ja sigui del món de la cultura, de l'àmbit social, periodístic o esportiu. Es pensa amb algú que sigui capaç de captar l'interès de la gent i que pugui tenir un vincle especial amb Pineda.

1.3 Visita a l'exposició. Ha de ser un espai simbòlic construït amb l'esforç col·lectiu. Les diferents visions i missatges han d'aconseguir transmetre i fer aflorar el sentiment de comunitat i pertinença a Pineda de Bages.

1.4 Concert de música. Es considera oportú acabar la nit amb un concert que tanqui la celebració amb un to festiu. Així, es pensa en algun grup de música que pugui

agradar a un segment ampli de públic. Un grup que es suggereix és *Let it Flow*³³ un quartet Manresà amb versions de soul i funk d'artistes com Beyoncé, Amy Winehouse o Chaka Khan.

2. Activitats dins del marc de l'exposició:

2.2 Festa de l'Arbre. En la tradicional plantada de l'arbre que realitza cada any l'AV es proposa complementar l'acte amb una visita al Mas de Sant Iscle i a l'exposició comentada per Jaume Plans, historiador que recentment ha publicat un estudi sobre la parròquia de Sant Iscle de Bages.

2.3 Visita escolar de l'Escola Flama i d'AMPANS. Es planteja que els cursos de l'escola Flama així com d'AMPANS que han participat en l'exposició hi facin una visita. Aquesta sortida dins l'horari escolar que no requereix de servei de transport es pot complementar amb la visita per les vinyes i horts del Mas de Sant Iscle on actualment ja s'hi realitzen visites.

2.4 Txi Kung al Mas de Sant Iscle. Es proposa a l'entitat de Kinergia realitzar una sessió a l'entorn proper del Mas de Sant Iscle un dissabte o diumenge el matí. D'aquesta manera, una vegada s'acabi la sessió a l'aire lliure es pot aprofitar l'ocasió perquè els participants facin una visita a l'exposició.

2.5 Taula rodona. Debat obert on els diferents agents socials parlen entorn quins són els reptes presents i futurs per tenir una urbanització millor. Aquest acte es planteja amb la intenció que els diferents agents i membres del grup promotor expressin públicament quina és la seva posició vers el treball de comunitat que s'està duent a terme i quin és el compromís que es tindrà a partir del juny.

2.6 Presentació de la programació del Festival de Música Clàssica. A mitjans de maig es creu convenient realitzar una roda de premsa per presentar davant dels mitjans de comunicació i els veïns la programació del Festival de Música Clàssica que tindrà lloc a l'agost en el mateix Mas de Sant Iscle.

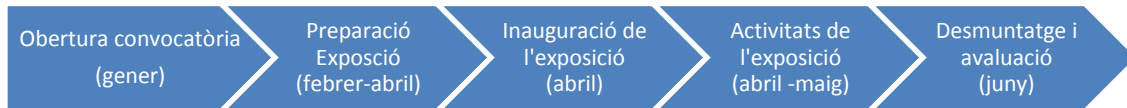
2.7 Acte de clausura de l'exposició. Sessió en la qual s'avalua el procés realitzat entre els veïns i diferents entitats que hi han participat, es resol el premi del concurs de fotografia i es celebra la realització del procés compartit.

3. Desmuntatge i presentació de la memòria. Entre els dies 1 i 3 de juny es procedeix al desmuntatge de l'exposició convidant a totes aquelles persones que han participat en el procés a recollir les seves fotografies, obres o materials aportats. Les últimes setmanes del mes de juny es realitzarà la memòria d'activitats, l'avaluació del procés i

³³<http://laiabadrenas.bandcamp.com/album/let-it-flow>

la corresponent difusió a través de les xarxes socials. És en aquestes últimes setmanes quan el grup promotor s'ha de reunir per avaluar globalment el procés i decidir en quina direcció vol continuar treballant.

Gràfic del procés

4 Programació i temporalització d'activitats

La programació d'activitats s'ha dissenyat partint de les activitats que l'AV en anys anteriors ja venia realitzant. Així s'han mantingut aquelles activitats que ja són pròpies de la urbanització i que els veïns hi estan acostumats. A banda, s'han introduït tot un conjunt d'esdeveniments que augmenten significativament el nombre d'activitats que es duen a terme normalment a la urbanització.

S'ha considerat oportú programar esdeveniments en dos tipologies d'espais diferents:

- En l'espai físic de la urbanització (públic i privat).
- En l'espai virtual de les xarxes socials.

Ambdós espais són essencials per propiciar noves interaccions entre els veïns i les entitats de la urbanització.

Les activitats que s'han dissenyat a l'entorn físic de Pineda de Bages s'han pensat en dos blocs diferents:

- Activitats de caps de setmana adreçades a un públic més proper al de l'AV.
- Activitats de dilluns a divendres adreçades a un públic proper a l'Escola Flama i AMPANS.

Per altra banda, els esdeveniments i concursos que tenen lloc a les xarxes socials pretenen mantenir viu un espai de trobada permanent, accessible des de qualsevol lloc i a tota hora.

En referència a l'exposició s'ha pressupostat que el període d'obertura estaria comprès entre el 21 d'abril i el 31 de maig, de dijous a diumenge, en els mateixos horaris que actualment fa l'Agrobotiga del Mas de Sant Iscle, de 9 a 21h. La decisió d'acotar els dies de visita de dijous a diumenge respon a una doble necessitat:

- Econòmica. Es redueix el cost d'obertura i manteniment.
- Social. Es propicia que la gent visiti l'exposició uns dies concrets per facilitar la possibilitat de trobades espontànies entre veïns i generar, així, més interaccions.

Cal especificar que l'exposició està pensada per ser muntada en el nou espai que el Mas de Sant Iscle a principis d'any tindrà rehabilitat i es calcula que serà de 200 m² aproximadament (veure annex 13). Aquesta sala, que actualment té 50 m² i s'utilitza per tast de vins, conferències i tallers, està ubicada just al costat de l'Agrobotiga. El bon emplaçament d'aquest

espai podria permetre que la persona que s'encarregués de l'Agrobotiga fos la mateixa que obrís i tanqués l'exposició.

En el cas, però, que aquestes obres de rehabilitació no estiguessin finalitzades es podria preveure l'exposició en unes dependències situades a la part vella del Mas de Sant Iscle just a tocar de l'església de Sant Iscle de Bages. Aquestes dues sales d'aproximadament 75 m² (veure annex 13) es troben a una distància de 50 m de l'Agrobotiga. Aquest fet implicaria haver de buscar una alternativa per a la gestió i control de les visites.

A continuació es presenta un calendari amb activitats i tasques necessàries per desenvolupar el projecte entre els mesos de setembre i juny.

CALENDARI – Treball Comunitari per a la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages (setembre – juny)

Activitats	Exposició	Promoció	Personal	Comunicació	Logística
------------	-----------	----------	----------	-------------	-----------

SETEMBRE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Constitució grup promotor																															
Selecció títol i lema																															
Contractació personal																															
Distribució díptics presentació																															
Inici blog i Facebook																															
Presentació																															
Distribució díptics tardor																															
Inici difusió concurs fotografia																															
OCTUBRE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Inici difusió Solucions Dolces																															
Pintem el nostre futur																															
Solucions Dolces pel 2020																															
NOVEMBRE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Inici difusió Arbre dels Desitjos																															
Tallers Arbre dels desitjos																															
DESEMBRE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Arbre dels desitjos																															
Distribució díptics hivern																															

GENER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Arbre dels desitjos																															
Convocatòria exposició																															
Inici difusió 'Posa un títol'																															
FEBRER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			
Com fer una exposició?																															
Votació del títol																															
MARÇ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Difusió del títol més votat																															
Distribució díptics primavera																															
Tallers expositius																															
ABRIL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Tallers expositius																															
Preparació i adequació																															
Distribució díptics Exposició																															
Inauguració Exposició																															
Exposició																															
Festa de l'Arbre																															
MAIG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Visites escolars																															
Taula rodona																															
Classe de Txi Kung																															
Presentació Festival Música																															
Acte de Clausura																															
Exposició																															
JUNY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Desmuntatge																															
Memòria i avaluació																															
Període difusió dels resultats																															
Fi contractació personal																															

5 Estratègia comunicativa

El pla de comunicació dissenyat per dinamitzar Pineda de Bages està pensat per fomentar la relació i la comunicació entre els veïns i les institucions.

Els objectius principals de l'estratègia comunicativa són:

- **Donar a conèixer el projecte.** Tot element de comunicació ha de servir per donar a conèixer el procés que conjuntament amb tots els veïns s'està realitzant. Aquesta ha de ser una tasca útil per conscienciar de la necessitat d'emprendre el projecte i obtenir majors suports.
- **Fomentar la participació.** La comunicació s'ha d'encaminar a fomentar la participació tant a través de les activitats que s'organitzin com a través de les xarxes socials. S'ha de procurar posar les màximes facilitats per tal que la gent participi en les diferents propostes.

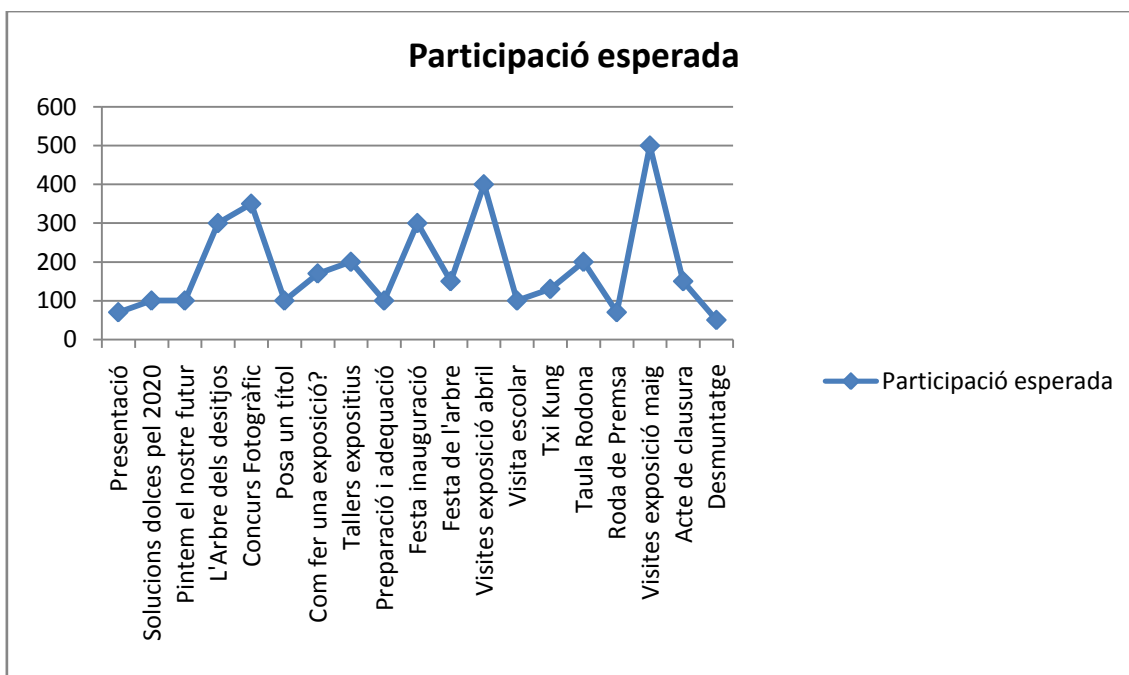
A fi de poder assolir aquests objectius l'estratègia de comunicació ha d'emfatitzar en els atributs del procés per fer més atractiva la seva proposta. S'ha de tenir present, però, el valor intangible del projecte que s'està plantejant que té com a objectiu millorar la relació entre els agents socials. Els elements que es consideren oportuns per donar visibilitat a les activitats de dinamització de Pineda són:

- Es tracta d'un procés participatiu liderat conjuntament pels diferents agents socials de Pineda de Bages.
- Les activitats es realitzen per millorar la relació entre els veïns i per repensar quin model d'urbanització es vol pels propers anys.
- La creació d'una exposició col·lectiva és una síntesi del procés i l'esforç dut a terme per la comunitat.

Així s'han considerat les següents avantatges diferencials per poder competir amb les propostes d'oci, cultura o activitats lúdiques de Manresa o Santpedor.

- **Accessibilitat.** Es prioritza el manteniment i la creació d'activitats en l'entorn de la urbanització però també es facilita la participació a través de les xarxes socials.
- **Procés obert.** Es tracta d'un procés planificat i organitzat però on tot està per decidir. Així, les activitats es poden adaptar als gustos i interessos dels participants.
- **Procés de transformació.** No es tracta d'activitats aïllades en el temps sinó d'un procés per introduir un canvi o procurar una millora a Pineda de Bages.

Pel que fa al cicle de vida del procés, les diferents activitats que s’han programat estan pensades per desencadenar una dinàmica ascendent que ajudi a incrementar, progressivament, el volum dels participants. Per aquest motiu el projecte s’ha creat a partir de tres fases: una primera introductòria (de juny a mitjans de setembre) i una segona i tercera etapa de creixement o expansió (d’octubre a juny). En el següent gràfic es mostra la participació esperada per les diferents activitats proposades all llarg del procés.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de participació procedents de l'Associació de Veïns.

Per assolir aquest nivell de participació en les diferents activitats, i així augmentar considerablement el nombre d'interacció entre els veïns de Pineda de Bages, el pla de comunicació ha de dirigir els esforços en despertar l'interès en aquells públics que tenen una demanda latent. És a dir, a banda d'implicar als veïns que regularment o ocasionalment ja participen en les activitats de l'AV es tracta d'aconseguir captar aquells que tenen un interès per activitats lúdiques i culturals però que per l'existència de barreres i resistències fins ara no s'han involucrat.

Si bé la campanya de comunicació es destina al conjunt de la comunitat de veïns es creu oportú prioritzar els següents segments de públic d'acord amb el mapa de públics:

- Parelles amb dependència (***)
- Edat avançada (***)
- Infants (***)
- Adolescents i joves (**)

Campanya de comunicació

A continuació es detallen els elements relatius a l'execució de la campanya que es durien a terme en el període comprès entre el setembre del 2012 i el juny del 2013, ambdós inclosos. El disseny de la campanya s'ha estructurat tenint en compte els objectius i el públic al qual es dirigeix.

Pel que fa al nom i al lema de la campanya es creu convenient no utilitzar el nom que fins ara s'ha emprat per designar el projecte actual (Treball comunitari per la dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages) sinó un altre més atractiu que generi expectació i ganes de participar (veure annex 14). També es considera oportú que la selecció del nom i el lema de la campanya que acompanyarà tot el procés es triï entre les diferents persones i entitats que conformen el grup promotor.

Els elements de comunicació a través dels quals s'ha configurat la campanya de comunicació són els que s'enumeren a continuació:

1. Publicitat

Una part important de la difusió del procés es realitzarà mitjançant *flyers* informatius que es distribuïran per totes les cases de la urbanització amb la tècnica ja habitual de la *bustiada*. També s'adjuntaran els *flyers* en les agendes escolars dels nens de l'Escola Flama, se'n distribuïran en el Mas de Sant Iscle i entre el col·lectiu d'AMPANS. Per altra banda, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Fruitós la difusió de les activitats es realitzarà a través dels mitjans institucionals que disposa el consistori com el butellí mensual que es distribueix en diferents punts del municipi.

Es preveu realitzar cinc tirades de material promocional per informar de les activitats de tardor, hivern i primavera. Les quantitats que s'han pressupost són de 500 *flyers* a 94,4€ i quatre packs de 900 *flyers* a 135,7€ cadascun (veure annex 15).

2. Relacions públiques

Totes i cada una de les activitats que es proposen des del setembre fins al juny pretenen ser petits esdeveniments que serveixin per enfortir el vincle entre els veïns i el seu sentiment de comunitat. És per això que el projecte té la intenció de plasmar aquest sentiment, que poc a poc vol anar despertant, en una exposició amb un alt valor simbòlic i identitari. Així, tot acte és una oportunitat per difondre, contactar i millorar la visibilitat i el posicionament del procés.

3. Relació amb els mitjans

Ja que en el context concret de Pineda no hi ha mitjans de comunicació, el que es farà és procurarà establir relació amb mitjans de Manresa i Sant Fruitós. Així, tota activitat anirà acompanyada d'una nota de premsa als mitjans de comunicació que puguin estar interessats en cobrir la notícia.

Aquesta estratègia respon a dos objectius:

- La repercussió en mitjans com el Regió7 o digitals de Manresa permet, a banda d'augmentar la visibilitat del procés, arribar a aquells veïns de Pineda que s'informen mitjançant aquestes edicions.
- La difusió a través de mitjans de Sant Fruitós és una oportunitat per establir major relació entre els veïns del poble i Pineda. Així, també es pot donar la possibilitat que gent del poble o de fora se senti atreta per alguna de les activitats i en participi.

4. Màrqueting directe

Actualment ni l'AV ni l'Ajuntament disposa d'una base de dades amb els correus electrònics dels veïns de la urbanització. Amb la col·laboració de l'AV es durà la tasca de creació d'una base de dades per poder enviar informació del procés a tothom qui ho desitgi a través d'un mail massiu. Per tant, en totes les activitats serà important donar l'oportunitat a la gent d'apuntar el seu contacte per rebre informació.

5. Comunicació 2.0

Al llarg del procés la comunicació mitjançant les xarxes socials es durà a terme amb dos objectius diferents:

- Difondre la informació a un segment de públic més ampli i més jove.
- Propiciar la comunicació entre els veïns en un nou espai d'interacció social.

Es considera oportú utilitzar un blog i un Facebook, degudament administrats:

El blog ha de ser una eina que permeti fer difusió, seguiment de cada una de les activitats i que estimuli l'interès per formar part del procés. En ell hi ha d'haver tota la informació disponible.

El Facebook està pensat per intentar captar un públic d'entre 16 i 40 anys. El llenguatge ha de ser informal i amb publicacions curtes. El blog i el Facebook han de ser eines que es complementin i generin un trànsit de visites d'un a l'altre.

Si bé les dues eines de comunicació estan dirigides als veïns de Pineda, s'entén que aquestes permeten donar una visibilitat al procés que va més enllà de l'àrea de la urbanització. Aquesta pot ser una oportunitat per establir vincles amb altres entitats de Sant Fruitós, Manresa i Santpedor.

La gestió del Facebook i del blog anirà a càrrec del tècnic de dinamització que es contractarà a temps parcial per desenvolupar el projecte.

6. Promocions

Per fomentar la participació a les activitats es preveu realitzar concursos o promocions on es donaran alguns premis entre els participants.

'Solucions dolces pel 2020': les persones que participin en la realització d'un pastís³⁴ rebran un val de descompte per la compra de productes de jardineria del Garden d'AMPANS³⁵. El val consisteix en 2€ de descompte per la compra mínima de 15€ de productes del Garden.

'Arbre dels Desitjos': entre totes les persones que hagin enviat el seu desig a través del blog, Facebook o la bústia física ubicada al costat de l'arbre es sortejaran 10 vals de descompte per la compra de producte a l'Agrobotiga del Mas de Sant Iscle. El val consisteix en 5€ de descompte per la compra mínima de 20€ de productes de l'Agrobotiga.

'Posa un títol': aquells que hi participin podran participar en el sorteig d'una sessió de Massatge energètic T.C.T (Toc Conscient Terapèutic) a càrrec de Kinèrgia valorat en 60€.

Concurs de fotografia: entre tots els participants se sortejaran 4 entrades per l'ecorail del Cardener, valorades en 12€ cadascuna. A més la fotografia que hagi estat més votada entre tots els visitants de l'exposició serà premiada amb un abonament pels quatre concerts del Festival de Música Clàssica, valorat en 85€. Per incentivar que els visitants de l'exposició votin per les fotos i amb l'objectiu de tenir un control del número de visites es sortejarà entre els visitants a l'exposició tres tasts de vins amb productes de l'Agrobotiga

³⁴ S'estima que el número de concursants podria rondar entre els 20 – 30 cuiners.

³⁵ El Garden d'Ampans és un centre de jardineria gestionat per AMPANS i ubicat a escassos 300 m de Pineda.

per a dues persones, valorats en 10€ cadascun. Així tota persona que visiti l'exposició haurà d'emetre un vot on hi constarà les seves dades de contacte i el número de foto pel qual vota.

La partida de comunicació s'ha pressupostat en un total de 970,2€.

6 Pla econòmic

El procés de dinamització sociocultural presentat és un projecte amb una funció social i sense ànim de lucre. En aquest cas, si bé la inversió no crea grans efectes en termes econòmics si que aporta associats grans beneficis addicionals.

Així, alguns dels efectes esperats són:

Efectes directes	Efectes indirectes	Efectes induïts
<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'un nou lloc de treball a temps parcial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compres a proveïdors per la realització d'activitats en comerços del territori. 	<ul style="list-style-type: none"> • Major demanda en serveis com l'Agrobotiga, l'Escola Flama, Garden AMPANS, Festival de Música Clàssica. • Altres ofertes d'oci i cultura.

El projecte porta associats els següents beneficis addicionals (externalitats positives):

1. **Valor d'existència.** El procés ha estat configurat perquè veïns, entitats, institucions i empreses es beneficiïn de l'existència de les diverses activitats i serveis creats. Aquest valor fa referència tant als qui hi participin com els qui no. La proposta incorpora el valor d'opció de tota persona a accedir, o no, en el procés.
2. **Valor d'educació.** El projecte pretén reforçar la capacitat crítica del conjunt d'habitants de Pineda per liderar i emprendre un procés de millora social.
3. **Valor de cohesió i identitat.** Al llarg de tot el procés es pretén compartir valors i experiències comunes per afavorir la cohesió de la comunitat i enfortir l'autoestima col·lectiva.

Pel que fa a la gestió econòmica del projecte, aquesta, s'ha dissenyat a partir de dos principis bàsics:

- Diversificació del finançament.
- Cooperació.

Per poder dur a terme una acció d'intervenció comunitària com la descrita fins al moment es creu necessari la cooperació entre les diferents entitats presents a la urbanització. La raó per la qual es veu convenient crear un grup intergrupar format per membres de l'Associació de Veïns, l'Ajuntament, el Mas de Sant Iscle, Festival de Música Clàssica, AMPANS, l'Escola Flama i Kinergia respon a:

- Compartir despeses del procés.
- Optimitzar recursos.
- Donar una visibilitat més gran al projecte aconseguint més suports i participació.
- Establir un diàleg fluid entre els diferents agents socials.

El pressupost projectat parteix de la premissa que a finals d'agost del 2012 les diverses entitats s'han unit en un grup promotor. Les aportacions de cada part són distintes i s'han establert en funció de les possibilitats de cada entitat.

- **Associació de Veïns:** la inversió de l'AV es concreta en la contractació a temps parcial d'un dinamitzador sociocultural. A banda manté el pressupost per la programació anual que realitza habitualment a Pineda.
- **Ajuntament de Sant Fruitós:** la seva aportació es limita a elements de comunicació (impressió del material de difusió) i a la logística necessària per el desenvolupament d'activitats (tarimes, equip de música, etc.).
- **Mas de Sant Iscle:** l'aportació consisteix en la cessió gratuïta de la sala del Mas per realitzar l'exposició col·lectiva. També es donen vals de descompte, a mode de promoció de l'Agrobotiga, així com tres degustacions de vins per a dos persones cadascuna.
- **Escola Flama:** la seva col·laboració es plasma en la organització i participació en diverses activitats amb valor pedagògic i relacionat amb l'eix temàtic 'Com volem que sigui Pineda de Bages el 2020?' L'activitat principal té per objectiu pintar un dels murs de la pròpia escola i potenciar així l'ús de la pista poliesportiva per part dels veïns.
- **AMPANS:** la seva participació contribueix en l'organització d'activitats com el taller de decoració per 'l'Arbre dels Desitjos' o per fer l'Exposició i vals de descompte del Garden AMPANS.
- **Festival de Música Clàssica:** aporta un abonament pel Festival de Música Clàssica del mes de juliol com a premi del concurs de fotografia i organitza la roda de premsa del festival a l'espai expositiu del Mas de Sant Iscle, enlloc de fer-ho en el tradicional Ajuntament de Sant Fruitós. L'objectiu d'aquest acte és que indirectament el procés desenvolupat obtingui una repercussió en mitjans de comunicació a través d'aquesta roda de premsa.
- **Kinergia:** la seva contribució consisteix en l'organització d'una classe de Txi Kung al pati del Mas de Sant Iscle i amb una sessió gratuïta de Massatge T.C.T per a la persona guanyadora del sorteig 'Posa un títol'.

El valor de les aportacions dels diferents membres del grup promotor s'ha pressupostat en 9.273,36€. A continuació es detallen les corresponents partides.

PRESSUPOST INGRESSOS – Aportacions dels membres del grup promotor (valor en €)

Aportacions	setembre	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	TOTAL
Associació de veïns											
personal	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	3700,6
activitats	0	412,92	0	614,8	0	0	0	432,84	125	0	1585,56
subtotal	370,06	782,98	370,06	984,86	370,06	370,06	370,06	802,9	495,06	370,06	5286,16
Ajuntament											
comunicació	230,1	0	0	135,7	0	0	135,7	135,7	0	0	637,2
logística	0	0	0	0	0	0	0	100	275	0	375
subtotal	230,1	0	0	135,7	0	0	135,7	235,7	275	0	1012,2
Mas de Sant Iscle											
espai expositiu	0	0	0	0	0	0	0	600	900	150	1650
descomptes Agrobotiga	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	50
Promoció Tast de Vins	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	30
subtotal	0	0	0	0	50	0	0	600	930	150	1730
Escola Flama											
activitats	0	120	50	0	0	60	100	0	0	0	330
subtotal	0	120	50	0	0	60	100	0	0	0	330
AMPANS											
activitats	0	0	200	0	0	60	0	200	0	0	460
descomptes Garden	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	60
subtotal	0	60	200	0	0	60	0	200	0	0	520
Festival Música Clàssica											
activitat	0	0	0	0	0	0	0	0	150	0	150
promoció abonament	0	0	0	0	0	0	0	0	85	0	85
subtotal	0	0	0	0	0	0	0	0	235	0	235
Kinergia											
activitat	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	100
promoció massatge	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0	60
subtotal	0	0	0	0	0	0	60	0	100	0	160
TOTAL	600,16	962,98	620,06	1120,56	420,06	490,06	665,76	1838,6	2035,06	520,06	9273,36

El projecte també preveu la captació d'altres fonts de finançament per poder fer front bàsicament a les despeses derivades de la festa d'inauguració i de l'exposició. L'estratègia que se seguirà serà la següent:

1. Patrocini

Es contactarà amb empresaris de la urbanització que puguin fer petites aportacions al projecte. Els valors que es potenciaran a l'hora d'aconseguir el patrocini seran:

- És un projecte que a mesura que es desenvolupa amplia el recolzament social i institucional.
- És un projecte dirigit a un públic amb poder adquisitiu alt.
- La participació estimada al llarg dels 10 mesos del procés es de 3.540 usos/activitats.
- És tracta d'un projecte amb una vocació social: millorar la convivència i plantejar nous reptes pel futur de la urbanització.

Les empreses, així com les entitats promotores³⁶, tindran com a principal contrapartida una presència destacada en els diferents elements de comunicació (*flayers*, blog, Facebook i mailing) així com visibilitat durant els 24 dies que dura l'exposició. Una de les principals avantatges de contribuir de manera simbòlica en el procés és la possibilitat del contacte directe amb un públic amb alt poder adquisitiu a través del mail. La tasca de creació d'una base de dades amb els correus electrònics dels veïns ha de servir a l'Associació per distribuir la informació de forma més àgil. D'aquesta manera les activitats i els seus patrocinadors poden tenir també major difusió.

Tota contrapartida es pactarà en funció de l'aportació del patrocinador, buscant sempre la solució més creativa i beneficiosa per ambdues parts.

S'ha previst que el total d'aportacions dels patrocinadors serà d'uns 798€. Així es considera relativament fàcil obtenir un mínim de 15 patrocinadores que col·laborin amb 50€, així com el Consorci del Cardener que participaria amb l'aportació de 4 entrades pel servei de l'Ecorail, valorades amb 12€ cadascuna.

³⁶ La diferència principal entre empreses privades patrocinadores i empreses privades que són membres del grup promotor és el temps i implicació que dediquen en el procés. Aquelles empreses que no puguin participar en les reunions però els hi interessi col·laborar-hi podran patrocinar el procés o l'Exposició.

2. Loteria de Nadal

La idea de vendre participacions de la loteria de Nadal té dos objectius diferents:

- Aconseguir una mica de finançament per a la realització de l'Exposició.
- Crear un acte social més, de compra i venda, on hi hagi lloc pel contacte i la relació.

En aquest cas no és tan important la quantitat que es recapti sinó l'esdeveniment social i la creació per primera vegada d'uns números propis de Pineda de Bages per cofinançar un projecte comunitari.

Les participacions de la loteria de Nadal serien gestionades per l'AV i la seva distribució es realitzaria amb la col·laboració de les diferents entitats del grup promotor.

S'ha realitzat un càlcul aproximat en el qual es preveu vendre 400 números amb una participació en la Loteria de Nadal de 2,5€ i una aportació de 0,5€ al procés. D'aquesta manera es podrien obtenir uns 200€.

PRESSUPOST INGRESSOS – Altres aportacions (valor en €)											
Altres aportacions	setembre	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	TOTAL
PATROCINADORS											
Consorti del Cardener											
Promoció Ecorail	0	0	0	0	0	0	0	0	48	0	48
subtotal	0	0	0	0	0	0	0	0	48	0	48
Empresaris											
Patrocini Exposició	0	0	0	0	0	0	0	750	0	0	750
subtotal	0	0	0	0	0	0	0	750	0	0	750
LOTERIA DE NADAL											
Associació de Veïns											
Participacions (0,5€)	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	200
subtotal	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	200
TOTAL APORTACIONS	0	0	0	0	200	0	0	750	48	0	998

TOTAL PRESSUPOST INGRESSOS (valor en €)											
INGRESSOS	setembre	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	TOTAL
Total aportacions	600,16	962,98	620,06	1120,56	420,06	490,06	665,76	1838,6	2035,06	520,06	9273,36
Altres aportacions	0	0	0	0	200	0	0	750	48	0	998
TOTAL INGRESSOS	600,16	962,98	620,06	1120,56	620,06	490,06	665,76	2588,6	2083,06	520,06	10271,36

A continuació es presenta els pressupost relatiu a les despeses generades al llarg del procés. En aquest cas només s'ha comptabilitzat el període comprès entre el setembre del 2012 i el juny del 2013 corresponent a les fases 2 i 3. Així la fase 1, sense pressupost, es contempla com el període necessari per tal que els agents socials es decideixin a organitzar el procés.

Les despeses s'han organitzat en diferents partides: activitats, exposició, actes promocionals, contractació de personal i elements de comunicació.

La despesa per dinamitzar socioculturalment Pineda de Bages s'ha quantificat en un total de 10.146,36€³⁷. A continuació es mostra de forma desglossada les despeses per partides i mesos.

³⁷ Veure annex 15: pressupostos sol·licitats.

PRESSUPOST DESPESES											
DESPESES	setembre	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	Total
Activitats											
Solucions Dolces	0	412,92	0	0	0	0	0	0	0	0	412,92
Pintem el nostre futur	0	120	0	0	0	0	0	0	0	0	120
Taller Arbre dels Desitjos	0	0	250	0	0	0	0	0	0	0	250
Missa del Gall	0	0	0	614,8	0	0	0	0	0	0	614,8
Com fer una exposició?	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	120
Tallers expositius	0	0	0	0	0	0	100	200	0	0	300
Festa de l'Arbre	0	0	0	0	0	0	0	432,84	0	0	432,84
Visites escolars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taula Rodona	0	0	0	0	0	0	0	0	250	0	250
Classe Txi Kung	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	100
subtotal	0	532,92	250	614,8	0	120	100	632,84	350	0	2600,56
Exposició											
Dies de muntatge	0	0	0	0	0	0	0	350	0	0	350
Materials	0	0	0	0	0	0	0	125	0	0	125
Festa Inauguració	0	0	0	0	0	0	0	700	0	0	700
Dies obertura exposició	0	0	0	0	0	0	0	250	900	0	1150
Acte de clausura	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	100
Dies de desmuntatge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150	150
subtotal	0	0	0	0	0	0	0	1425	1000	150	2575
Actes promocionals											
Roda de premsa Festival	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0	300
subtotal	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0	300
Contractació de personal											
Contracte temps parcial	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	3700,6
subtotal	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	370,06	3700,6
Elements de comunicació											
Flyers	230,1	0	0	135,7	0	0	135,7	135,7	0	0	637,2
promocions	0	60	0	0	50	0	60	0	163	0	333
subtotal	230,1	60	0	135,7	50	0	195,7	135,7	163	0	970,2
TOTAL DESPESES	600,16	962,98	620,06	1120,56	420,06	490,06	665,76	2563,6	2183,06	520,06	10146,36

PREVISIÓ DE RESULTATS (valor €)											
P.RESULTATS	setembre	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	TOTAL
TOTAL INGRESSOS	600,16	962,98	620,06	1120,56	620,06	490,06	665,76	2588,6	2083,06	520,06	10271,36
TOTAL DESPESES	600,16	962,98	620,06	1120,56	420,06	490,06	665,76	2563,6	2183,06	520,06	10146,36
RESULTAT MES	0	0	0	0	200	0	0	25	-100	0	125,06

El compte de resultats mostra com el procés està organitzat de tal manera que les diferents entitats del grup promotor es fan responsables de l'organització i els costos de les activitats. En canvi les aportacions provinents dels empresaris de la urbanització i de la Loteria de Nadal valorades en 950€ es destinen bàsicament a la Festa d'inauguració (600€), a l'Acte de Clausura (100€) i a materials per a la preparació de l'exposició (125€). El marge de 125,06€ serà una petita partida que es guardarà per despeses imprevistes que puguin sorgir entre maig i juny. D'aquesta manera els 100€ negatius del maig es poden cobrir amb els 225€ positius acumulats entre gener i abril (provinents de la Loteria de Nadal i dels patrocinadors).

El pla econòmic s'ha dissenyat en tot moment pensant en les possibilitats de cada una de les parts. La inversió que s'ha pressupostat per l'AV, la entitat que aporta un total de 5286,16€ al llarg del procés, es considera assumible pels següents motius:

1. La despesa de l'AV es comptabilitza en dos anys naturals diferents. Així, la participació de l'AV en el procés comporta una despesa de 2.507,96€ pel 2012 (setembre - desembre) i de 2.778,20€ pel 2013 (gener -juny). Conseqüentment, aquestes dues partides s'afegirien a les despeses d'activitats corresponents a cada any.
2. L'Associació obté anualment un finançament proper als 7.900€, dels quals 6.656,10€ provenen del socis i 1.418€ de l'Ajuntament.

A continuació es mostra detalladament quines conseqüències tindria en el pressupost de l'AV la participació en el projecte. Per calcular-ho s'ha agafat de referència el balanç econòmic del 2010³⁸ de l'AV. Així, s'ha considerat que els ingressos de l'entitat pels propers anys es mantenen constants i que la despesa per activitat realitzada durant el 2011 ha estat similar a la del 2010.

³⁸ S'ha agafat de referències les dades del 2010 perquè l'Assemblea General de Socis on anualment la Junta de l'AV difon el balanç econòmic del any anterior es realitza el Juny. Per tant, la informació relativa al 2011 encara és provisional.

Previsió de les despeses de l'Associació de Veïns de la urbanització de Pineda de Bages pels anys 2011-2013.

Despeses 2011 (valor en €)	
Activitat	Total cost
Plantada Arbre	432,83
Festa Major	4.502,47
Castanyada	412,92
Missa Gall	614,80
TOTAL	5.963,02

Despeses 2012 (valor en €)	
Activitat	Total cost
Plantada Arbre	432,83
Festa Major	4.502,47
Procés (set - des) Fase II	2.507,96
TOTAL	7.443,26

Despeses 2013 (valor en €)	
Activitat	Total cost
Procés (gen - jun) Fase III	2.778,20
Festa Major	4.502,47
Castanyada	412,92
Missa del Gall	614,80
TOTAL	8.308,39

Previsió d'ingressos de l'Associació de Veïns pels anys 2011-2013.

Ingressos 2011 (valor en €)	
Subvenció Ajuntament	Quotes socis
1.418,79	6.565,10
Total ingressos	7.983,89

Ingressos 2012 (valor en €)	
Subvenció Ajuntament	Quotes socis
1.418,79	6.565,10
Total ingressos	7.983,89

Ingressos 2013 (valor en €)	
Subvenció Ajuntament	Quotes socis
1.418,79	6.565,10
Total ingressos	7.983,89

La previsió del resultats pels anys 2011-2013 és la que es mostra tot seguit.

P. Resultats 2011 (valor en €)	
Ingressos	Despeses
7.983,89	5.963,02
Resultat anual	2.020,86
Superàvit	2.020,86

P. Resultats 2012 (valor en €)	
Ingressos	Despeses
7.983,89	7.443,26
Resultat anual	540,63
Superàvit	540,63

P. Resultats 2013 (valor en €)	
Ingressos	Despeses
7.983,89	8.308,39
Resultat anual	-324,5
Dèficit	-324,5

La previsió econòmica de l'AV mostra un dèficit pel 2013 de -324,5€ que haurien de ser coberts amb part del superàvit del 2012. El resultat negatiu del 2013 en cap cas faria perillar l'estabilitat econòmica de l'AV ja que el balanç de l'entitat a 31/12/2010 mostra uns efectius i comptes de tresoreria de 25.607,85€ que no són utilitzats en el transcurs del projecte i són un coixí per assegurar el funcionament i imprevistos de l'entitat. La finalització del projecte al juny del 2013 comportaria que el 2014 l'AV podria disminuir de nou la despesa a quantitats similars a les del 2011. En el cas que el projecte arrelés, de tal manera que hi hagués una continuïtat perllongada en el temps, s'hauria de buscar l'estratègia econòmica adient per fer-la sostenible. El projecte econòmic presentat s'ha dissenyat pensant en un període temporal concret que ha de concloure en una exposició amb l'objectiu de fer aflorar el sentiment de comunitat.

Respecte als altres membres del grup promotor s'ha considerat que la proposta econòmica pot ser assumible pel següents motius:

Ajuntament de Sant Fruitós de Bages

Les aportacions econòmiques de l'Ajuntament estan valorades en 1.012,2€. Si bé, s'ha de tenir en compte que l'Ajuntament ja subvenciona anualment a l'AV per la realització d'activitats també s'ha de considerar que el projecte aborda una dimensió social que difícilment pot ser afrontada únicament des de l'AV. Per aquest motiu la presència de l'Ajuntament dins del grup promotor és essencial i les aportacions que es proposen pel consistori són de base logística (col·laboració mitjançant material, personal, comunicació, fotocòpies per *flayers*, etc.) que de manera habitual ja es vénen realitzant des de fa anys. Així doncs, l'aportació del consistori de Sant Fruitós és la mateixa però tenint en compte que l'activitat a la urbanització durant el període concret es multiplica.

Mas de Sant Iscle

L'aportació del Mas de Sant Iscle està valorada en 1.730€ i significa la cessió de manera gratuïta de l'espai expositiu. Per comptabilitzar el valor de la seva aportació s'ha calculat a raó de 50€/dia. És un preu aproximat per quantificar el valor que suposaria llogar l'espai que aporta al procés el Mas de Sant Iscle. El Mas de Sant Iscle també aporta en concepte de promoció vals de descompte de l'Agrobotiga i tast de vins i productes del mateix Mas. Una de les principals contrapartides que s'ofereix al Mas de Sant Iscle és que el procés aporta contingut i gent a l'entorn del Mas. Aquest fet repercuteix directament amb la promoció dels seus serveis.

AMPANS, Escola Flama, Festival de Música Clàssica i Kinergia

El procés pretén involucrar a les tres entitats de manera que la seva presència a la urbanització obtingui visibilitat i repercussió social. Així, les diferents aportacions que s'han establert per cadascuna d'elles ha consistit en l'organització d'activitats dins l'espai social de la urbanització que ajudin a interrelacionar els diferents agents socials que cohabitaven a Pineda.

7 Avaluació

Mesurar el grau d'èxit del projecte serà una tasca que comportarà un esforç d'anàlisi i interpretació de les diferents dades que es puguin obtenir al llarg del procés, en base a les següents preguntes:

- Què és el que es vol avaluar?
- Qui ha d'avaluar?
- Com i amb quins instruments s'ha d'avaluar?

A continuació es respon a aquestes preguntes per tal de proposar un sistema d'avaluació que ajudi a identificar en quina mesura el projecte ha assolit els objectius que es plantejaven inicialment.

1. Què és el que es vol avaluar?

Es vol avaluar si el procés dut a terme ha estat profitós per:

- Augmentar el número d'interaccions entre els agents socials de Pineda.
- Augmentar el sentiment de comunitat i identitat dels veïns, entitats i institucions de Pineda.
- Augmentar els vincles entre els veïns de Pineda i el nucli històric de Sant Fruitós de Bages i les seves entitats i institucions.

2. Qui ha d'avaluar?

Una de les decisions que s'ha de prendre és si en el procés d'avaluació és vol donar més o menys espai a la participació dels veïns. En aquest cas, partint de la base que és un projecte per fer comunitat i que el que es pretén és que la gent es faci seu el projecte, es considera oportú donar un gran valor a les opinions anònims dels diferents veïns. Així es planifica que l'avaluació es dugui a terme per:

- Els participants de les activitats, veïns i veïnes.
- Les entitats del grup promotor.

3. Com i amb quins instruments s'ha d'avaluar?

El sistema d'avaluació ha de permetre fer seguiment al llarg del procés. Així les dades que s'obtinguin han de ser útils per detectar, a mesura que transcorren els mesos, en quina

direcció evoluciona el projecte. Per tant, l'avaluació és un element que el grup promotor ha de tenir present des de l'inici i fins al final per identificar els punts forts i febles del procés i, així, poder-los millorar.

Els instruments que es consideren útils per avaluar el projecte són els següents:

- **Fitxa d'activitat**

Tota activitat que es realitzi ha d'anar acompanyada per una fitxa que serà emplenada pels organitzadors. En ella hi constarà el nom de l'activitat, l'entitat/s organitzadora/es, el dia i lloc de realització, l'hora d'inici i finalització de l'acte, els materials emprats, el cost de l'activitat, el número de participants i incidències. L'objectiu d'aquesta fitxa és tenir un registre de l'activitat i així poder tenir les dades essencials útils per analitzar si una activitat ha estat ben programada o no, o per si en una propera edició es vol repetir l'activitat, tenir la fitxa serà de molta utilitat.

- **Enquestes**

Es crearà un petit qüestionari d'avaluació que es distribuirà entre els participants de les diferents activitats. Es creu convenient crear un qüestionari curt (veure annex 16) per tal de no cansar als participants amb una enquesta molt llarga i per altra banda per facilitar el buidatge en el moment d'analitzar els resultats. Aquestes enquestes han de ser útils per obtenir referències que mostrin si el procés va en la direcció desitjada o per contra cal introduir o modificar alguns aspectes.

També es crearà un qüestionari d'avaluació que es distribuirà al final de cada fase entre les entitats del grup promotor (veure annex 17). Aquesta enquesta està pensada per analitzar en quina mesura els objectius de la fase s'han complert, detectar discordances dins del grup promotor, proposar millores, etc.

- **Focus group**

Es creu oportú utilitzar aquesta tècnica d'entrevista de grup per obtenir informació sobre les opinions, experiències i expectatives respecte al procés. Es proposa utilitzar aquesta tècnica en diverses ocasions i amb diversos grups de veïns. Així, una possibilitat és realitzar el *focus group* al finalitzar la Fase II i al finalitzar la Fase III.

- **Reunió d'avaluació**

Amb el grup promotor es proposa realitzar una reunió a mitjans de juny per analitzar totes els resultats. Aquesta reunió no només ha de servir per avaluar sinó que també ha de ser un nou punt de partida per planificar de quina manera vol treballar el grup promotor a partir d'aquest moment i donar continuïtat al projecte de comunitat.

8 Escenaris

Després d'haver dissenyat el projecte per dinamitzar socioculturalment la urbanització de Pineda de Bages s'esbossen els diferents escenaris que poden succeir.

Escenari 1: el projecte es queda al calaix

Una vegada presentat el projecte a les entitat, veïns i institucions de Pineda i Sant Fruitós de Bages, no s'aconsegueix reunir el suport necessari per crear un grup promotor que vulgui liderar el projecte. Per tant el projecte no es desenvolupa.

Escenari 2: el projecte es duu a terme amb dificultats

En la Fase I s'aconsegueix reunir els suport necessari per crear un grup promotor que vetlli pel funcionament del procés. D'acord amb el planejat en el projecte es desenvolupa el procés però la baixa implicació de les entitats promotores dificulta que s'assoleixin els objectius inicials. Així, en aquest escenari el dinamitzador sociocultural ha de fer grans esforços per mantenir viu el procés fins el juny del 2013.

Escenari 3: el projecte es duu a terme amb una bona participació dels agents socials

En la Fase I s'aconsegueix reunir els suports necessaris per crear un grup promotor. La bona col·laboració entre entitats, veïns i institucions permet desenvolupar el projecte satisfactòriament. El dinamitzador sociocultural és un element més que complementa el treball dels diferents agents socials.

Escenari 4: el projecte es duu a terme amb una excel·lent participació dels agents socials

En la Fase I s'aconsegueix reunir els suports necessaris per crear un grup promotor i desenvolupar el projecte. La bona acollida del projecte per part de veïns, entitats i institucions sobrepassa les expectatives inicials. Es produeix una gran implicació i participació en cadascuna de les activitats proposades. El grup promotor així com empresaris o entitats de la zona *estiren del carro* amb moltes ganes. El dinamitzador sociocultural esdevé un element per ajudar a gestionar les múltiples activitats i per introduir diferents punts de vista que ajuden a fer evolucionar el grup que s'està creant.

La hipòtesi en la qual s'ha emmarcat el procés ha estat en un escenari 3. No obstant, i observant les singularitats detectades en l'anàlisi sociocultural, es considera que no es pot renunciar a altres opcions com l'escenari 4.

Bloc V. Reflexions finals

El fenomen de la dispersió urbana ha provocat que en els darrers anys hagin proliferat les àrees residencials de baixa densitat per tot Catalunya. En elles es produeix una forta privatització de la convivència que ha acabat desembocant en la *civitas autista* (Muñoz, 2010). En aquest escenari tota possibilitat de relació, establiment de valors col·lectius o identitaris es fa molt difícil. Els riscos de segregació i exclusió social així com la manca de cohesió apareixen com els principals efectes social d'aquest model d'urbanisme. En aquest context, les polítiques de gestió pròpies de la ciutat compacta no són útils en un espai on la ciutat es converteix en dispersa perquè els seus habitants no tenen el mateix estil de vida que els habitants de la ciutat tradicional. Davant d'aquest escenari complex sorgeix la necessitat de donar noves respostes mitjançant estratègies que fomentin el sentiment de comunitat.

En el cas concret de la urbanització de Pineda de Bages, la manca d'espais de socialització i polítiques de cohesió, així com la dèbil relació entre les estructures col·lectives, comporta que cada vegada sigui més difícil gestionar el dia a dia d'una població que progressivament s'ha anat incrementant. Aquest fet, evidencia la necessitat de planificar una estratègia a mig termini per crear unió i sentiment de comunitat.

El projecte presentat aporta idees per desencadenar un procés que faci emergir el sentiment de comunitat entre veïns i entitats, i per tant, esdevingui el preludi d'un futur pla estratègic per desenvolupar comunitàriament la urbanització de Pineda de Bages. Així, el projecte vol despertar, activar o remoure uns sentiments per tal que quan finalitzi el procés hi hagi el terreny òptim perquè es pugui crear un projecte de comunitat. Aconseguir crear una comunitat unida i participativa és un esforç que requereix molt més temps i dedicació, motiu pel qual l'objectiu del projecte sols s'ha encaminat a desencadenar un procés perquè en el futur això sigui possible.

Malgrat no hi ha gaires experiències on s'usi el Treball Comunitari per desenvolupar socialment urbanitzacions residencials de baixa densitat, cal incidir que abordar-ne la seva problemàtica pot tenir efectes positius tant per la gent de Pineda com també pel conjunt dels habitants del municipi de Sant Fruitós. Així, el principal valor del projecte és el de cohesió i identitat que es treballa a partir de la construcció de l'Exposició per part dels veïns i les entitats. Aquest procés conjunt, al llarg de gairebé un any, ha de servir per desenvolupar les capacitats dels diferents agents socials per treballar conjuntament i enfortir els llaços afectius dels habitants de Pineda.

A més, els riscos d'una societat no cohesionada poden augmentar en els propers anys amb l'arribada de noves famílies a la nova zona de la urbanització que l'administració local està

tramitant (el projecte d'ampliació de la urbanització preveu la construcció de 79 parcel·les). Actualment el problema de les famílies, que s'instal·len a la urbanització, per trobar espais d'interacció on conèixer veïns de la urbanització provoca inevitablement que resulti difícil construir una comunitat.

El projecte presentat ha estat pensat únicament per Pineda de Bages i per tant la seva aplicació no és extrapolable a altres urbanitzacions. Les singularitats històriques, socials i econòmiques observades a Pineda són les que podrien possibilitar que un projecte per a la dinamització sociocultural es pogués dur a terme. A diferència de moltes urbanitzacions de baixa densitat, Pineda té unes potencialitats que haurien de ser aprofitades per generar sentiment de comunitat. Així la presència a la urbanització de l'Escola Flama, el Mas de Sant Iscle, on cada vegada s'hi realitzen més activitats de caràcter lúdic i cultural, o d'AMPANS, són una gran oportunitat per generar sinèrgies entre l'AV i l'Ajuntament de Sant Fruitós. Per aquesta raó, la idea de crear un grup promotor format per agents socials, privats i institucionals té per objectiu aglutinar les diverses forces en un projecte comú per abordar conjuntament i amb majors garanties d'èxit la problemàtica concreta de la manca de cohesió social. És d'aquesta manera, com a partir de la unió i la cooperació es pretén fer front a un problema complex causat, com ja s'ha dit, pel tipus d'urbanisme de baixa densitat.

El projecte, que ha estat elaborat amb la col·laboració de veïns, entitats i institucions, serà retornat en les properes setmanes a les persones que l'han fet possible. A partir d'aquest moment el procés dissenyat tindrà l'oportunitat de néixer.

Bloc VI. Bibliografia

1. Referències bibliogràfiques

- ALABART, A.; COCO, A.; GAVALDÀ, J.; LÓPEZ, C.; SIMÓ, M. i VILÀ, G. (2007), Urbanismo disperso y relaciones sociales. Barceona y la Región Metropolitana. En *Jornades de debat i perspectives: Les perifèries urbanes i l'expansió de l'urbanisme dispers, 2-5 de Juliol de 2007*, Universitat de Barcelona.
- ALINSKY, S. (1976), *Manuel de l'animateur social. Un action directe non violente*, París, Seuil.
- ARDENNE, P. (2006), *Un arte Contextual. Creación artística en medio urbano, en situación, de intervención, de participación*, Múrcia, CENDEAC, Centro de Documentación y Estudios Avanzados de Arte Contemporáneo.
- BALDOCK, P. (1974), *Community Work and Social Work*, Londres, Routledge & Kegan Paul.
- BARBERO, J.M i CORTÈS, F. (2005), *Trabajo Comunitario, organización y desarrollo social*, Madrid, Alianza Editorial.
- BERRY, B.J.L (1976), The Counterurbanization Process: Urban America since 1970. En BERRY, B.J.L. (Ed.), *Urbanization and counterurbanization*. Beverly Hills: Sage Pulications, p.17-30.
- BERTRAN, J (1998), *Ciutat difusa vs ciutat compacta*. Conferència dels espais naturals a la Plana del Vallès. Sabadell: ADENC, p.41-66.
- CARUSO, G. (2002), La diversité des formes de la périurbanisation en Europe. En PERRIER-CORNET, P., *Repenser les campagnes*. Le Tour d'aigües, Datar, L'aube.
- CEMBRANOS, F.; MONTESINOS, D. i BUSTELO, M. (1988), *La Animación Sociocultural: una propuesta metodológica*, Madrid, Educación Popular.
- CUADRADO, S.(2005), *Transformacions recents a la ciutat dispersa: noves formes urbanes a la plana de l'Alt Empordà*, Universitat Autònoma de Barcelona, Memòria de Recerca del Programa de doctorat del Departament de Geografia.
- DE ROBERTIS, C. I PASCAL, H. (1994), *La intervención colectiva en Trabajo Social. La acción con grupos y comunidades*, Buenos Aires, El Ateneo.
- DUMAS, B. i SÉGUIER, M (1997), *Construire des actions collectives. Développer les solidarités*, Lyon, Chronique Sociale.
- ELLSWORTH, E. (1997), *Teaching positions: difference, pedagogy and the power of adress*, Nova York, Teachers College Press.
- FONT, A. (2004), La regió urbana de Barcelona: de ciutat compacta als territoris metropolitans. En FONT, A (ed), *L'explosió de la ciutat*. Barcelona: COAC, p. 10-17.
- FREIRE, P. (1974), *Pedagogía del oprimido*, México, Ediciones Siglo XXI.
- GARCÍA-COLL, A. (2011), *The process of residential sprawl in Spain: Is it really a problem?* Barcelona, Universitat de Barcelona, Departament de Geografia Humana.

GIROUX, H. (1997), *Pedagogy and the Politics of Hope: Theory, Culture, and Schooling*, Boulder, CO: Westview.

GIROUX, L. i McLAREN, P. (1994), *Between borders: Pedagogy and the politics of cultural studies*, Nova York, Routledge.

GROSSBER, L. (1997), *Bringing It All Back Home: Essays on Cultural Studies*, Durham, NC Duke University Press.

HENDERSON, P. i THOMAS, D. N. (1992), *Savoir-faire en développement social local*, Paris, Bayard Editions.

HENRY, G. (2004), Los costes económicos y sociales de la ciudad de baja densidad. En *Seminario: la ciudad de baja densidad: lógicas, gestión y congestión, 24-26 de Noviembre de 2004*, Consorcio Universidad Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona, Centre Ernest Lluch.

HIERNAUX, J. P. et al. (1982), *La acción comunitaria en la lucha contra la pobreza*, Colonia, ISG-sozialforschung und Gesellschaftspolitik.

INDOVINA, F. (1998), *Algunes consideracions sobre la ciutat difusa*, *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 33, p.21-32. Dossier: La ciutat difusa.

INDOVINA, F. (2004), La metropolització del territori. Noves jerarquies territorials. En Font, A. (Ed.) (2004), *L'explosió de la ciutat*. Barcelona: COAC.

INDOVINA, F. (2007), La ciudad de baja densidad. Lógicas, gestión y contención. En Observatorio Territorial de la Dirección de Estudios de la Diputación de Barcelona (Ed.), *Antes de la ciudad difusa*. Barcelona: Col·lecció_Estudios, p.13-23, p.525-539.

LÓPEZ DE CEBALLOS, P. (1987), *Un método de investigación-acción participativa*, Madrid, Editorial Popular.

MARCHIONI, M. (1999), *Comunidad, participación y desarrollo. Teoría y metodología de la intervención comunitaria*, Madrid, Editoria Popular.

MARTÍNEZ, M. (2000), Dos experiencias de investigación-acción-participativa en la autogestión de asociaciones cooperativas. En T. R. Villasante, M. Montañés i J.Martí (coords.), *La investigación social participativa. Construyendo ciudadanía/1*, Barcelona, El Viejo Topo.

MERLINO, D.; DUFFY, M. (2010), *Images of Home*, Cardinia, University of Melbourne –Monash University – Gippsland Campus.

MIRA, N. (2007), *La vulnerabilitat de les zones d'interfase davant els incendis forestals. Estudi de cas de l'incendi de Mont-roid del Camp*. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona. Memòria de recerca del Programa de Doctorat del Departament de Geografia, p. 22-34.

MOIX, M. (1991), *Introducción al Trabajo Social*, Madrid, Trivium.

- MUÑOZ, F. (2004), *Urbanalització. La producció residencial de baixa densitat a la província de Barcelona, 1985-2001*. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, Tesis Doctoral, 3 vols.
- MUÑOZ, F. (2007), Catalunya Interior, Catalunya dispersa. En PARRAMON, R. (Ed.), *Art, Experiències i territoris en procés. Espai públic/Espai social*. Calaf-Manresa: 2007.
- MUÑOZ, F. (2010), *Local, Local! La ciutat que ve*, Barcelona, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Diputació de Barcelona, p.14-42, p.104-124.
- NEL-LO, O. (2004), Contra la dispersión, intensidad. Contra la segregación, ciudad. En ROMERO, J., FARINÓS, J. (Ed.), *Ordenación del territorio y desarrollo territorial. El gobierno del territorio en Europa: Tradiciones, contextos, culturas y nuevas visiones*. Gijón: Trea D.L, p261-285.
- NORYNBERG, P. (2001), *Faire la ville autrement*, Barret-sur-Meouge (France), Éditions Yves Michel.
- PARRAMON, R. (2009), Accions Reversibles en procés. En R. Parramon, J. Rodrigo (coord.), *Accions Reversibles, Art, Educació, Territori, Vic*, ACVic – EUMO Editorial.
- PLENCHETTE-BRISSONNET, C. (1987), *Mètode de Treball en equip*, Barcelona, Editorial Pòrtic.
- PRADOS, M. J. (2005), Territorial Recognition and Control of Changes in Dynamic Rural Areas. Naturbanization of the process in Andalusia, Spain. En *Journal of Environmental Planning and Management*, vol. 48. núm. 1, p.65-83.
- REBOLLO, O. (2001), La participación en el ámbito social. En M. Marchioni (coord.), *Comunidad y Cambio Social. Teoría y praxis de la acción comunitaria*, Madrid, Editorial Popular.
- RODRIGO, J. (2009), El Treball en xarxa i les pedagogies col·lectives: reptes per a una producció cultural. En R. Parramon, J. Rodrigo (coord.), *Accions Reversibles, Art, Educació, Territori, Vic*, ACVic – EUMO Editorial.
- ROSS, M. G. (1967), *Organización comunitaria*, Madrid, Euramérica.
- SELLAS, J. i COLOMER, J. (2009), Màrqueting de les Arts Escèniques. Creació i desenvolupament de públics, Sant Celoni, Quaderns Gescènic.
- STALWICK, H. a Campfens (ed.) (1997), *Community Development around the world. Practice, theory, research, training*, Toronto, University of Toronto Press.
- TRILLA, J. (2000), *Pedagogia del grup i del projecte. Una aproximació a l'obra de Joaquim Franch*, Barcelona, Eumo/Ediciones62.
- TWELVETREES, A. (1988), *Treball de Comunitat*, Barcelona, Editorial Pòrtic.
- VICURBAN & VERSO CONSULTING PTY LTD (2009), *Officer Health and Wellbeing Hub Concept Definition and Key Stakeholder Consultation Report*, Australia, Clifton Hill.

2. Pàgines web consultades

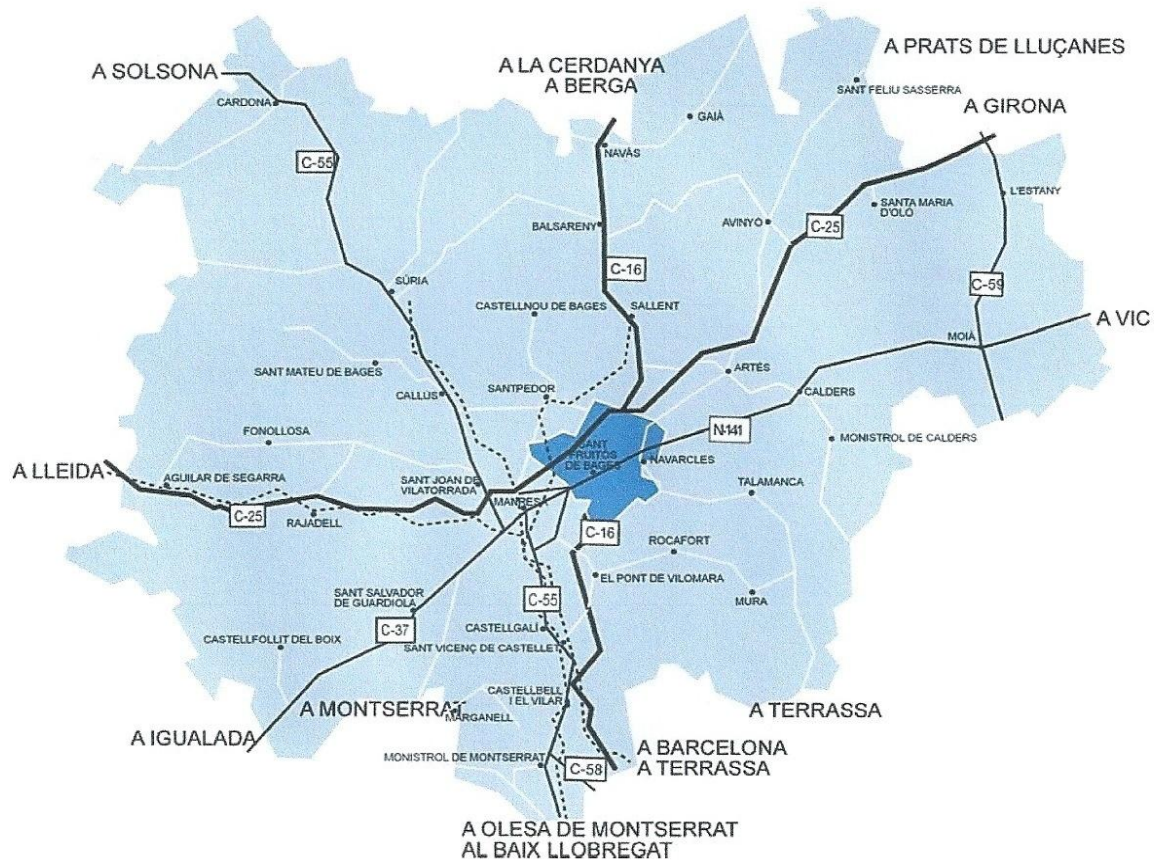
- ACVic. *Centre d'Arts Contemporànies* [en línia]. Vic: H. Associació per a les Arts contemporànies. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: <<http://www.acvic.org/>>
- AJUNTAMENT DE CORBERA DE LLOBREGAT. *Pla Estratègic de Corbera de Llobregat* [en línia]. Corbera de Llobregat: Universitat Autònoma de Barcelona. [Consulta: 06/04/2012]. Disponible a <<http://www.corberadellobregat.cat/estrategic.asp>>
- ALCOBERRO, R i TORRES, J. Sociologia. En *Filosofia i pensament* [en línia]. Barcelona, actualitzat 14 maig de 2012. [Consulta: 13/02/2012]. Disponible a: <<http://www.alcoberro.info/planes/socio0.html>>
- AMPANS [en línia]. Santpedor: AMPANS. [Consulta: 20/01/2012]. Disponible a: <<http://www.ampans.cat>>
- L'ARADA. *Projecte Molsa* [en línia]. Solsona: L'ARADA. [Consulta: 09/04/2012] Disponible a: <<http://projectemolsa.larada.net/>>
- ARMENGOL, M. Ús de fonts cartogràfiques en l'anàlisi de les transformacions territorials. En *El Perfil de la Ciutat* [en línia]. Terrassa: Observatori Econòmic i Social i de la Sostenibilitat de Terrassa (OESST). 6 octubre 2011. [Consulta: 03/02/2012] Disponible a: < <http://elperfildeciutat.wordpress.com/?s=Armengol>>
- ARTS COUNCIL OF NORTHERN IRELAND [en línia]. Belfast: Arts Council of Northern Ireland. [Consulta: 06/04/2012] Disponible a: < <http://www.artscouncil-ni.org/>>
- ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LES ESCODINES [en línia]. Manresa: Associació de Veïns i Veïnes de les Escodines. [Consulta: 06/04/2012]. Disponible a: <<http://www.escodines.cat>>
- AUSTRALIAN GOVERNMENT. *Australia Council for the Arts* [en línia]. Strawberry Hills NSW: Australian Government. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: < <http://www.australiacouncil.gov.au>>
- CARDINIA SHIRE COUNCIL. *Cardinia's Cultural Development Projects* [en línia]. Pakenham Victoria: Cardinia Shire Council. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: <http://www.cardinia.vic.gov.au/Page/Page.aspx?Page_Id=2706>
- CASACUBERTA, J. Desarrollo Cultural Comunitario, presentación en sociedad. En *RES - Eduso, Educación Social y Trabajo con la Comunidad* [en línia]. Barcelona: ASEDES. 15 gener 2008. [Consulta: 06/04/2012]. Disponible a: <<http://www.eduso.net/res/?b=10&c=91&n=250>>

- COMMUNITY ARTS NETWORK SA [en línia]. Adelaide SA: CAN SA. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: <<http://www.cansa.net.au>>
- EFE. La cárcel de Lledoners se hizo con una planificación urbanística ilegal. En *La Vanguardia* [en línia]. Barcelona: Grup Godó. 24/04/2009. [Consulta: 10/04/2012]. Disponible a: <<http://www.lavanguardia.com/vida/20090424/53689082457/la-carcel-de-lledoners-se-hizo-con-una-planificacion-urbanistica-ilegal.html>>
- ESCOLA FLAMA [en línia]. Sant Fruitós de Bages: Departament d'Ensenyament. [Consulta: 07/11/2011]. Disponible a: <<http://www.xtec.cat/centres/a8044016/>>
- FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICAL CLÀSSICA DE SANT FRUITÓS. *Memorial Eduard Casajoana* [en línia]. Sant Fruitós de Bages: Associació Música Clàssica. [Consulta: 24/01/2012]. Disponible a <<http://www.festivalsantfruitos.com/>>
- FUNDACIÓ TOT RAVAL. *Tot Raval* [en línia]. Barcelona: Fundació Tot Raval. [Consulta: 06/04/2012]. Disponible a: <<http://www.totraval.org/>>
- GENERALITAT DE CATALUNYA. Guia per elaborar la descripció dels llocs de Treball. En *Escola Administració Pública de Catalunya* [en línia]. Barcelona: Escola Administració Pública de Catalunya. Juny 2009. [Consulta: 5/05/2012]. Disponible a: <http://www20.gencat.cat/docs/eapc/Home/Publicacions/Col_leccio%20Eines%20per%20als%20recursos%20humans/02_Guia%20per%20elaborar%20la%20descripcio%20de%20llocs%20de%20treball/docs/einesRH02.pdf>
- GENERALITAT DE CATALUNYA. Conveni col·lectiu d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc, per als anys 2010, 2011 i 2012 (codi de conveni núm. 7902575). En *DOGC núm. 6002 - 10/11/2011* [en línia]. Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions. 18 octubre 2011. [Consulta: 5/05/2012]. Disponible a: <<http://www.gencat.cat/diari/6002/11299007.htm>>
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Gastroteca.cat* [en línia]. Barcelona: Direcció General de Comerç de la Generalitat de Catalunya. [Consulta: 25/04/2012]. Disponible a: <http://www.gastroteca.cat/ca/fitxa-oncomprar/mas_de_sant_iscle/>
- KINERGIA. *Kinergia Salut i vida* [en línia]. Sant Fruitós de Bages: Kinèrgia. [Consulta: 10/12/2011]. Disponible a <<http://www.kinergia.cat/>>
- MAKEA TU VIDA. *S.P.O.T. Servei Públic d'Optimització de Trastos* [en línia]. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: <<http://www.makeatuvida.net/spot/>>
- MANCOMUNITAT LA PLANA. [En línia]. Malla: Mancomunitat La Plana. [Consulta: 06/04/2012] Disponible a: <<http://www.mancoplana.cat/>>

- MARTÍ, J. Eines per a la participació ciutadana. Tècniques participatives per al debat grupal. En *Diputació de Barcelona* [en línia]. Barcelona: Papers de participació ciutadana. Març 2006. [Consulta 03/05/2012]. Disponible a: <http://www.diba.es/documents/523487/523545/participacio-fitxers-publicacions_papers-17papers-pdf.pdf>
- MAS DE SANT ISCLE [en línia]. Sant Fruitós de Bages: Mas de Sant Iscle. [Consulta 07/05/2012]. Disponible a: <<http://masdesantiscle.com/>>
- PITTS, G i WATT, D. The imaginary conference. En *Artwork Magazine - Issue 50* [en línia]. CCDB ,agost 2001. [Consultat: 06/04/2012]. Disponible a: <http://www.ccd.net/pdf/art50_imaginary_conference.pdf>
- PLATONIQ. *Banco Común de Conocimientos* [en línia] Barcelona: Youcoop. [Consulta: 09/04/2012]. Disponible a: <<http://www.bancocomun.org/>>
- RIPOLL, R. Urbanisme i cohesió social. En *El Punt Avui* [en línia]. Barcelona: Grup Hermes. 16/02/2012. [Consulta: 04/04/2010]. Disponible a: <<http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/507722.html>>
- MINISTERIO DE EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL. *Seguridad Social* [en línia]. [Consulta: 09/05/2012]. Disponible a: <<http://www.seg-social.es>>

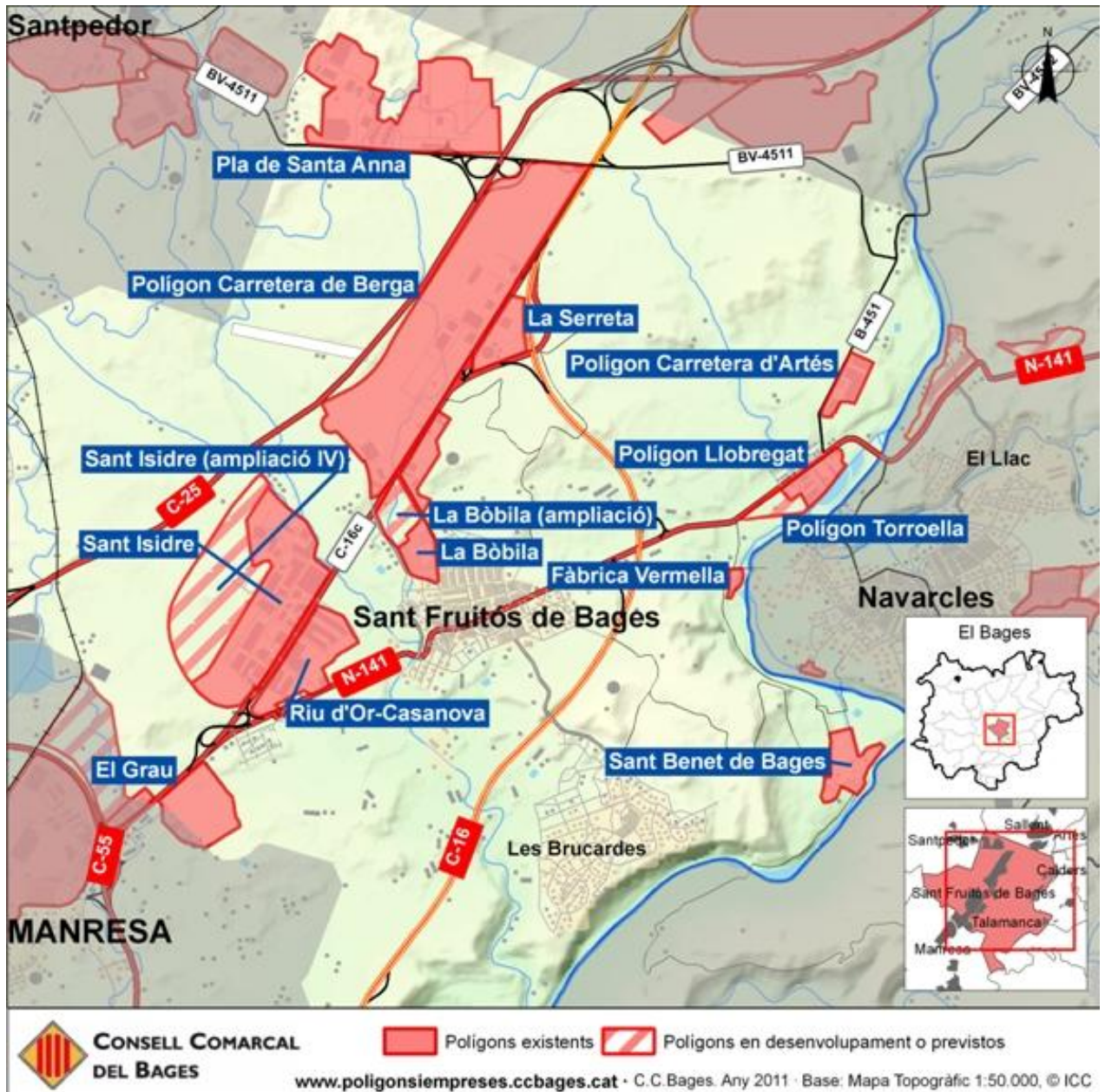
Bloc VII. Annexos

Annex 1: mapa de la situació del municipi de Sant Fruitós de Bages

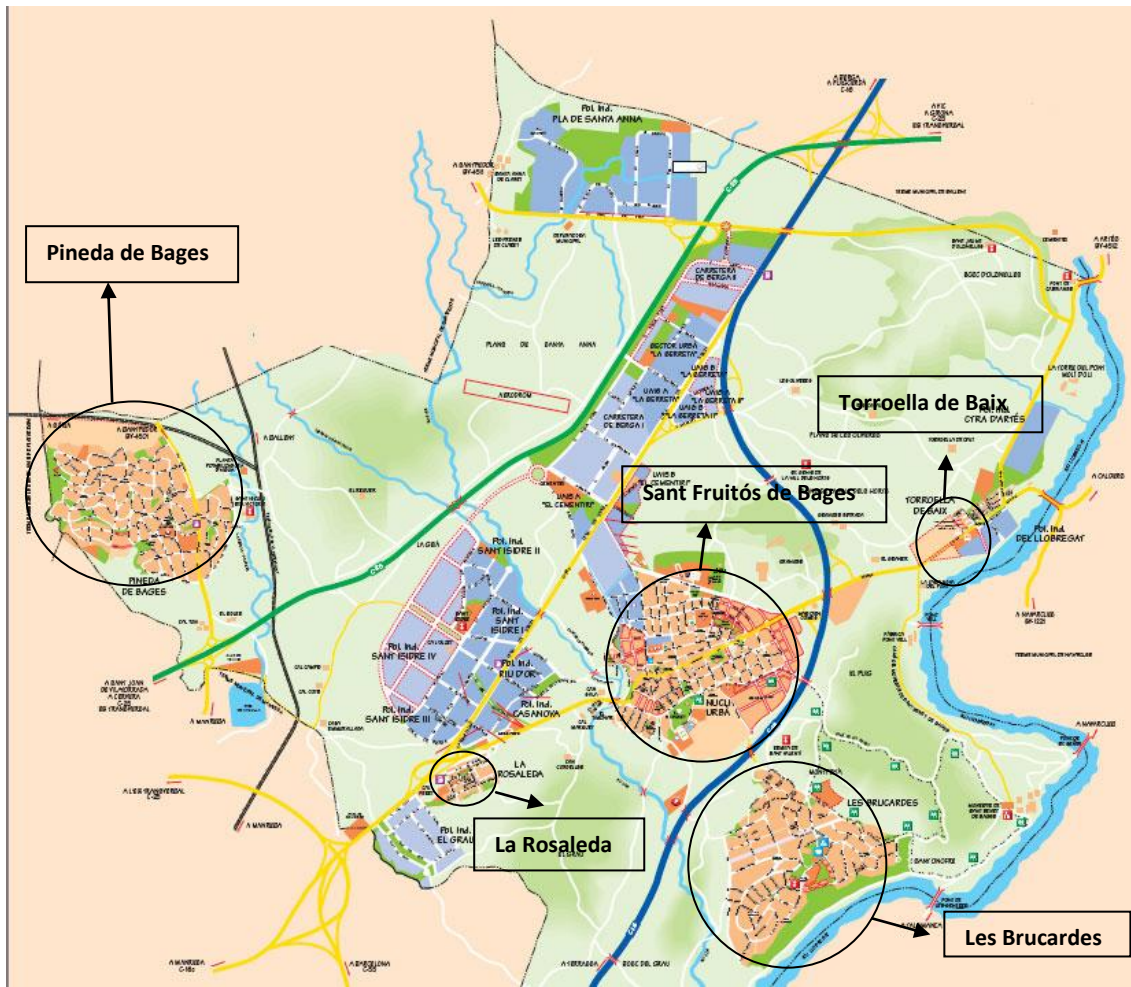

Font: Anuari Estadístic del Bages 2006-2007. Consell Comarcal del Bages.

Annex 2: mapa dels polígons industrials del municipi de Sant Fruitós de Bages

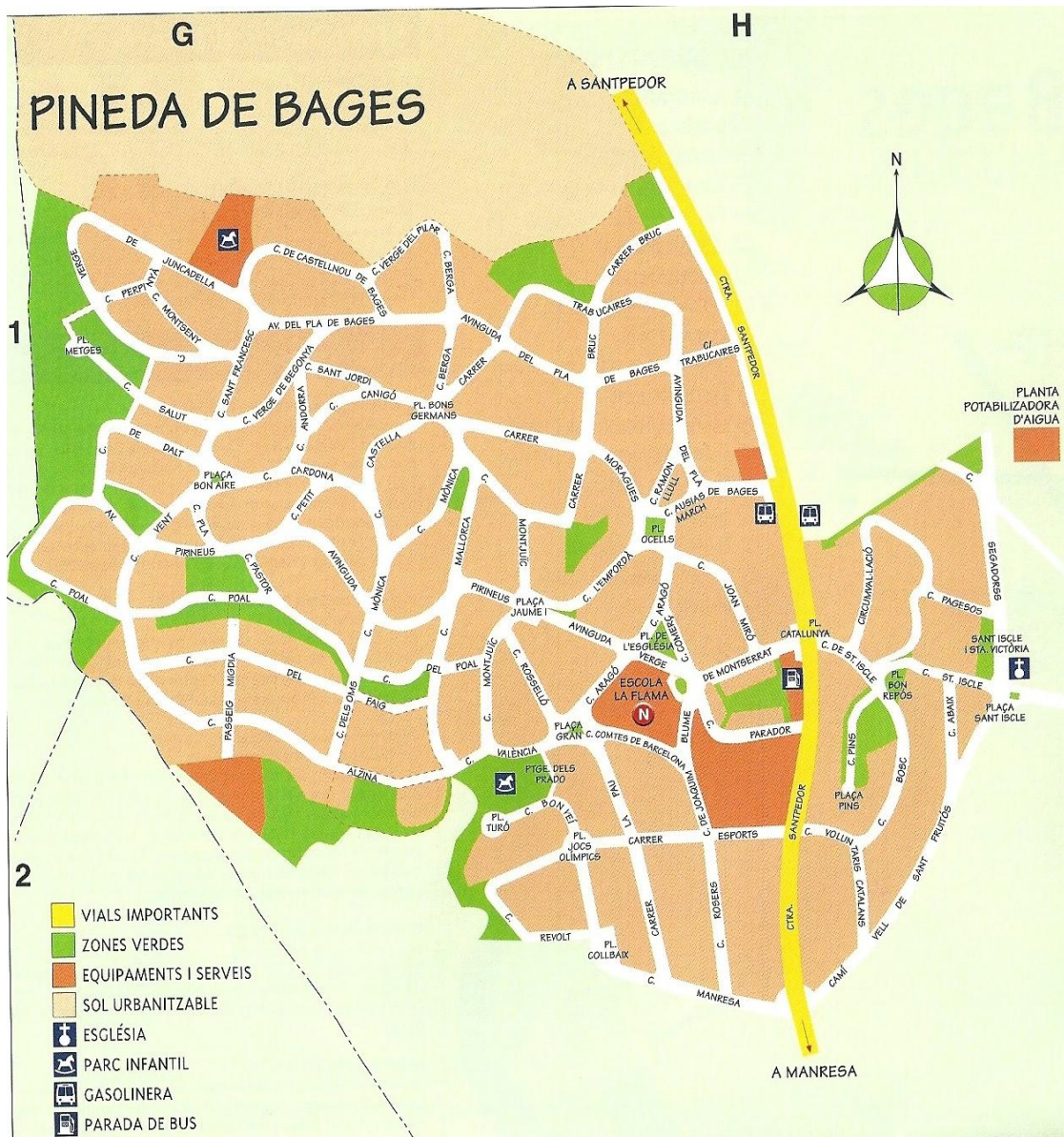

Annex 3: mapa del municipi de Sant Fruitós de Bages

Font: Ajuntament de Sant Fruitós de Bages

Annex 4: mapa de la urbanització de Pineda de Bages

Font: Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Annex 5: Imatge de la urbanització de Pineda de Bages

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya.

Annex 6: Imatge de la urbanització de Pineda de Bages i els seus entorns

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya.

Annex 7: creixement urbanístic de Pineda de Bages

Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

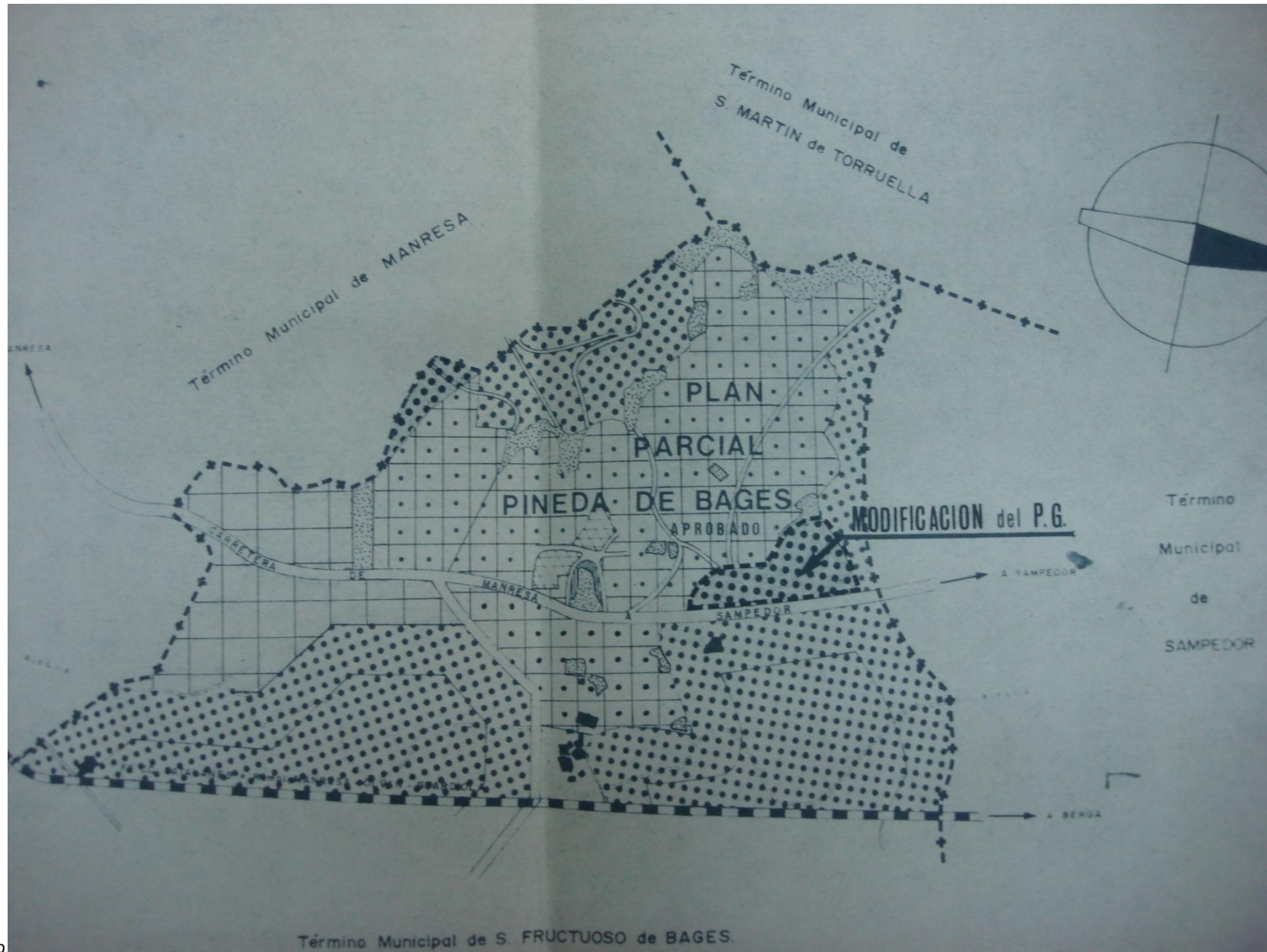
Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Projecte d'urbanització de Pineda de Bages – maig del 1964

Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Modificació del Pla General - 1978

p

Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Pla Parcial del sector Quatre Cases (Pineda II) - 1995

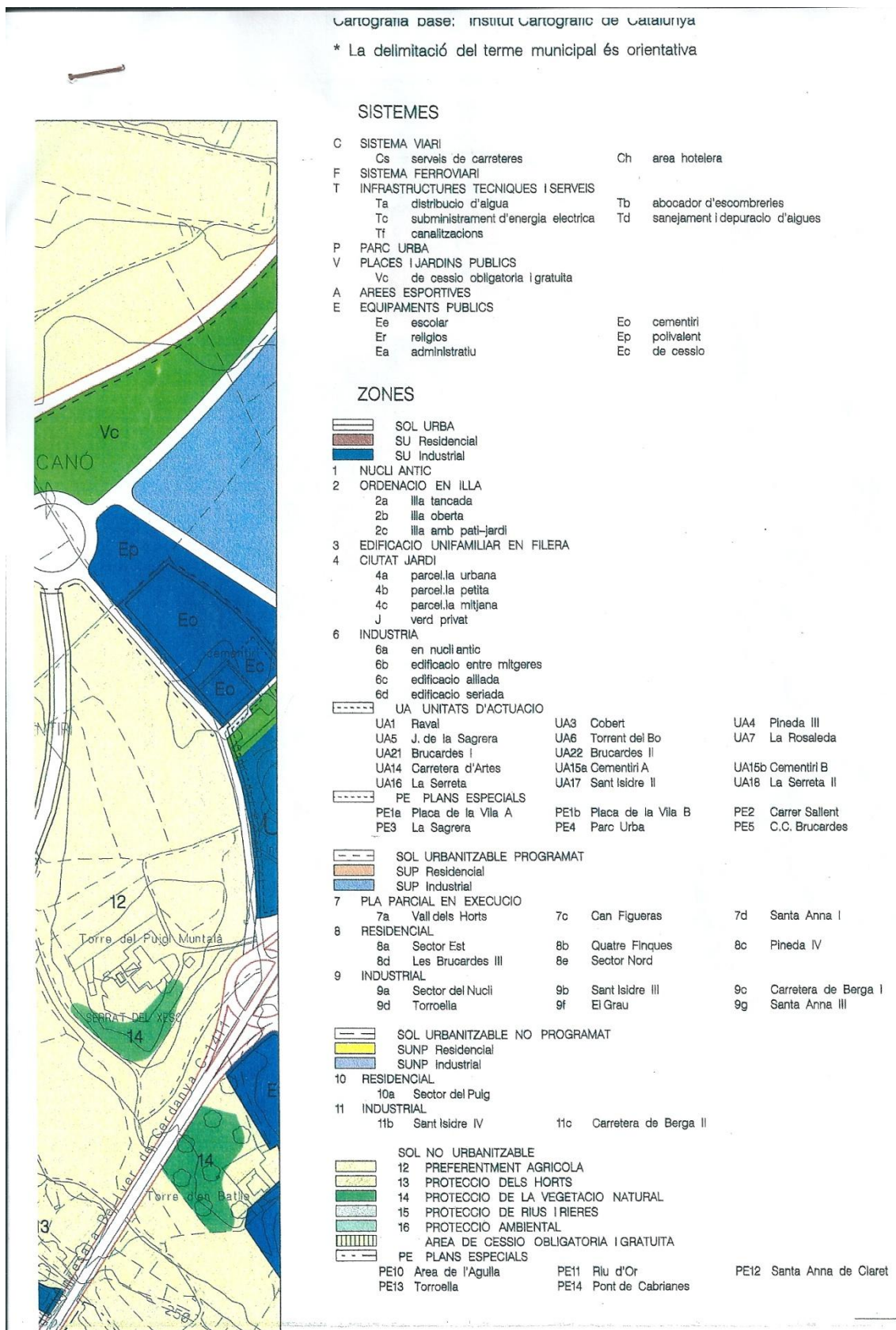
Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Projecte de Compensació (Pineda III) Sòl urbanitzable programat - 1998

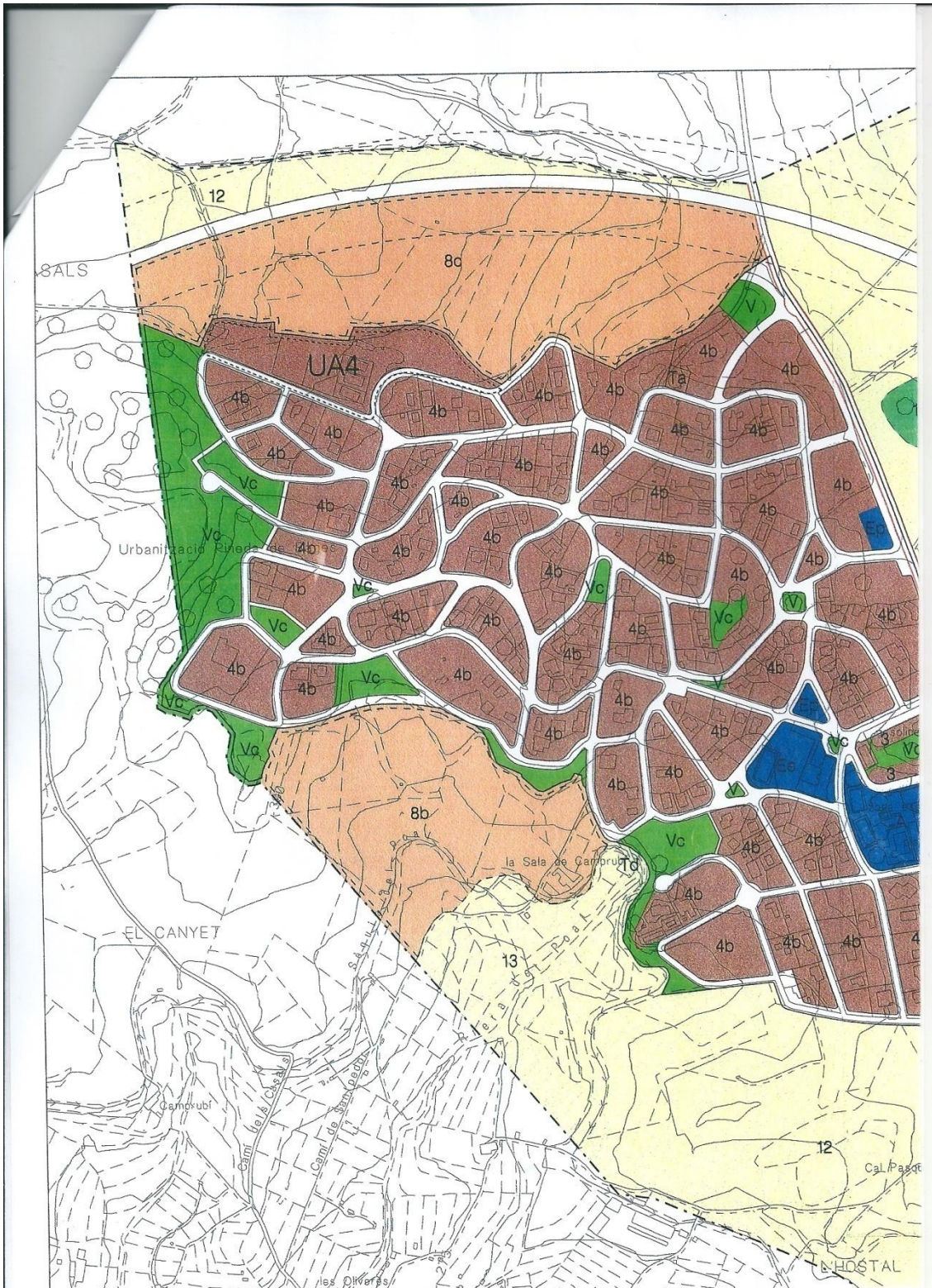

Font: Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

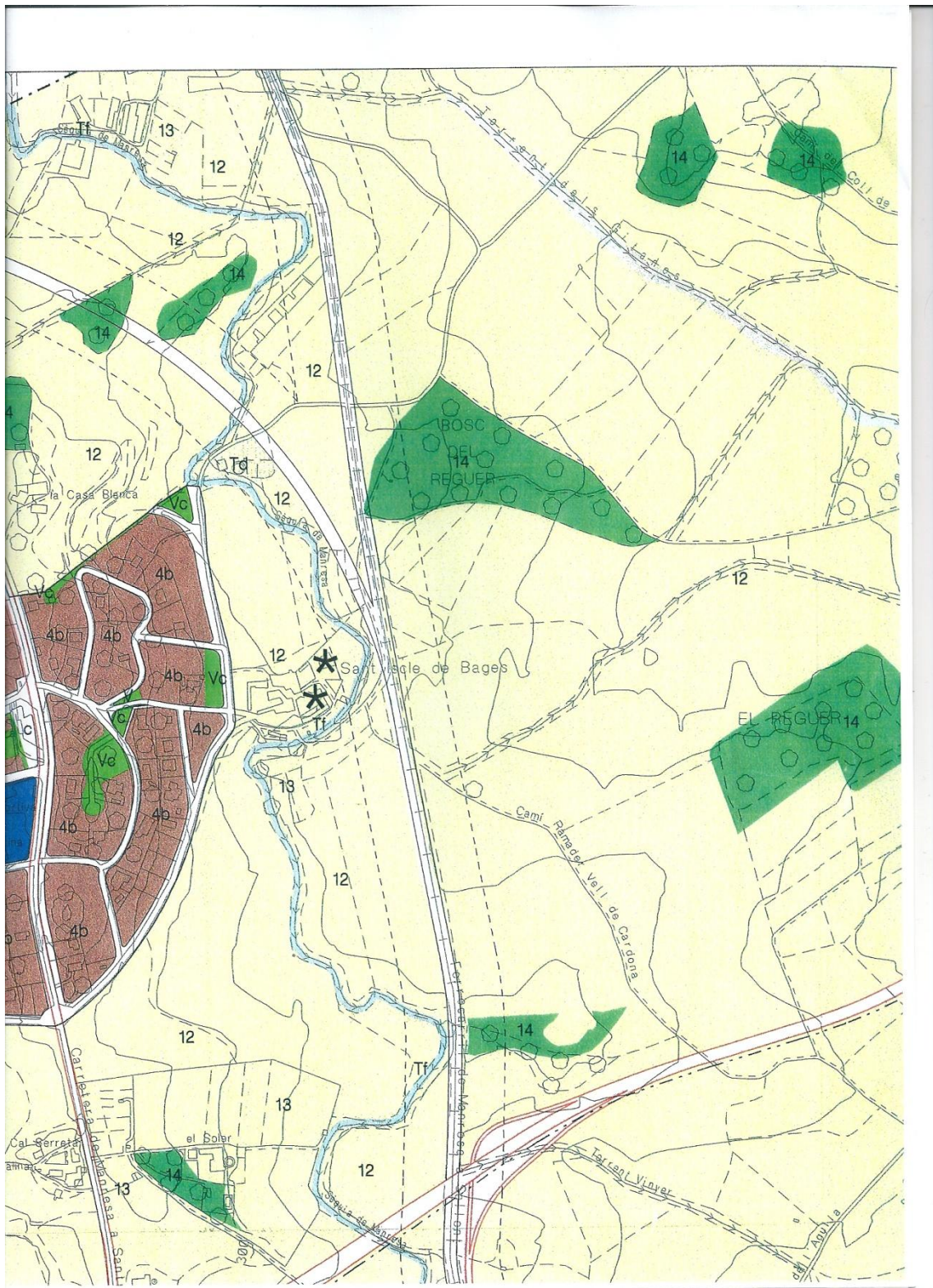
Annex 8: mapa cartogràfic de la urbanització de Pineda de Bages

Font: Àrea d'urbanisme, obres i serveis de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Font: Àrea d'urbanisme, obres i serveis de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Font: Àrea d'urbanisme, obres i serveis de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

Annex 9: Llistat d'entrevistes realitzades

- Entrevista a Carme Canals (directora) i Glòria Amblàs (mestre en educació especial i secretària) del CEIP la Flama. 18/11/2011.
- Entrevista a la Junta de l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages. 23/11/2011.
- Entrevista a David Riera, tècnic comunitari del pla de desenvolupament comunitari de l'Associació de Veïns del Barri de les Escodines de Manresa. 5/12/2011
- Entrevista a Ramon Parramon, director d'ACVíc – Centre d'Arts Contemporànies. 07/12/2011.
- Entrevista a Marta Flotats, regidora delegada de Cultura, Ensenyament, Festes i Turisme de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages. Dies 14/12/2011 i 04/01/2012.
- Entrevista a família Vilanova, propietaris del Mas de Sant Iscle. Dies 17/01/2012 i 02/05/2012.
- Entrevista a Janeta Camps, directora dels serveis residencials d'AMPANS. 23/01/2012
- Entrevista Mireia Pintó, directora artística del Festival Internacional de Música Clàssica Memorial Eduard Casajoana. 27/01/2012.
- Entrevista amb M.G., veïna de Pineda de Bages. 28/02/2012.
- Entrevista amb J.S., veí de Pineda de Bages. 01/03/2012.
- Entrevista amb Jordi Planell, tècnic de cultura de l'Ajuntament de Sant Fruitós. 9/03/2012.
- Entrevista amb Noemí Rubio i Laia Serra de Comunitària. 09/03/2012.
- Entrevista a E.C. i a M.P., veïnes de la urbanització de Pineda de Bages. 19/03/2012.
- Entrevista a Lourdes Fisa, artista plàstica resident a Manresa. 23/03/2012.
- Entrevista a Joan Francesc Ballester, arquitecte municipal de l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages. 04/04/2012.
- Entrevista a Jaume Plans, historiador que recentment ha realitzat una investigació dels masos de la Parròquia de Sant Iscle de Bages des del segle X fins al XX. 11/04/2012.
- Entrevista a D.A. i a E.G., veïnes de la urbanització de Pineda de Bages. 03/05/2012.
- Trobada informal per parlar del projecte amb els membres de Kinergia. Dies 05/05/2012 i 11/05/2012.

Annex 10: composició de la Junta de l'Associació de veïns de Pineda de Bages

VEÏNS I VEÏNES DE PINEDA DE BAGES

VLL/os

30/10/2008

Benvolguts veïns i veïnes,

El motiu de la present es comunicar-vos que en data de 26 de Juny de 2008 i en el decurs de la celebració anual de la Junta Ordinària, va ser escollida nova Junta directiva de L'Associació de veïns de Pineda de Bages.

Els nous membres de la Junta directiva són el següents:

Càrrec	Nom	Cognom 1	Cognom 2
President	Vicens	Llorens	Concustell
Vice-President	Marcel·lí	de Llorens	Martínez
Secretari/a	Olga	Serra	Mestre
Tresorer/a	Sílvia	Gratacòs	González
Vocal	Josep	Roig	Mteu
Vocal	Meritxell	Lupón	Serarols
Vocal	Ester	Cócera	Lorente
Vocal	Jaume	Arnau	Capitan
Vocal	Xavier	Saguès	Tañà
Vocal	Andreu	Riera	Alonso
Vocal	Ramon	Vidal	

La nostra voluntat és continuar la feina engegada per la Junta sortint, aquí volem agrair tots aquests anys de dedicació i esforç, vetllant sempre per la millora del nostre entorn i atenent totes les suggerències que sens puguin fer per part de tots veïns.

Tanmateix us volem recordar, per aquells que encara no en sigueu, que podeu fer-vos membres de l'Associació omplent el full d'inscripció que s'adjunta a continuació, i que ens podeu fer a mans a qualsevol dels membres de la Junta, el proper dia 9 de Novembre durant la celebració de la Castanyada al local social de l'Associació.

Durant la celebració de la castanyada es recollirà també les vostres adreces electròniques, per tal que podem tenir millor comunicació amb tots els veïns i veïnes.

Atentament,

La Junta directiva.

AAVV Pineda de Bages

Annex 11: procés de contractació

Per a la contractació de personal l'Associació de Veïns de Pineda de Bages ha de dur a terme els següents passos descrits pel *Ministerio de Empleo y Seguridad Social*³⁹.

1. **Inscripció de l'empresari en la Seguretat Social.** La inscripció és l'acte administratiu pel qual la Tresoreria General de la Seguretat Social assigna al empresari un número per a la seva identificació i control de les seves obligacions en el respecte Règim del Sistema de la Seguretat Social.

Documentació a presentar en el cas de empresari col·lectiu i Societats Espanyoles:

- Model oficial de sol·licitud.
- Document identificatiu del titular de l'empresa, empresari individual o titular de la llar familiar.
- Document emès pel *Ministerio de Economía y Hacienda* assignant el Número d'Identificació Fiscal en el qual consti l'Activitat Econòmica de l'Empresa (no es requereix aquest document pel Règim Especial d'Empleats de la Llar).
- Escriptura de Constitució degudament registrada o certificat del Registre corresponent (Llibre d'Actes en el cas de Comunitat de Propietaris).
- Fotocòpia del DNI de qui firma la sol·licitud d'inscripció. Document que acrediti els poders del firmant, si no estan especificats en l'escriptura.

La sol·licitud i la documentació s'hauran de presentar a la Tresoreria General de la Seguretat Social o l'Administració del domicili del ciutadà o empresa segons el cas. El termini màxim per dictar i notificar la resolució sobre la sol·licitud serà de 45 dies. Transcorreguts aquests, la sol·licitud s'entendrà com estimada.

El contracte que s'establirà amb el dinamitzador sociocultural estarà regit pel Conveni col·lectiu d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc, per als anys 2010, 2011 i 2012 (codi de conveni núm. 7902575)⁴⁰.

Es considera oportú fixar el preu de l'hora treballada en 10€/h⁴¹ en dues jornades laborals de 3h cadascuna, realitzant un total de 6h a la setmana. La retribució salarial base mensual es pressuposta en 240€. A partir d'aquí es calcula les bases de contingències comunes.

Càlcul de la base de cotització	Total
Salari base	240 €
Hores extres de força major	0€
Total meritat	240 €

La remuneració mensual es preveu en 240€.

³⁹ <http://www.seg-social.es>

⁴⁰ <http://www.gencat.cat/diari/6002/11299007.htm>

⁴¹ la base mínima/hora del Grup 1 de cotització en contractes de treball a temps parcial està establert en 6,30€/h.

Càlcul de la prorrata de pagues extres	Total
2 pagues x 240 / 12 =	40 €
Prorrata de pagues extres	40 €

Base de contingències comunes	Total
Remuneració mensual	240€
Prorrata de pagues extres	40€
Total base de contingències comunes	280€

Càlcul de la Base de Contingències Professionals	Total
Remuneració mensual	240€
Prorrata de pagues extres	40€
Hores extres per força major	0€
Total de la base de contingències professionals	280€

Aportacions a la Seguretat Social:

Contingències	Base	Empresa	Treballador
Comunes	280	23,60% = 66,08€	4,70% = 13,16€
Hores extraordinàries força major	0	12,00% = 0€	2,00% = 0€
Resant d'hores extraordinàries	0	23,60% = 0€	4,70% = 0€
Desocupació	280	7,70% = 21,56€	1,60% = 4,48€
Formació professional	280	0,6% = 1,86€	0,10% = 0,28€
FOGASA	280	0,20% = 0,56€	No cotitza

La despesa total de contractació de personal per a l'Associació de Veïns ascendeix a 370,06€ mensuals.

Remuneració mensual	240€
Prorrata de pagues extres	40€
Aportacions a la Seguretat social	90,06€
Total	370,06€

Annex 12: qüestionari per analitzar i descriure llocs de treball

Qüestionari per analitzar i descriure llocs de treball

IDENTIFICACIÓ DEL LLOC

Nom del lloc de treball	Dinamitzador sociocultural
-------------------------	----------------------------

Ocupant	
---------	--

Àrea funcional	Coordinació del procés de dinamització de Pineda de Bages (AV. Pineda)
----------------	---

Càrrec del supervisor/cap	Dependent del grup promotor
---------------------------	-----------------------------

Jornada de treball	Dimarts i Dijous (10 a 13h)
--------------------	-----------------------------

Hores de dedicació setmanal	6h	Nº de hores extres/any	0h
-----------------------------	----	------------------------	----

Motius de la realització d'hores extres	No se'n comptabilitzen. En el cas que n'hi hagi és per l'organització i preparació d'activitats relacionades amb l'Exposició col·lectiva.
---	---

DADES DE L'OCUPANT

Antiguitat en el lloc 0 mesos

Titulació Llicenciat

MISSIÓ DEL LLOC DE TREBALL

Coordinar el procés de dinamització sociocultural de la urbanització de Pineda de Bages.

PROJECTES EN ELS QUALS PARTICIPA

Participa de les diferents activitats incloses dins de la FASE 2 i FASE 3 del projecte per a la dinamització sociocultural de Pineda de Bages.

PROCESSOS EN ELS QUALS PARTICIPA

Procés de mobilització ciutadana i creació d'una exposició col·lectiva.

RESPONSABILITATS BÀSIQUES

Responsable de la coordinació i difusió de les activitats sota la tutela del grup promotor.

ACTIVITATS

Activitats que ocupen la part més important del temps del treball

Organització d'activitats

Recerca de contactes, col·laboracions, patrocinadors, etc.

Creació d'una base de dades amb contactes de gent interessada en el procés

Activitats que ocupen una part significativa del temps de treball

Comunicació del procés i de les activitats.

Actualització de les xarxes socials (Facebook, blog)

Enviament de correus

Disseny de *flayers*

INDICADORS DE L'ENTORN DEL LLOC DE TREBALL

Nombre de contactes amb col·laboradors realitzats: 5/setmana

Nombre d'hores realitzades a programació d'activitats: 4h/setmana

Nombre de publicacions al blog per setmana: 1,5/ setmana

Nombre d'hores dedicades al Facebook per setmana: 2h/ setmana

Nombre de Notes de Premsa enviades a Mitjans de Comunicació: 1/setmana

CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN DEL LLOC DE TREBALL

El lloc de treball estarà subjecte a l'Associació que serà el responsable de la selecció, la gestió econòmica i administrativa. No obstant el grup promotor format per diverses entitats (entre elles l'Associació de Veïns) actuaran com a òrgan de govern o consell on es proposaran i s'avaluaran tots els processos (entre ells l'avaluació del dinamitzador sociocultural).

DISTRIBUCIÓ I CONTROL DEL LLOC DE TREBALL

Naturalesa de las relaciones amb el cap

La Junta de l'Associació de Veïns serà l'encarregada de supervisar el treball setmanal que el dinamitzador durà a terme.

Naturalesa de las relaciones amb els col·laboradors

Mensualment el grup promotor serà l'organisme encarregat d'avaluar analitzar el procés així com la feina realitzada pel dinamitzador durant el període.

RELACIONS EXTERNES AL LLOC DE TREBALL

Dins de l'Empresa:

Proveïdors interns:

Associació de Veïns

Fora de la Empresa:

Proveïdors:

Entitats que formen part del grup promotor

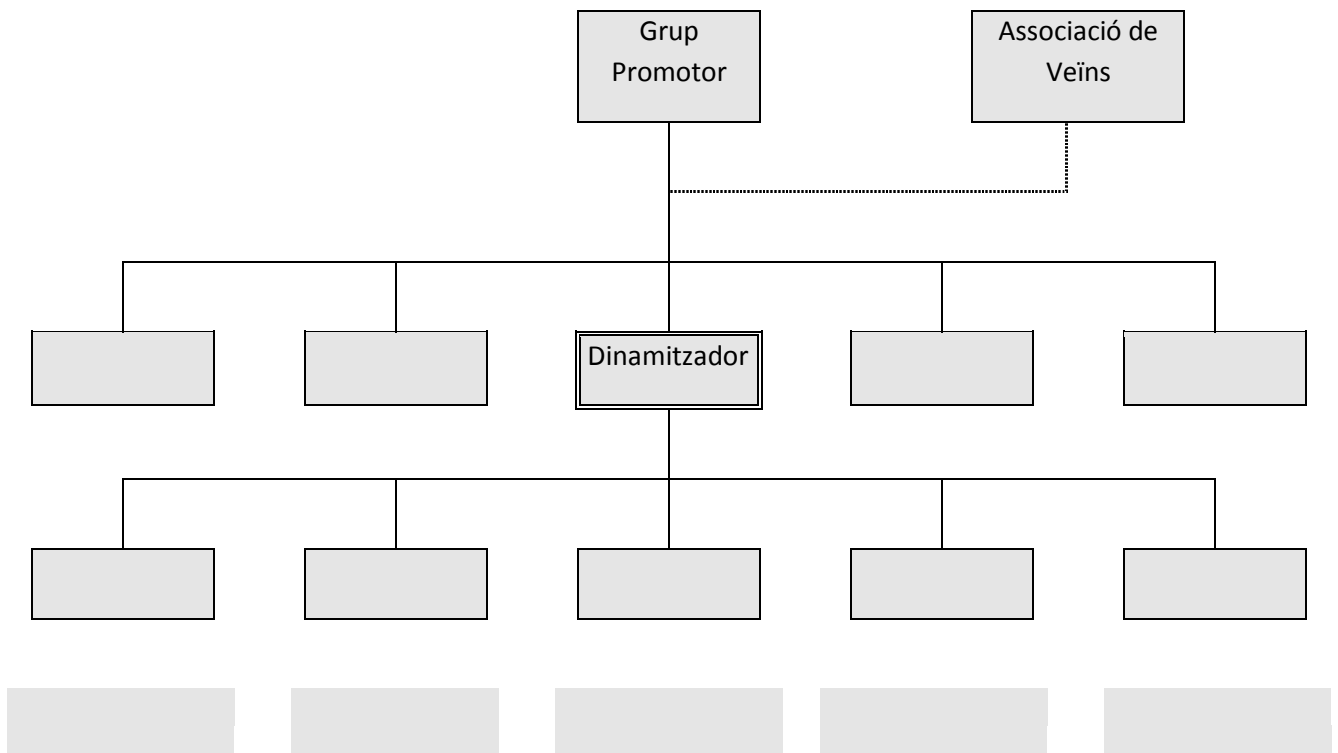
Clients interns:

Veïns de la urbanització

Clients:

Usuaris Escola Flama, AMPANS, Mas de Sant Iscle, etc.

ORGANIGRAMA

NÚMERO DE PERSONES QUE DEPENEN DEL LLOC

Directament

En total

EQUIPAMIENT NECESSARI PEL LLOC DE TREBALL

Ordinador

Connexió a Internet

Material d'oficina

Pel desenvolupament del treball es proposa que el dinamitzador realitzi les tasques des de el local de l'AV o algun altre lloc similar.

Sant Fruitós de Bages, a de de 2012

Firma del ocupant del lloc de treball.

A OMLIR PEL CAP

CONEXEMENTS QUE REQUEREIX EL LLOC

El lloc requereix coneixements a nivell

Superior

Mitjà

Bàsic

sobre Treball comunitari.

Requereix coneixements específics

Amplis

Profunds

sobre Comunicació

Requereix el coneixement de les següents eines o procediments:

Tècniques de mobilització i participació ciutadana i ús de les xarxes socials.

Coneixement d'idiomes necessaris per desenvolupar las funcions del lloc:

IDIOMA	Nivell			Amplitud			Motius
	Bàsic	Mitjà	Alt	Parlat	Escrit	Llegit	
Català			X	X	X	X	Ús majoritari del català en tots els àmbits. Ús minoritari.
Castellà		X	X	X	X	X	

El lloc requereix aportar una experiència prèvia d'un mínim de 6 mesos en processos de

dinamització sociocultural o bé coneixement de la urbanització de Pineda de Bages.

Determina quins son els objectius més importants d'aquest lloc de treball (De dos a cinc)

Propiciar la interacció social a través de les activitats i les xarxes socials (5).
 Conscienciar de la necessitat de crear una comunitat participativa, implicada i unida (4).
 Creació de nous vincles entre entitats del poble i de la urbanització (3).

Firma del cap

Data

Annex 14: localitzacions de l'exposició col·lectiva

Opció 1 – Espai nou rehabilitat amb vistes a les vinyes i a Montserrat.

Font: Vi_SUALS.12

Opció 2 – Dependències de l'antic Mas al costat de l'església de Sant Iscle de Bages.

Font: Jordi Mira

Interior de les dependències de l'antic Mas de Sant Iscle.

Font: Jordi Mira

Font: Jordi Mira

Annex 14: propostes de noms

El títol que es busca per donar a conèixer el projecte hauria de complir amb els següents requisits:

- Ser curt.
- Fàcil de recordar
- Simbòlic.

A continuació es suggereixen algunes propostes:

1. Projecte Pi 2020.
2. Projecte Trama 2020.
3. Projecte Arrels.
4. Arrela't: projecte de dinamització.
5. Pineda en acció.

Annex 15: pressuposts sol·licitats

C/ Sallent nº 1-3
 Pol. Ind. Els Dolors - 08243 Manresa
 Telf. 93 875 00 45 - Fax 93 872 38 51
 pintem@pintem.net - www.pintem.net

PRESUPUESTO N° A 535

Hoja nº 1

Original

CONTADO TIENDA 2028
 SALLENT 1-3 PLO IND ELS DOLORS
 MANRESA
 08243

Emitido el **03-May-2012** Forma de pago **Efectivo** Condiciones de pago **Contado** Vencimiento el **03-May-2012**

Cliente Número **59** CIF Cliente **XXXXXXXX** **TRANSPORTES PROPIOS**

Todas aquellas facturas de importe inferior a 100€ el vencimiento se modifica a 30 días fecha factura.

REFERENCIA	DESCRIPCIÓN	CANTIDAD	UNI.	P. VENTA S/IVA	DESC.	VALOR NETO	IVA
8414800248685	TITAN EXPORT V.VIVO 2.5LT	1	UNI	16,82 EUR	0,00 %	16,82 EUR	18 %
8414800248708	TITAN EXPORT AZUL NOCHE 2.5LT	1	UNI	16,82 EUR	0,00 %	16,82 EUR	18 %
8414800248487	TITAN EXPORT BERMELLON 2.5LT	1	UNI	16,82 EUR	0,00 %	16,82 EUR	18 %
8414800248470	TITAN EXPORT AMARILLO 2.5LT	1	UNI	16,82 EUR	0,00 %	16,82 EUR	18 %
8420118132325	CUBETA PLASTICO GRIS 16LT	1	UNI	7,45 EUR	20,00 %	5,96 EUR	18 %
8420118718109	PENT RODILLO HILO 22CN	2	UNI	8,63 EUR	20,00 %	13,81 EUR	18 %
8420118940128	PENTRILO PRENSADA N-12	2	UNI	8,60 EUR	20,00 %	13,76 EUR	18 %

Observaciones:

OPERACIÓN ASEGURADA CON

TOTAL NETO **100,81 EUR**
 TOTAL I.V.A. **18,15 EUR**
 REC. EQUIV. **0,00 EUR**

**** Total ** 118.96 EUR**

Según el apartado 1 del artículo 18 del reglamento para el desarrollo y ejecución de la ley 11/1997, de 24-04, de Envases y Residuos de Envases, el responsable de la entrega del residuo de envase o envase usado, para su correcta gestión ambiental, será el poseedor final.

REVESTIMENTS, PINTURES I PAVIMENTS, S.L. - NIF B-62.181.284

Jordi Mira <jrdimira@gmail.com>

PRESSUPOST JORDI MIRA

2 missatges

Printdigital-Dep.Comandas <info@printdigital.es>
Per a: jrdimira@gmail.com

7 de maig de 2012 13:16

Hola,
el preu de 500 flyers 10x21cm a 4+4 tintes sobre paper estucat de 150g és de 80 euros + iva.
fer-ne 900 en igual característiques és de 115 euros + iva.
Necessitem 3 o 4 dies.

Esperem sigui del teu interès.

Salutacions cordials

PrintDigital

Hola bon dia. M'agradaria que em f'essi arribar un pressupost per la impressi? de 5 tirades flyers (ample 10,5 cm - altura 21,0 cm) a doble cara i en color. Les quantitats serien aproximadament les seg?ents: 500, 900, 900, 900, 900. La qualitat del paper i el tipus d'impressi? la que vosaltres considereu i s'ajusti m?s a un preu al m?xim d'econ?mic possible. Moltes gr?cies.

Salutacions, Jordi Mira

Jordi Mira <jrdimira@gmail.com>
Per a: "Printdigital-Dep.Comandas" <info@printdigital.es>

7 de maig de 2012 13:44

Moltes gràcies per la informació.
Salutacions i bon dia.

El 7 de maig de 2012 13:16, Printdigital-Dep.Comandas <info@printdigital.es> ha escrit:
[Text citat amagat]

--
Jordi Mira Pou
616921798
jrdimira@gmail.com

S'ha agafat de referència el cost real de les activitats del 2010 del Balanç econòmic de l'Associació de Veïns de la urbanització de Pineda de Bages per pressupostar les despeses corresponents a les mateixes activitats del 2012 i 2013.

Fitxa economica Actes 2010			
Despeses			
Acte	Any	Total Cost real	Total cost Justificat
Plantada Arbre	2010	432,84 €	338,04 €
Festa Major	2010	4.502,47 €	4.016,01 €
Castanyada	2010	412,92 €	285,92 €
Missa Gall	2010	614,80 €	
Total cost Festes		5.963,03	4.639,97 €
Ingressos			
Sувenció ajuntament			1.418,79 €
Quotes socis			6.565,10 €
Total Ingressos			7.983,89 €
Superàvit anual			3.343,92 €

Font: Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages.

Annex 16: enquesta participants

A. Dades de l'activitat

Nom de l'activitat:

Data:

Lloc on s'ha realitzat l'activitat:

B. Qüestionari

Us proposem que valoreu el grau d'acord en les afirmacions que figuren a continuació sobre diversos aspectes de l'activitat, segons la següent escala:

Us proposem que valoreu el grau d'acord en les afirmacions que figuren a continuació sobre diversos aspectes de l'activitat, segons la següent escala:					
1 = gens d'acord; 2 = poc d'acord; 3 = d'acord; 4 = bastant d'acord; 5 = molt d'acord;					
	Gens			Molt	
	1	2	3	4	5
1. La informació prèvia sobre l'activitat ha estat suficient	☐	☐	☐	☐	☐
2. La temàtica tractada a l'activitat ha estat encertada	☐	☐	☐	☐	☐
3. La data i l'horari escollits han estat els adequats	☐	☐	☐	☐	☐
4. El lloc, entorn o instal·lacions han estat les adequades	☐	☐	☐	☐	☐
5. La durada de l'activitat ha estat adient	☐	☐	☐	☐	☐
6. Els mètodes i tècniques utilitzats han permès la participació activa del grup	☐	☐	☐	☐	☐
7. L'activitat ha complert les meves expectatives	☐	☐	☐	☐	☐
8. Recomanaria aquesta activitat a familiars i amics	☐	☐	☐	☐	☐

Què milloraríeu de l'activitat?

Observacions i comentaris que vulgueu fer:

Gràcies per col·laborar!

Si voleu rebre informació de properes activitats apunteu-nos el vostre contacte.

Nom i cognom: _____

Correu electrònic: _____

Privacitat de les dades - assegurem el tractament confidencial d'aquesta informació, d'acord amb la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal (LOPDPC). En qualsevol moment podeu demanar de canviar les dades o que aquestes siguin esborrades dels arxius de l'Associació de Veïns i Veïnes de la urbanització de Pineda de Bages adreçant-vos a nosaltres per escrit.

Annex 17: enquesta entitats

FULL DE VALORACIÓ FASE II

Per puntuar, simplement ressaltu amb negreta el número escollit.

1. Com valors en general el procés realitzat fins al moment?

Dolenta 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bona

Comentaris:

2. Què opines de la difusió del procés?

Dolenta 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bona

Comentaris:

3. Que t'han semblat les activitats programades?

Dolentes 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bones

Comentaris generals i per a cadascuna:

4. Com valors el treball previ d'organització?

Dolent 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bo

Comentaris:

5. Com valors la interacció de les entitats i el treball del grup promotor?

Dolenta 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bona

Comentaris:

6. En quines activitats has participat?

7. Que t'han semblat les activitats a les que vas assistir?

Dolentes 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bones

Comentaris:

8. Com valoreu els continguts i els mètodes de les activitats?

Dolentes 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bones

Comentaris:

9. Com valoreu l'afluència i interès del públic?

Dolenta 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Bona

Comentaris:

10. Creus que les activitats de la Fase II han complert amb l'objectiu de potenciar la relació social entre els diferents agents socials de Pineda de Bages?

No 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Sí

Comentaris:

Finalment, si voleu afegir altres comentaris o creieu que falten preguntes, aquest és el vostre espai:

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ!

Jordi Mira Pou

jrdimira@gmail.com

Universitat de Barcelona

Sant Fruitós de Bages, 18 de juny de 2012